

Regeringens proposition

1998/99:64

Säkrare kemikaliehantering

Prop.
1998/99:64

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 4 mars 1999

Göran Persson

Björn von Sydow
(Försvarsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen dels godkänner konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor av den 17 mars 1992, dels antar en lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Lagen genomför rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor. Inom arbetsmiljöområdet genomförs dock direktivet genom bestämmelser i form av myndighetsföreskrifter.

Lagens syfte är att förebygga allvarliga olyckshändelser inom den kemikaliehanterande industrin och att begränsa skadorna om sådana olyckor skulle inträffa.

Lagen innehåller bestämmelser om bl.a. verksamhetsutövarens skyldigheter, ansvarsfördelningen mellan myndigheterna och överklagandebestämmelser.

Lagförslaget innebär att det skall ske en fördjupad säkerhetsprövning i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken för de verksamheter som omfattas av såväl kravet på sådan tillståndsprövning som kravet på säkerhetsrapport enligt rådets direktiv om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och som dessutom omfattas av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor. Med anledning av den fördjupade säkerhetsprövningen görs även nödvändiga ändringar i miljöbalken.

Lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och ändringarna i miljöbalken föreslås träda i kraft den 1 juli 1999. Prop. 1998/99:64

Slutligen görs vissa ändringar i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, sekretesslagen (1980:100) och räddningstjänstlagen (1986:1102). Dessa ändringar föreslås träda i kraft samtidigt med de övriga ändringarna.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	5
2	Lagtext.....	6
2.1	Förslag till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	12
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.....	17
2.4	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) ...	18
2.5	Förslag till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102).....	19
3	Ärendet och dess beredning.....	20
4	Bakgrund och utgångspunkter.....	20
4.1	Kemikalieolyckor inom industrin.....	20
4.2	Genomförandet av Seveso-I-direktivet.....	21
4.3	Seveso II-direktivet.....	21
4.4	Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.....	23
4.5	Sambandet mellan Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen.....	24
5	Godkännande av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.....	25
6	Genomförandet av Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen.....	25
6.1	Samordning med miljöprövningen.....	25
6.2	Lagteknisk lösning.....	28
6.3	Tillsynsansvaret.....	30
7	Den materiella regleringen.....	32
7.1	Tillämpningsområde.....	32
7.2	Definitioner.....	35
7.3	Verksamhetsutövarnas skyldigheter.....	38
7.4	Planering för räddningsinsatser.....	43
7.5	Den fysiska planeringen.....	44
7.6	Påverkan på omgivningen.....	46
7.7	Informationsskyldighet.....	47
7.8	Tillsyn.....	48
7.9	Driftförbud m.m.....	49
7.10	Den gemensamma miljö- och säkerhetsprövningen.....	50
7.11	Överklagande.....	52
7.12	Behov av lagstiftningsåtgärder i övrigt.....	53
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	57
9	Ekonomiska konsekvenser av förslaget.....	58
10	Författningskommentar.....	58

10.1	Förslaget till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor	59	Prop. 1998/99:64
10.2	Förslaget till lag om ändring i miljöbalken	65	
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.....	67	
10.4	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	67	
10.5	Förslaget till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102).....	67	
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet (SOU 1998:13) Säkrare kemikaliehantering	68	
Bilaga 2	Betänkandets förslag till lagtext	72	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna.....	88	
Bilaga 4	Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor	89	
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag.....	151	
Bilaga 6	Lagrådets yttrande	166	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 mars 1999.....	170	
	Rättsdatablad	171	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

dels godkänner

1. konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor,

dels antar regeringens förslag till

2. lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor,

3. lag om ändring i miljöbalken,

3. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall,

4. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100), och

5. lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Syftet med lagen

1 § Syftet med denna lag är att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och att begränsa följderna av sådana olyckor för människors hälsa och miljön.

Definitioner

2 § I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Allvarlig kemikalieolycka: olycka med ett eller flera farliga ämnen inblandade, t.ex. utsläpp, brand eller explosion, som orsakas av ett okontrollerat händelseförlopp i samband med driften av en verksamhet som omfattas av denna lag, och som medför allvarlig, omedelbar eller fördröjd, fara för människors hälsa, inom eller utanför verksamheten, eller för miljön.

Farliga ämnen: de ämnen, blandningar och beredningar som regeringen föreskriver och som förekommer som råvara eller som produkter, biprodukter, restprodukter och mellanprodukter, inbegripet sådana ämnen som rimligen kan bildas vid en olycka.

Verksamhet: hela det område som står under en verksamhetsutövares ledning eller kontroll eller flera verksamhetsutövares gemensamma ledning eller kontroll och där det finns farliga ämnen vid en eller flera anläggningar, inbegripet såväl det geografiska området som gemensamma eller därtill hörande infrastrukturer eller aktiviteter.

Anläggning: en teknisk enhet inom en verksamhet där farliga ämnen tillverkas, används, hanteras eller förvaras. Detta inbegriper all utrustning, alla konstruktioner, ledningar, maskiner, verktyg, särskilda industrijärnvägsspår, lastkajer, bryggor, pirar, magasin eller liknande anordningar, flytande eller fasta, som är nödvändiga för anläggningens drift.

Verksamhetsutövare: varje fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller anläggning eller som på annat sätt har rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut om verksamhetens eller anläggningens tekniska drift. Om flera verksamheter med en gemensam ägare är samlo-

¹ Jfr rådets direktiv (96/82/EG) av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (EGT nr L 010, 14.1.1997, s. 13, Celex 396L0082).

kaliserade, skall dessa anses som en enda verksamhet och den gemensamma ägaren som verksamhetsutövare. Prop. 1998/99:64

Lager: förekomst av en viss mängd farliga ämnen för lagring, förvaring eller magasinering.

Lagens tillämpningsområde

3 § Denna lag tillämpas på verksamheter där farliga ämnen förekommer i mängder som motsvarar eller överstiger de mängder som regeringen föreskriver.

Med förekomst av farliga ämnen avses den faktiska eller möjliga förekomsten av sådana ämnen i en verksamhet eller den förekomst av sådana ämnen som skulle kunna uppstå vid en okontrollerad industriell kemisk process.

4 § Lagen tillämpas inte på

1. faror som har samband med joniserande strålning,
2. sådan hantering av farliga ämnen som omfattas av lagen (1982:821) om transport av farligt gods,
3. transport av farliga ämnen i rörledningar utanför de verksamheter som omfattas av denna lag, eller
4. militär verksamhet.

5 § I fråga om verksamhet som kan ge upphov till allvarliga kemikalieolyckor tillämpas utöver denna lag även bestämmelser i annan lag.

När det gäller skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete samt i sådana hänseenden i övrigt som huvudsakligen avser arbetsmiljön tillämpas bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Verksamhetsutövarnas skyldigheter

6 § En verksamhetsutövare skall förebygga riskerna för allvarliga kemikalieolyckor. I de fall en allvarlig kemikalieolycka har inträffat är en verksamhetsutövare skyldig att begränsa följderna för människors hälsa och miljön.

Allmänna hänsynsregler, som gäller för verksamhetsutövaren, finns i 2 kap. miljöbalken.

7 § Verksamhetsutövaren skall för sådan verksamhet som omfattas av denna lag göra en skriftlig anmälan till tillsynsmyndigheten innan byggnadsarbetena påbörjas eller verksamheten tas i drift.

En anmälan skall innehålla

1. uppgifter om de farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma inom en anläggning eller ett lager,
2. en redogörelse för driften vid anläggningen eller lagret, samt
3. en beskrivning av verksamhetens omgivning.

Om verksamheten omfattas av tillståndspflicht enligt miljöbalken får regeringen föreskriva begränsningar av anmälningskyldigheten. Även i

övrigt får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela närmare föreskrifter om vad anmälan skall innehålla.

Om väsentliga förändringar sker i verksamheten, skall verksamhetsutövaren anmäla detta till tillsynsmyndigheten.

8 § Verksamhetsutövaren skall utarbeta ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor skall förebyggas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad handlingsprogrammet skall innehålla.

9 § Regeringen får föreskriva att det skall vara förbjudet att utan tillstånd anlägga eller ändra en verksamhet som omfattas av denna lag, även om tillstånd inte krävs enligt miljöbalken.

Ansökan om tillstånd enligt första stycket prövas av miljödomstol. Ett mål om sådant tillstånd är ansökningsmål enligt miljöbalken. Regeringen får föreskriva att ansökan om tillstånd för vissa slag av verksamheter skall prövas av länsstyrelsen.

10 § Regeringen får meddela föreskrifter om att för vissa verksamheter skall en säkerhetsrapport upprättas.

En säkerhetsrapport skall innehålla

1. information om hur verksamhetens driftsystem och organisation har utformats för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor,
2. en beskrivning av verksamhetens omgivning,
3. en beskrivning av anläggningen och de farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma där,
4. en identifiering och analys av olycksrisker, samt
5. uppgifter om förebyggande åtgärder för att förhindra och åtgärder för att begränsa följderna av en allvarlig kemikalieolycka.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad säkerhetsrapporten skall innehålla samt föreskrifter om undantag från bestämmelserna i andra stycket.

11 § Säkerhetsrapporten skall förnyas vart femte år eller tidigare, om det finns särskilda skäl. Säkerhetsrapporten skall lämnas till tillsynsmyndigheten.

Planer för interna räddningsinsatser

12 § Verksamhetsutövare vars verksamhet omfattas av kravet på säkerhetsrapport skall i samråd med kommunen och de anställda upprätta en intern plan för räddningsinsatser. Denna plan skall fogas till säkerhetsrapporten.

Den interna planen skall förnyas vart tredje år eller när det annars finns anledning till det. Planen skall lämnas till tillsynsmyndigheten som skall granska den.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om planens innehåll.

13 § I säkerhetsarbetet skall verksamhetsutövarna, utöver förhållandena vid den egna verksamheten, även ta hänsyn till andra faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten. Närheten till annan verksamhet som omfattas av lagen skall särskilt beaktas.

Vid utredningen av om det finns sådana faktorer som sägs i första stycket skall verksamhetsutövaren samråda med statliga och kommunala myndigheter, organisationer och enskilda som kan ha intresse i saken. Om det behövs för utredningen, får verksamhetsutövaren begära hjälp från tillsynsmyndigheten enligt 21 §.

Förekomsten av nämnda faktorer samt åtgärder som av den anledningen vidtagits eller planerats skall redovisas i anmälan enligt 7 § och i säkerhetsrapporten.

Information

14 § Kommunen skall se till att personer som löper risk att påverkas av en allvarlig kemikalieolycka vid en verksamhet som omfattas av kravet på säkerhetsrapport informeras om vilka säkerhetsåtgärder som skall vidtas och hur man skall förfara vid en olycka. Detta gäller även i förhållande till personer i en annan kommun eller utomlands.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad informationen skall innehålla.

Verksamhetsutövaren skall svara för kostnaderna för den information som skall lämnas enligt första stycket.

Tillsyn

Allmänt om tillsynen

15 § Statens räddningsverk, länsstyrelsen och kommunerna (tillsynsmyndigheterna) skall, i enlighet med vad regeringen bestämmer, ha tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

Länsstyrelsen och kommunerna skall ha tillsyn över verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt miljöbalken i enlighet med den ansvarsfördelning för tillsynen av miljöfarlig verksamhet som följer av miljöbalken. Tillsynsmyndigheterna skall samordna tillsynen med den tillsyn som sker enligt miljöbalken.

För verksamhet som inte omfattas av andra stycket skall länsstyrelsen vara tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen får överlåta åt en kommun att ha tillsynen om kommunen gjort framställning om det.

16 § Om en kommun gjort framställning om att tillsynen skall överlåtas enligt 15 § tredje stycket och länsstyrelsen finner att tillsynen inte bör överlåtas, skall länsstyrelsen med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande, om kommunen begär det.

Länsstyrelsen får återkalla överlåtelsen av tillsynen till en kommun. Om regeringen har beslutat om överlåtelse, skall regeringen besluta om återkallelse.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att tillsynsmyndigheterna skall lämna sådana uppgifter som behövs för att en central tillsynsmyndighet skall kunna fullgöra sitt samordnande, kontrollerande och uppföljande ansvar.

18 § Tillsynsmyndigheterna skall utarbeta ett tillsynsprogram för varje verksamhet. För verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport skall tillsynsprogrammet grunda sig på en analys och en planmässig bedömning av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor i samband med verksamheten.

Tillträde för tillsyn

19 § För tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till en verksamhet. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få de upplysningar och tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att tillsynsmyndigheten skall få tillträde till en verksamhet.

Föreläggande och förbud

20 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att säkerställa att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs. Detsamma gäller för domar och beslut enligt miljöbalken.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ett ansökningsmål enligt miljöbalken som har rättskraft enligt 24 kap. 1 § miljöbalken.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

21 § Tillsynsmyndigheten får vid sådan utredning av effekter som sägs i 13 § förelägga en verksamhetsutövare eller någon annan att lämna de uppgifter som behövs för utredningen.

Vite

22 § Beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite. Frågor om att döma ut vite prövas av miljödomstol.

23 § Om en verksamhetsutövare inte gör det som han eller hon är skyldig till enligt tillsynsmyndighetens föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans eller hennes bekostnad.

Övriga bestämmelser

24 § Om det finns särskilda skäl, får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

Överklagande

25 § En kommuns beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens och Statens räddningsverks beslut får överklagas hos miljödomstol enligt 20 kap. 2 § andra stycket miljöbalken.

Beslut om tillsynsprogram får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2. För befintlig verksamhet som omfattas av lagen skall anmälan enligt 7 § ges in till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2000 samt säkerhetsrapporten och den interna planen för räddningsinsatser senast den 1 januari 2001. För befintlig verksamhet som inte omfattades av rådets direktiv om risker för storolyckor i vissa industriella verksamheter, 82/501/EEG, skall dock säkerhetsrapporten och den interna planen för räddningsinsatser ges in till tillsynsmyndigheten senast den 1 februari 2002.

2.2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 och 7 §§, 19 kap. 5 §, 22 kap. 1, 4, 6 och 25 §§ samt 26 kap. 3 § miljöbalken skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som en planerad verksamhet eller åtgärd kan medföra dels på människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap och kulturmiljö, dels på hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, dels på annan hushållning med material, råvaror och energi. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön.

Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning som berör en verksamhet som avses i lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor är också att identifiera och bedöma faktorer i verksamhetens omgivning som kan påverka säkerheten hos denna.

7 §

En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan skall innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla syftet enligt 3 §, däribland

1. en beskrivning av verksamheten eller åtgärden med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning,
2. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att skadliga verkningar skall undvikas, minskas eller avhjälpas, t.ex. hur det skall undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. överträds,
3. de uppgifter som krävs för att påvisa och bedöma den huvudsakliga inverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med mark och vatten samt andra resurser som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra,
4. en redovisning av alternativa platser, om sådana är möjliga, samt alternativa utformningar tillsammans med dels en motivering varför ett visst alternativ har valts, dels en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten eller åtgärden inte kommer till stånd, och
5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

I ett beslut enligt 4 § tredje stycket om att betydande miljöpåverkan kan antas får länsstyrelsen ställa krav på att även andra jämförbara sätt att nå samma syfte skall redovisas när alternativa utformningar som avses i första stycket 4 redovisas.

För verksamheter eller åtgärder som inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan skall en miljökonsekvensbeskrivning innehålla vad som anges i första stycket, i den utsträckning det behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning.

Av 22 kap. 1 § första stycket 6 framgår att en ansökan i ett ansökningsmål skall innehålla en säkerhetsrapport i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

19 kap.

5 §

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder skall tillämpas bestämmelserna i

1. 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,
2. 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,
3. 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,
4. 22 kap. 6 § om talerätt,
5. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,
6. 22 kap. 12 § om sakkunniga,
7. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,
8. 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–10 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,
9. 22 kap. 26 § om särskild dom,
10. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,
11. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och
12. 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12§.

22 kap.

1 §

En ansökan i ett ansökningsmål skall vara skriftlig. Den skall innehålla

1. de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning,
2. en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. och uppgift om det samråd som skett enligt 6 kap. 4–6 §§,

3. de uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. iakttas,

4. förslag till de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten, *och*

5. förslag till hur verksamheten skall kontrolleras.

4. förslag till de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten,

5. förslag till hur verksamheten skall kontrolleras, *och*

6. *en säkerhetsrapport i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.*

I mål om vattenverksamhet skall ansökan dessutom innehålla följande

1. uppgift om det finns fastigheter som berörs av vattenverksamheten eller ej och i förekommande fall namn och adress på ägarna och berörda innehavare av särskild rätt till fastigheterna, och

2. uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare, om det inte på grund av verksamhetens omfattning bör anstå med sådana uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om vad en ansökan i vissa fall skall innehålla i mål om vattenverksamhet finns i 7 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

4 §

Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten, behöver ansökningshandlingarna dock inte sändas över.

Kungörelsen skall även sändas till berörda kommuner och den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt till länsstyrelsen och andra statliga myndigheter vars verksamhet kan beröras av ansökan.

Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Statens räddningsverk* och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten, behöver dock inte handlingarna sändas över.

6 §

Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Statens räddningsverk* och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

En kommun får föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen.

Fiskeriverket skall, om handlingar sänds till verket enligt 4 §, yttra sig om vattenanläggningens eller verksamhetens inverkan på det allmänna fiskeintresset samt föreslå de bestämmelser som behövs till skydd för fisket. Om verket anser att ett yttrande kräver undersökning på platsen, skall verket anmäla detta till miljödomstolen, som skall förordna om sakkunnigutredning enligt 12 §.

25 §

En dom som innebär att tillstånd lämnas till en verksamhet skall i förekommande fall innehålla bestämmelser om

1. den tid som tillståndet skall gälla,
2. verksamhetens ändamål, läge, omfattning, säkerhet och tekniska utformning i övrigt,
3. tillsyn, besiktning och kontroll,
4. skyldighet att betala ersättning eller att utföra skadeförebyggande åtgärder samt hur betalningen skall ske,
5. skyldighet att betala avgifter,
6. de villkor som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan eller andra olägenheter,
7. de villkor som behövs avseende hanteringen i verksamheten av kemiska produkter om hanteringen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
8. de villkor som behövs om avfallshantering och återvinning och återanvändning om hanteringen, återvinningen eller återanvändningen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
9. de villkor som behövs med avseende på hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser,
10. de villkor som behövs med avseende på efterbehandling och ställande av säkerhet,

11. de villkor som behövs för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön,

11. den tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får framställas,

12. den förlust av vatten eller annat som tillståndshavare enligt 31 kap. 22 och 23 §§ är skyldig att underkasta sig utan ersättning, och

13. rättegångskostnader.

Avser tillståndet arbeten för vattenverksamhet, skall i domen anges den tid inom vilken arbetena skall vara utförda. Tiden får sättas till högst tio år. Den tid inom vilken igångsättandet av miljöfarlig verksamhet skall ha skett skall anges.

12. den tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får framställas,

13. den förlust av vatten eller annat som tillståndshavare enligt 31 kap. 22 och 23 §§ är skyldig att underkasta sig utan ersättning, och

14. rättegångskostnader.

Miljödomstolen får överlåta åt tillsynsmyndighet att fastställa villkor av mindre betydelse. Prop. 1998/99:64

Ytterligare bestämmelser om vad en dom i mål om vattenverksamhet och vattenanläggningar skall innehålla finns i 7 kap. 6 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

26 kap.

3 §

Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, generalläkaren, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter), i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap. och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Regeringen får föreskriva att den tillsynsmyndighet regeringen bestämmer får överlåta åt en kommun att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet, om kommunen har gjort framställning om det. Detta gäller inte verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2. Denna lag är inte tillämplig på mål eller ärenden som är under handläggning enligt miljöbalkens bestämmelser, eller motsvarande äldre bestämmelser i lag som upphävts genom miljöbalken enligt 2 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken, vid denna lags ikraftträdande.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För personal som ställts till förfogande av en biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt konventionen den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionen*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionen*.

Föreslagen lydelse

6 §

För personal som ställs till förfogande av biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt konventionen den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *eller konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor* åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionerna*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionerna*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

2.4 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 18 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

18 §

Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19–21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19–21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *samt konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor*, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

2.5 Förslag till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102)

Härigenom föreskrivs att 30 § räddningstjänstlagen (1986:1102)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för räddningstjänst skall se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen.

När ett räddningsorgan gör en räddningsinsats, skall polismyndigheten underrättas om insatsen.

Om effekterna av en olyckshändelse kan kräva särskilda åtgärder till skydd för befolkningen eller miljön i ett annat land än Sverige, skall det räddningsorgan som gör räddningsinsatsen omedelbart underrätta berörd myndighet i det andra landet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1992:948.

3 Ärendet och dess beredning

Med stöd av regeringens bemyndigande tillkallade chefen för Försvarsdepartementet den 5 februari 1997 en särskild utredare, numera hovrättslagmannen Ulf Bjällås, för att klarlägga och lägga fram förslag till den lagstiftning som krävs med anledning av EG-direktivet om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår samt att utreda vilken lagstiftning som krävs för en ratifikation av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor (dir. 1996:90).

I januari 1998 lade utredaren fram betänkandet Säkrare kemikaliehantering (SOU 1998:13). En sammanfattning av betänkandet och utredningens lagförslag finns i *bilaga 1* respektive *bilaga 2*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Försvarsdepartementet (dnr Fo98/54/CIV).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 4 februari 1999 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 5*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Regeringen har i propositionen i huvudsak följt de förslag som Lagrådet lämnat. Vi återkommer till Lagrådets synpunkter i avsnitt 6.2 och 7.10, i författningskommentaren till 1, 2, 6, 9, 12 och 25 §§ lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt i författningskommentaren till 6 kap. 3 § miljöbalken. Vissa smärre språkliga ändringar har gjorts i lagtexten med anledning av vad som förekommit vid lagrådsföredragningen.

4 Bakgrund och utgångspunkter

4.1 Kemikalieolyckor inom industrin

Inom industrin hanteras stora mängder kemikalier. Detta i kombination med att de industriella processystemen många gånger är komplicerade ökar risken för att allvarliga olyckshändelser i form av explosioner eller kemikalieutflöden skall inträffa. Sverige har hittills varit förskonade från större olyckor. Utomlands har emellertid flera mycket allvarliga industriolyckor inträffat under de senaste decennierna, vilket lett till att säkerhetsfrågor ägnats stort intresse i det internationella arbetet inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Förenta nationerna (FN) och Europeiska unionen (EU). Internationella arbetsorganisatio-

nen (ILO) antog år 1993 en konvention (nr 174) om förebyggande av storolyckor inom industrin.

Efter en industriolycka i Seveso i Italien år 1976, med utsläpp av dioxiner, varvid ett stort område fick utrymmas för flera år framöver, påbörjades ett arbete inom Europeiska gemenskapen (EG) med att ta fram gemensamma regler avseende stora industriolyckor. Detta arbete utmynnade år 1982 i direktivet om risker för storolyckor i vissa industriella verksamheter (82/501/EEG), det s.k. Seveso-direktivet (nedan kallat Seveso I-direktivet). I direktivet regleras säkerhetshandlingen vid viss industriell verksamhet där farliga ämnen ingår. Syftet med direktivet är att förhindra och begränsa följderna av stora olyckor vid sådan industriell verksamhet.

Direktivet innehåller bl.a. bestämmelser om säkerhetsåtgärder som skall vidtas vid berörda verksamheter. Kraven på verksamhetsutövarna är indelade i två nivåer beroende på vilka farliga ämnen som finns i verksamheten och i vilka mängder de kan förekomma. Vid samtliga verksamheter som omfattas av direktivet skall en riskanalys genomföras och erforderliga åtgärder vidtas för att eliminera de identifierade riskerna. För de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån skall en särskild säkerhetsredovisning lämnas till behörig myndighet innan verksamheten påbörjas och därefter skall redovisningen uppdateras regelbundet. Säkerhetsredovisningen skall bl.a. innehålla uppgifter om själva anläggningen och tillverkningsprocessen, och de farliga ämnen som hanteras i verksamheten. För övriga verksamheter som omfattas av direktivet behöver någon särskild redovisning inte lämnas till behörig myndighet.

4.2 Genomförandet av Seveso-I-direktivet

Frågor om olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder spänner över flera lagstiftningsområden och därmed också över flera myndigheters ansvarsområden. Vid genomförandet av Seveso I-direktivet ansågs den befintliga lagstiftningen tillräcklig för att uppfylla direktivets krav. Nödvändiga anpassningar av svenska bestämmelser med anledning av direktivets innehåll skedde genom tillägg i räddningstjänstförordningen (1986:1107) och genom myndighetsföreskrifter av berörda myndigheter (Arbetarskyddsstyrelsen, Naturvårdsverket, Statens räddningsverk och Sprängämnesinspektionen.)

4.3 Seveso II-direktivet

Rådets direktiv (96/82/EG) av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (nedan kallat Seveso II-direktivet) är en vidareutveckling av Seveso I-direktivet. Generellt kan sägas att kraven på såväl företag som myndigheter är högre och mer omfattande i Seveso II jämfört med Seveso I.

Huvuddragen i Seveso II-direktivet är följande.

Syftet med direktivet är att förebygga allvarliga olyckshändelser inom den kemikaliehanterande industrin och att begränsa följderna av dem för människor och miljö, så att höga skyddsnivåer säkerställs konsekvent och effektivt i hela gemenskapen. Direktivet är generellt tillämpligt på all verksamhet där farliga ämnen förekommer i viss omfattning. De verksamheter som omfattas av direktivet är indelade i två kravnivåer beroende på vilka farliga ämnen som förekommer i verksamheten och i vilka mängder detta kan antas ske. Vissa verksamheter är emellertid undantagna från direktivets tillämpningsområde. Dessa är bl.a. militär verksamhet, faror som har samband med joniserande strålning och gruvindustri.

Verksamhetsutövarens skyldigheter i direktivet är uppdelade i allmänna skyldigheter och särskilda skyldigheter.

De allmänna skyldigheterna gäller samtliga verksamhetsutövare som omfattas av direktivet och innebär att medlemsstaterna skall se till att verksamhetsutövarna vidtar alla åtgärder som krävs för att förebygga allvarliga olyckshändelser och för att begränsa följderna av dessa för människor och miljö. Verksamhetsutövarna skall även kunna styrka för behörig myndighet att åtgärderna är vidtagna. Bestämmelsen motsvarar i princip artiklarna 3 och 4 i Seveso I-direktivet.

De särskilda skyldigheterna omfattar, dels en anmälningsskyldighet, dels en skyldighet för verksamhetsutövarna att utforma en säkerhetspolicy och dels en skyldighet att upprätta en säkerhetsrapport som skall inges till behörig myndighet. Skyldigheten att lämna en säkerhetsrapport omfattar dock endast de verksamhetsutövare som omfattas av den högre kravnivån i direktivet. Vidare har verksamhetsutövarna som omfattas av kravet att inge en säkerhetsrapport en skyldighet att utarbeta en intern plan för räddningsinsatser samt lämna information så att en behörig myndighet skall kunna upprätta en extern plan för räddningsinsatser.

Vidare finns i direktivet bestämmelser för sådana följd effekter som kan uppkomma av att flera verksamheter är samorganiserade. Verksamheterna skall identifieras av behörig myndighet och berörda verksamhetsutövare skall utbyta information med varandra och anpassa säkerhetsarrangemangen till situationen. Nämnda verksamhetsutövare har även en informationsskyldighet mot allmänheten och skall även förse räddningstjänsten med information för att externa planer för räddningsinsatser skall kunna upprättas.

Vad gäller direktivets bestämmelser om lokalisering och markanvändning skall medlemsstaterna se till att riktlinjerna för markanvändning innefattar förebyggande åtgärder mot allvarliga olyckor och en begränsning av olyckornas konsekvenser

Informationsskyldigheten enligt direktivet omfattar information bl.a. till allmänheten, till myndigheter, till andra stater och till EG-kommissionen.

Direktivet innehåller även en bestämmelse om att driftstopp i vissa fall skall kunna beslutas av behörig myndighet. Ett beslut om driftstopp skall vara överklagbart.

Slutligen finns i direktivet bestämmelser om tillsyn och sekretess.

4.4 Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor

Prop. 1998/99:64

Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor (nedan kallad Industriolyckskonventionen) är en del av ett folkrättsligt miljöskyddssystem med konventioner som utarbetats inom FN:s ekonomiska kommission för Europa. Syftet med konventionen är att förebygga allvarliga olyckshändelser inom den kemikaliehanterande industrin och att begränsa skadorna om sådana olyckor skulle inträffa. Industriolyckskonventionen är när det gäller förebyggande åtgärder endast tillämplig på gränsöverskridande effekter. Konventionen gäller fullt ut mellan parterna i fråga om insatser för att begränsa skadorna vid olyckorna, informationsutbyte m.m.

Industrikonventionen finns i sin helhet i *bilaga 4*. Huvuddragen i Industriolyckskonventionen är följande.

I konventionens allmänna bestämmelser åtar sig parterna, dvs. konventionsstaterna, att vidta lämpliga åtgärder och samarbeta inom ramen för konventionen för att skydda människor och miljö mot olyckor i verksamheter med hantering av farliga ämnen. Parterna skall i möjligaste mån förebygga sådana olyckor, minska deras frekvens och svårighetsgrad, vidta beredskapsåtgärder och räddningsinsatser, inklusive åtgärder för att återställa förhållandena. Parterna skall vidare genom informationsutbyte, konsultationer och andra samarbetsåtgärder utan onödigt dröjsmål utveckla och tillämpa riktlinjer och strategier för att minska riskerna för och konsekvenserna av industriolyckor. Parterna åtar sig också att säkerställa att företagsledningar tvingas vidta alla åtgärder som krävs för att på ett säkert sätt kunna genomföra den farliga verksamheten och förebygga industriolyckor.

Industriolyckskonventionen tillämpas, som nyss sagts, vid förebyggande av olyckor och vid beredskap för och insatser vid industriolyckor som kan orsaka gränsöverskridande effekter. Med effekt avses i det här sammanhanget även verkningar av industriolyckor orsakade av naturkatastrofer.

Bestämmelserna i Industriolyckskonventionen skall inte tillämpas på bl.a. kärntekniska olyckor och olyckor vid militära anläggningar

Upphovsparten, dvs. den part under vilkens jurisdiktion en industriolycka inträffat eller kan befaras inträffa, har en skyldighet att vidta åtgärder för att identifiera farliga verksamheter och säkerställa att berörda parter underrättas om varje sådan verksamhet

Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att förebygga industriolyckor, inbegripet åtgärder för att minska riskerna för industriolyckor.

Vidare skall enligt konventionen upphovsparterna sträva efter att anta riktlinjer för lokalisering av nya farliga verksamheter och för reglering av betydelsefulla ändringar som avser redan existerande farliga verksamheter.

Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att upprätthålla en ändamålsenlig beredskap och säkerställa att beredskapsåtgärder vidtas för att genomföra insatser omedelbart inom sitt verksamhetsområde.

Parterna skall också säkerställa att information ges till allmänheten i de områden som kan påverkas av en industriolycka vid en farlig verksamhet.

Parterna skall, i syfte att erhålla och avsända larm om industriolyckor som innehåller sådan information som behövs för att bekämpa gränsöverskridande effekter, se till att det finns samordnade och effektiva alarm-system för industriolyckor på lämpliga nivåer. Upphovsparten skall säkerställa att de utsatta parterna omedelbart underrättas på lämpliga nivåer genom alarmeringssystemen. Vidare skall parterna säkerställa att räddningsinsatser snarast vidtas vid en industriolycka eller vid ett omedelbart hot om en sådan.

Om parterna behöver bistånd vid händelse av industriolycka får de enligt konventionen begära sådant bistånd av andra parter.

Vidare finns i konventionen allmänna bestämmelser om samarbete i fråga om forskning och utveckling samt bestämmelser om informationsutbyte och överföring av kunskap om teknologi.

En behörig myndighet skall utses för konventionens ändamål.

4.5 Sambandet mellan Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen

Både Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen syftar till att förebygga allvarliga olyckshändelser inom den kemikaliehanterande industrin och att begränsa skadorna om sådana olyckor skulle inträffa. Direktivets och konventionens tillämpningsområden sammanfaller därför i hög grad med varandra. Att beakta är dock att Industriolyckskonventionen endast är tillämplig på gränsöverskridande effekter på det förebyggande området.

Seveso II-direktivet har ett vidare tillämpningsområde än Industriolyckskonventionen eftersom direktivets tröskelvärden avseende förekomsten av farliga ämnen är lägre än motsvarande tröskelvärden i Industriolyckskonventionen. Tröskelvärdena i Industriolyckskonventionen motsvarar i huvudsak de tröskelvärden som gäller för den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet. Listorna över farliga ämnen med tillhörande tröskelvärden i direktivet och konventionen är dock inte helt jämförbara med varandra. Inom EU pågår ett arbete med en harmonisering av tröskelvärden m.m. i direktivet och konventionen. Det finns därför skäl att anta att de nuvarande skillnaderna kommer att försvinna i framtiden. Definitionerna i direktivet och konventionen skiljer sig också åt i vissa avseenden. Dessa skillnader är dock av begränsad betydelse.

Kraven enligt direktivet och konventionen på verksamhetsutövare och behöriga myndigheter avseende förebyggande åtgärder, lokalisering, räddningstjänstberedskap och information sammanfaller i huvudsak med varandra. Generellt kan dock sägas att kraven i direktivet som regel är mer omfattande och mer preciserade än i konventionen.

5 Godkännande av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor

Prop. 1998/99:64

Regeringens förslag: Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor godkänns.

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor ingås av regeringen sedan riksdagen godkänt överenskommelsen.

Remissinstanserna: Utredningens förslag har godtagits av remissinstanserna.

Skälen för regeringens förslag: Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor är en del av ett folkrättsligt miljöskyddssystem med konventioner som utarbetas inom FN:s ekonomiska kommission för Europa. Utöver konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor finns konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar, konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang och konventionen om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar.

Industriolyckskonventionen har särskilt stor betydelse för de central- och östeuropeiska länder där det nu pågår en modernisering och uppbyggnad av industrin. Bestämmelserna i konventionen gör det bl.a. möjligt att föra över kunskap och att åstadkomma ett utbyte av teknologisk information. Kapacitet skapas också inom administrationen för behandling av frågor om säkerhet och beredskap i samband med farlig industriell verksamhet.

Mot bakgrund av det anförda är det angeläget att Sverige tillträder konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor. Konventionen är av sådan betydelse att den bör godkännas av riksdagen.

6 Genomförandet av Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen

6.1 Samordning med miljöprövningen

Regeringens förslag: För de verksamheter som omfattas av kraven på säkerhetsrapport enligt Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen, skall en fördjupad säkerhetsprövning ske i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken.

Utredningens förslag: Utredningen har föreslagit att för all verksamhet som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen skall en säkerhetsprövning ske. I övrigt överensstämmer utredningens förslag med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har i huvudsak tillstyrkt utredningens förslag eller har inte haft några invändningar mot förslaget.

Arbetskyddsstyrelsen och *Sprängämnesinspektionen* har avstyrkt förslaget då de anser att det inte finns några starka skäl för kopplingen mellan säkerhets- och miljöfrågor utan har poängterat det starka sambandet mellan säkerhetsfrågorna och arbetsmiljölagstiftningen och lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor. *Riksrevisionsverket* har framfört att den tillståndsprovning som utredningen föreslår inte kommer att leda till större samordningsvinster, utan tvärtom leder till ökade kostnader. *Kemikontoret* har invänt att eftersom de delar som rör arbetsmiljö och frågor om brandfarliga och explosiva varor lämnats utanför den föreslagna samordnade provningen misslyckas utredningen med att åstadkomma den eftersökta samordningen.

Skälen för regeringens förslag: I samhället blir det allt vanligare att se frågor om hälsa, miljö och säkerhet i ett sammanhang. Skälet härtill är att frågorna i hög grad hänger samman och påverkar varandra och att det därför är lämpligt och rationellt att de också hanteras i ett sammanhang. En utveckling åt det hållet syns även i de båda Sevesodirektiven och i Industriolyckskonventionen.

Inom miljöområdet har regeringen drivit utvecklingen mot en ökad helhetssyn. I propositionen till ny miljöbalk, prop 1997/98:45 Miljöbalk, framhålls bl.a. att det är viktigt att tillåtlighetsprovningen av större verksamheter inte endast omfattar utsläppen från verksamheten utan också effekterna av verksamheten.

Säkerhetsfrågorna har dock hittills endast i begränsad omfattning integrerats i miljölagstiftningen. Sambandet mellan de två områdena är dock påtagligt genom att det i båda fallen handlar om att förhindra skador på människor och miljö. Gränsen mellan miljö- och säkerhetsfrågor är därför inte skarp och beröringspunkterna är många. Säkerhetsfrågor behandlas i viss mån vid tillståndsprovningen enligt miljöbalken (se 22 kap. 25 § första stycket 2 miljöbalken). Någon systematisk granskning av säkerhetsarrangemangen sker dock inte vid miljöprovningen.

Bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar finns i miljöbalken. Även utanför miljöbalken finns bestämmelser om miljökonsekvensbeskrivningar, bl.a. i plan- och bygglagen (1987:10). Syftet med miljökonsekvensbeskrivningar är primärt att ge ett bättre beslutsunderlag och möjliggöra en samlad bedömning av en planerad verksamhets inverkan på miljö, hälsa och hushållning med naturresurser.

Enligt miljöbalken sker provningen av miljöfarlig verksamhet i första instans antingen av regeringen, miljödomstolarna eller länsstyrelserna beroende på verksamhetens miljöfarlighet. För de ärenden där länsstyrelsen är första instans kommer förvaltningslagen att tillämpas och vid överklagande till miljödomstol gäller förvaltningsprocesslagen. Länsstyrelserna och miljödomstolarna har därmed ett utredningsansvar för sina mål och ärenden. Det har således möjliggjorts för beslutande instanser att begära in remisser från andra myndigheter som kan ha kunskap och synpunkter som är av värde för målen och ärendenas hantering.

Tillståndsplikten i miljöbalken är kopplad till bl.a. miljöfarlig verksamhet. I 9 kap. 1 § miljöbalken anges vad som avses med miljöfarlig verksamhet. Enligt 9 kap. 6 § miljöbalken skall ansökan om tillstånd göras vid nyanläggning och vid vissa förändringar av befintliga verksamheter om

det inte är fråga om mindre förändringar. I 22 kap. 25 § miljöbalken anges vad en dom om tillstånd till en verksamhet skall innehålla.

Miljöprövningen enligt miljöbalken är ett offentligt förfarande. Sakägare och allmänhet har rätt och möjlighet att yttra sig över en ansökan om tillstånd och under arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen.

Verksamhetsutövarens skyldigheter i Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen omfattar bl.a. vidtagande av åtgärder för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dessa samt ingivande av redovisningar angående verksamheten och säkerhetsarrangemangen till behöriga myndigheter.

Varken i Seveso II-direktivet eller i Industriolyckskonventionen anges att säkerhetsarrangemangen skall prövas. I Seveso II-direktivet anges emellertid att säkerhetsrapporten skall granskas. En prövning förutsätter ett mer aktivt ställningstagande från den berörda myndigheten än en granskning. Prövningen av miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken resulterar t.ex. i ett tillstånd där särskilda krav ställs på verksamheten, alternativt i ett avslag.

Den kemikaliehanterande industrin som omfattas av Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen kan anses omfattas av miljöbalkens tillämpningsområde.

Sambandet mellan miljö- och säkerhetsfrågor är som nyss sagts påtagligt genom att det i båda fallen handlar om att förhindra skador på människor och miljön. Miljö- och säkerhetsfrågorna går ofta i varandra och kräver gemensamma överväganden och åtgärder. Det är därför en fördel om de kan lösas i ett sammanhang för att undvika motstridigheter. En samordning av säkerhetsfrågorna i Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen med tillståndsprövningen enligt miljöbalken skulle således ha stora fördelar. En gemensam prövning blir mer rationell och myndigheternas och industrins hantering av frågor om hälsa, miljö och säkerhet kommer att bättre harmoniseras med varandra. Vidare kan i en integrerad miljö- och säkerhetsprövning miljökonsekvensbeskrivningar användas för att ge en allsidig beskrivning av både de kontinuerliga miljöeffekterna och riskerna vid en verksamhet. En samordnad miljö- och säkerhetsprövning enligt miljöbalken kommer att omfatta de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen. För verksamheter som omfattas av den högre kravnivån i direktivet och konventionen men som inte är tillståndspliktiga enligt miljöbalken återkommer vi till i avsnitt 7.10. En samordnad miljö- och säkerhetsprövning enligt miljöbalken kommer att omfatta i huvudsak de områden som enligt nuvarande reglering enligt Seveso I-direktivet täcks in av räddningstjänstlagstiftningen och miljöbalken. De arbetsmiljörelaterade säkerhetsfrågorna kommer, eftersom de faller utanför miljöbalkens tillämpningsområde, inte att omfattas av prövningen. Inom arbetsmiljöområdet finns emellertid en omfattande reglering av säkerhetsfrågorna.

Den närmare samordningen av miljö- och säkerhetsprövningen behandlas i avsnitt 7.10.

Regeringens förslag: Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen skall genomföras genom en gemensam reglering. För ändamålet bör en särskild lag införas.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Arbetarskyddsstyrelsen*, *Sprängämnesinspektionen* och *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* har i huvudsak tillstyrkt förslaget om en särskild lag för att genomföra Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen. *Arbetarskyddsstyrelsen* har framfört att någon särskild lag för att genomföra Seveso II-direktivet inte är behövligt samt att ansvaret för en reglering skall fördelas tydligt på berörda myndigheter i huvudsak inom ramen för redan befintliga uppdrag. *Sprängämnesinspektionen* har förordat en förutställningslös omarbetning av lagförslaget och att ett nytt förslag skall ange de väsentligaste riktlinjerna för hanteringen av de olika delarna i direktivet. *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* har tillstyrkt förslaget till samordning i och för sig samt i ett kort tidsperspektiv många av de lagtekniska lösningarna som bygger på en särskild lag som syftar till att utgöra en brygga mellan säkerhets- och miljölagstiftningen. Juridiska fakulteten har dock vidare anfört att förslaget som helhet skall avstyrkas på grund av en fundamental brist som hör samman med förhållandet mellan å ena sidan planlagstiftningen och å andra sidan miljö- och säkerhetslagstiftningen, allt bedömt i ljuset av EG-rättsliga principer och vissa delar av Seveso II-direktivet. Vissa remissinstanser har förespråkat ett vidare tillämpningsområde för lagen medan andra förespråkat en mer begränsad lagstiftning.

Skälen för regeringens förslag: Den samordning av miljö- och säkerhetsprovningen som regeringen föreslår ställer krav på en större enhetlighet i regleringen inom framför allt Statens räddningsverks och Naturvårdsverkets ansvarsområden. En gemensam reglering kommer att omfatta båda dessa myndigheters ansvarsområden.

Sambandet mellan hälsa, miljö och säkerhet är som tidigare nämnts tydligt i Seveso II-direktivet. Även Industriolyckskonventionen uppvisar en helhetssyn på säkerhetsfrågorna. Syftet med och tillämpningsområdet för Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen är, som tidigare sagts, i huvudsak likvärdiga.

Med hänsyn till den överensstämmelse som således föreligger mellan direktivet och konventionen bör bestämmelserna samordnas för att möjliggöra en gemensam reglering. Detta innebär visserligen att de svenska bestämmelserna i vissa avseenden kommer att bli något strängare än om direktivets och konventions bestämmelser skulle följts var för sig. I gengäld blir en samordnad reglering mer lättöverskådlig och tillämpningen kommer vidare att kunna underlättas. Fördelarna med en gemensam reglering överstiger de begränsade nackdelar detta kan innebära för vissa verksamhetsutövare.

Seveso II-direktivet innehåller förpliktelser gentemot den enskilde företagaren samt rätten för tillsynsmyndigheten att i vissa fall meddela drift-

förbud. För att dessa förpliktelser skall kunna få giltighet i svensk rätt måste de regleras i lag.

Genom att samla vissa av reglerna för olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder inom kemikaliehanterande verksamhet i en särskild lag skapas nödvändiga förutsättningar för en fördjupad säkerhetsprövning i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken samt ges möjlighet att uppfylla de krav som ställs i Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen. Därmed ges också förutsättningar för en klarare och enklare myndighetsstruktur.

Lagrådet har anfört att de bestämmelser som direkt införlivar Seveso II-direktivet har sin plats i en särskild lag, men att regler om tillstånd och tillsyn mycket väl hade kunnat sökas i miljöbalken. Statens räddningsverk hade därvid, enligt *Lagrådet*, kunnat inordnas som en central tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. *Lagrådet* har ansett att det har uppkommit en dubblir med miljöbalkens bestämmelser.

Genom den föreslagna lagen genomförs en ny princip inom miljöområdet som innebär att domstolarna och tillsynsmyndigheterna är skyldiga att beakta olycksförebyggande åtgärder när de prövar tillståndsfrågor och utövar tillsyn. Vid tillståndsprövningen och tillsynen har således domstolarna och tillsynsmyndigheterna att tillämpa miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. Någon dubblir mellan den föreslagna lagen och miljöbalken bör därför inte anses uppkomma.

I detta sammanhang bör också nämnas att det i följdlagstiftningen till miljöbalken (prop. 1997/98:90, bet. 1997/98:JoU25, rskr. 1997/98:279) ingår flera lagar som innehåller förfaranderegler för bl.a. tillstånd och som samtidigt är parallellt tillämpliga med miljöbalken. Exempel på sådana lagar är minerallagen (1991:45) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg.

Enligt regeringen föreligger det skäl att reglera även frågor om tillstånd och tillsyn i den föreslagna lagen med hänsyn till regleringen där i fråga om olycksförebyggande åtgärder och skadebegränsande åtgärder. Till detta kommer den nya principen för domstolarna och tillsynsmyndigheterna att vid tillståndsprövning och tillsyn beakta olycksförebyggande åtgärder.

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet har avstyrkt förslaget på den grunden att det inte lever upp till vissa förpliktelser som anges i direktivet. Juridiska fakulteten har inte gått in på vilka delar av direktivet som avses och inte heller redovisat någon närmare genomgång av de bestämmelser i direktivet som man sätter i fråga. Som yttrandet får förstås är det genomförandet av artikel 12 i direktivet, kontroll över den fysiska planeringen, som sätts i fråga. Regeringen återkommer i avsnitt 7.5 till frågan om den fysiska planeringen.

De arbetsmiljörelaterade säkerhetsfrågorna kommer, eftersom de faller utanför miljöbalkens tillämpningsområde, inte att omfattas av den fördjupade säkerhetsprövningen i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken som föreslås. Inom arbetsmiljöområdet finns emellertid en omfattande reglering av säkerhetsfrågor och någon ny lagstiftning är enligt regeringens bedömning inte nödvändig. Kompletterande regler för att genomföra Seveso II-direktivet kan ges i form av myndighetsföreskrifter.

Den föreslagna regleringen kommer inte heller att beröra lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Detta kommer att medföra en överlappning i lagstiftningen genom att vissa verksamheter kommer att omfattas både av den nya lagen och lagen om brandfarliga och explosiva varor. Lagen om brandfarliga och explosiva varor är dock ett specialområde, som utan omfattande ändringar i nuvarande regelstruktur, är svår att inordna i den nu föreslagna integrerade miljö- och säkerhetsprovningen och den därtill knutna myndighetsstrukturen. Genom remissförfarandet vid tillståndsprövningen enligt miljöbalken och samarbetet mellan ansvariga myndigheter torde dock olägenheten med överlappning av lagstiftningarna kunna begränsas.

I den nya lagen bör i huvudsak övergripande bestämmelser om syftet och tillämpningsområdet, definitioner av centrala begrepp, övergripande bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldigheter, delegationsbestämmelser, ansvarsfördelning mellan myndigheter och överklagandebestämmelser införas. Övriga bestämmelser, framförallt beträffande innehållet i bilagorna till direktivet och konventionen, avser regeringen att reglera i förordning och genom myndighetsföreskrifter.

Behovet av reglering i anledning av direktivet och konventionen behandlas mer utförligt i kapitel 7.

6.3 Tillsynsansvaret

Regeringens förslag: Tillsynsorganisationen enligt den nya lagen föreslås harmonisera med tillsynen enligt miljöbalken. Länsstyrelsen och kommunerna skall därför ha det regionala och lokala tillsynsansvaret. Det centrala tillsynsansvaret enligt den nya lagen skall ligga på Statens räddningsverk.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt utredningens förslag eller inte haft några invändningar mot förslaget. *Riksrevisionsverket* har föreslagit att Arbetskyddsstyrelsen bör vara central tillsynsmyndighet. *Sprängämnesinspektionen* har förordat att Arbetskyddsstyrelsen får det övergripande ansvaret för genomförandet av Seveso II-direktivet. Vissa remissinstanser har påpekat att en samordnande myndighet för hela Seveso II-direktivets område borde utses. *Arbetskyddsstyrelsen* och *Sprängämnesinspektionen* har föreslagit att Arbetskyddsstyrelsen blir samordnande myndighet.

Skälen för regeringens förslag: I Seveso II-direktivet görs, som framgått ovan, en uppdelning i två kravnivåer beroende på vilka mängder av farliga ämnen som kan förekomma i verksamheterna. Industrierlyckskonventionens tillämpningsområde sammanfaller i princip med området för den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet. Som tidigare framgått är det en stor skillnad på verksamhetsutövarnas skyldigheter beroende på vilken kravnivå som skall tillämpas. För de verksamheter som omfattas av den lägre kravnivån enligt Seveso II-direktivet gäller att verksamhetsutövaren skall inge en anmälan till behöriga myndigheter. I den skall an-

ges sådant som vilka farliga ämnen som hanteras i verksamheten, hur verksamheten bedrivs och hur den är lokaliserad. För de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet gäller att verksamhetsutövaren skall inge en säkerhetsrapport, planera för räddningsinsatser samt informera om säkerhetsåtgärder.

Seveso II-direktivet uppställer som krav att medlemsstaterna tillskapar ett system för tillsyn av både den lägre och den högre kravnivån i Seveso II-direktivet. Industriolyckskonventionen har inget direkt krav på en tillsynsorganisation utan anger att varje part till konventionen skall utse en myndighet för konventionens ändamål.

Även om de formella kraven är mindre omfattande enligt den lägre kravnivån betyder inte det att tillsynen av en sådan verksamhet är okomplicerad. Eftersom uppdelningen av de båda kravnivåerna är mycket förenklad – mängden hanterade farliga ämnen – ger den i många fall en inte helt rättvisande bild av de krav på kompetens som fordras för tillsynen av de verksamheter som omfattas av direktivet. Om tillsynen skall bli effektiv och bidra till att höja säkerheten bör därför tillsynsorganisationen vara densamma för de båda kravnivåerna. På detta sätt kan den högre kompetens som krävs för att utöva tillsyn över de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån även utnyttjas vid tillsyn av verksamheter enligt den lägre kravnivån.

En samordning med miljötillsynen är enligt regeringens uppfattning nödvändig med hänsyn till, som tidigare nämnts, det nära sambandet mellan miljö, hälsa och säkerhet. Enligt miljöbalken kommer tillsynen av den miljöfarliga verksamheten att skötas av länsstyrelserna på regional nivå och kommunerna på lokal nivå. Naturvårdsverket har det centrala tillsynsansvaret och har rätt att meddela föreskrifter om hur lagen i vissa avseenden skall tillämpas.

Det finns starka skäl som talar för att en motsvarande tillsynsorganisation som den som finns på miljöområdet också bör tillämpas för säkerhetsfrågorna med länsstyrelsen och kommunerna som tillsynsorgan. Beträffande det centrala tillsynsansvaret kan det med en särskild lag som nu föreslås antingen läggas på Statens räddningsverk eller Naturvårdsverket.

Statens räddningsverk är central förvaltningsmyndighet för bl.a. frågor om olycks- och skadeförebyggande åtgärder enligt räddningstjänstlagen (1986:1102) samt samordnar samhällets verksamhet för olycks- och skadeförebyggande åtgärder enligt samma lag. Statens räddningsverk skall också bevaka riskutvecklingen inom sitt verksamhetsområde och verka för att åtgärder vidtas för befolkningens skydd och för att förebygga olyckor samt samordna beredskapsplanläggningen mot kärnenergiolyckor och andra allvarliga olyckor. Med allvarliga olyckor avses bl.a. kemikalieolyckor. Statens räddningsverks övergripande roll i samhällets olycks- och skadeförebyggande arbete har på senare år betonats av riksdagen. Forsvarsutskottet framhöll i betänkandet FöU 1993/94:1 vikten av att ge Statens räddningsverks samordningsuppgift ett sådant innehåll att verket kunde agera på ett likartat sätt inom samtliga myndighetsområden avseende skyddet mot kemikalieolyckor och vid transport av farligt gods.

Naturvårdsverket är central förvaltningsmyndighet för frågor om miljö-
vård, däri inbegripet naturvård och miljöskydd. Något särskilt ansvar för
säkerhetsfrågor har verket emellertid inte även om säkerheten inom t.ex.
industrin naturligtvis har betydelse för miljön.

Med hänsyn till att den föreslagna lagen främst kommer att avse säker-
hetsfrågor anser regeringen att det centrala tillsynsansvaret bör ligga på
Statens räddningsverk. Som central tillsynsmyndighet bör Statens rädd-
ningsverk även få ansvaret för att utfärda föreskrifter och allmänna råd för
tillämpningen av den nya lagen.

Som angivits tidigare kommer arbetsmiljötillsynen att falla utanför det
nu föreslagna tillsynssystemet. Det är ingen förändring mot vad som gäl-
ler idag enligt Seveso I-direktivet.

Även tillsynen enligt lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva
varor kommer att ligga utanför den nu föreslagna ordningen för tillsynen.
Regeringen föreslår således ingen ändring av det system som gäller idag
med Sprängämnesinspektionen som central myndighet. Tillsynen i fråga
om explosiva varor utövas av polismyndigheten och i fråga om brandfar-
liga ämnen av den kommunala nämnd som har ansvaret för rädd-
ningstjänsten. Dessutom har Sprängämnesinspektionen det lokala till-
synsansvaret avseende brandfarliga varor där Sprängämnesinspektionen
utövar tillsyn av explosiva varor, dvs. främst explosivämnestillverkare,
och dessutom för de mest komplicerade petrokemiska industrierna.

7 Den materiella regleringen

7.1 Tillämpningsområde

Regeringens förslag: Lagens tillämpningsområde skall omfatta sådana
verksamheter där farliga ämnen förekommer eller kan förekomma i
mängder (tröskelvärden) som motsvarar eller överstiger de mängder som
regeringen bestämmer. Tröskelvärdena får därmed inte överstiga de vär-
den som anges i Seveso II-direktivet och i Industriolyckskonventionen.

Såvitt gäller skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete samt i övrigt vad
gäller arbetsmiljön tillämpas bestämmelserna i arbetsmiljölagen
(1977:1160).

Från lagens tillämpningsområde undantas faror som har samband med
joniserande strålning, militär verksamhet, transport av farliga ämnen i
rörledningar utanför de verksamheter som omfattas av lagen och sådan
hantering av farliga ämnen som omfattas av lagen (1982:821) om trans-
port av farligt gods.

Utredningens förslag Utredningen har föreslagit att även militär verk-
samhet och transport av farliga ämnen i rörledningar skall omfattas av
lagen. I övrigt överensstämmer utredningens förslag med regeringens för-
slag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget. *Sveriges hamn- och stuveriförbund* och *Göteborgs kommun* har satt i fråga förslaget tillämpning i hamnar. *Sjöfartsverket* har anfört att hamnar inte omfattas av direktivet. *Järnvägsinspektionen* har påpekat att begreppet rangerbangårdar inte är entydigt och att exempelvis Statens järnvägar och Banverket har olika synsätt på hur begreppet skall tolkas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 2 i Seveso II-direktivet är direktivet tillämpligt på verksamheter där farliga ämnen förekommer eller kan förekomma i kvantiteter (tröskelvärden) som motsvarar eller överstiger de mängder som anges i bilaga I till direktivet. De verksamheter som omfattas av direktivet är, som sagts tidigare, indelade i två kravnivåer beroende på vilka farliga ämnen som hanteras och i vilka mängder detta sker. I Industriolyckskonventionen anges tillämpningsområdet på ett liknande sätt genom att begreppet farlig verksamhet är kopplat till en särskild bilaga med en lista över farliga ämnen och kategorier av farliga ämnen samt därtill hörande tröskelvärden. De tröskelvärden som anges i konventionen motsvarar i princip de tröskelvärden som gäller för den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet.

En övergripande bestämmelse om tillämpningsområdet bör införas i den nu föreslagna lagen. Vilka verksamheter som omfattas av den nya lagen bör dock anges av regeringen i förordning. Av lagtekniska skäl bör regeringens bemyndigande delas upp så att vilka farliga ämnen som avses i lagen bestäms genom bemyndigande i anslutning till definitionen av begreppet farliga ämnen och tröskelvärdena genom bemyndigande i nu aktuell bestämmelse angående lagens tillämpningsområde. De tröskelvärden som anges i Seveso II-direktivet bör därvid i huvudsak användas för att bestämma lagens tillämpningsområde. Med denna bestämning av lagens tillämpningsområde kommer som regel även Industriolyckskonventionens bestämmelser att täckas in. I de fåtal fall där Industriolyckskonventionens tröskelvärden är strängare bör emellertid dessa tillämpas.

Både i Seveso II-direktivet och i Industriolyckskonventionen ges en rad undantag som inte omfattas av direktivets och konventionens bestämmelser. Det står varje land fritt att bestämma om dessa undantag skall utnyttjas eller inte.

Militär verksamhet är undantagen från både direktivets och konventionens tillämpningsområde. Kärntekniska olyckor eller nödlägen med radioaktiva ämnen är undantagna från konventionen medan faror som har samband med joniserande strålning undantagits från direktivets tillämpningsområde. Transporter av farliga ämnen utanför de aktuella verksamheterna är undantagna från direktivets tillämpningsområde och detta gäller i praktiken även för Industriolyckskonventionen. Transporter av farliga ämnen i rörledningar utanför sådana verksamheter som omfattas av direktivet, gruvindustri och avfallsdeponier är undantagna från direktivets tillämpningsområde. Dessa verksamheter är inte undantagna från konventionens tillämpningsområde. Däremot är dammolyckor och marin verksamhet undantagna från konventionens tillämpning.

Militär verksamhet är således undantagen från både direktivets och konventionens tillämpningsområde. Endast två typer av militära verksamheter är prövningspliktiga enligt miljöbalken, nämligen flottiljflygplatser

samt skjutbanor och skjutfält. Vid prövning av dessa prövas all verksamhet inom respektive anläggning. För hantering av brandfarliga och explosiva varor enligt lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor krävs tillstånd för såväl Försvarsmakten som för Försvarets materielverk och Fortifikationsverket. Prövningsmyndighet är Sprängämnesinspektionen. Försvarsmaktens hantering av farliga ämnen är ofta knuten till krigsorganisationen och är därför hemlig. Sådan verksamhet bör inte säkerhetsprövas i ett offentligt förfarande. Regeringen finner mot bakgrund av det anförda att militär verksamhet i vid bemärkelse, dvs. sådan som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket och Försvarets forskningsanstalt bör undantas från lagens tillämpningsområde.

Kärntekniska olyckor eller nödlägen med radioaktiva ämnen är som nyss sagts undantagna från konventionen medan faror som har samband med joniserande strålning undantagits från direktivets tillämpningsområde. Kärnteknisk verksamhet är en industriell verksamhet som ställer synnerligen höga krav på säkerhet, varför verksamheten omfattas av en särskild lagreglering. Bestämmelser om kärnteknisk verksamheten finns bl.a. i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Lagen om kärnteknisk verksamhet är speciellt inriktad på samhällets insyn i verksamheten och på säkerheten vid verksamheten på kärnenergiområdet är så hög som möjligt. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser om uppförande och innehav av kärntekniska anläggningar samt befattningsmed kärnämnen och kärnavfall. Genom särskild lagreglering ställs således särskilt stränga krav på säkerheten för kärnteknisk verksamhet. Kärnteknisk verksamhet bör därför inte omfattas av nu föreslagna lags tillämpningsområde.

Transporter av farliga ämnen, inkluderande lastning, lossning och förvaring och annan hantering av godset som utgör ett led i förflyttningen, omfattas av lagen (1982:821) om transport av farligt gods. Nämda lag omfattar alla transportslag och alla de varuslag som anses farliga i transportsammanhang. Lagen reglerar således godstransporter. Den förflyttning som godstransporten innebär förutsätter att en rad andra hanteringsmoment genomförs, exempelvis lastning och lossning. Ofta kan en transport inte slutföras i ett sammanhang varför även viss lagring av gods förekommer i avvaktan på vidare transport. Lagen omfattar som nyss sagts samtliga dessa moment och kan i huvudsak sägas reglera hela transportkedjan från avsändare till mottagare. Vid avgörande av om lagen är tillämplig torde syftet med omhändertagandet vara av större betydelse än tiden för transporten. Förflyttning som endast sker inom ett område där tillverkning, lagring eller förbrukning av farligt gods äger rum omfattas dock inte av nämnda lag. I dessa fall är den nu föreslagna lagen tillämplig samt även arbetsmiljölagstiftningen och eventuella skyddsföreskrifter i produktkontrollagstiftningen. Till lagen om transport av farligt gods är kopplad förordningen (1982:923) om transport av farligt gods samt myndighetsföreskrifter.

Lagen om transport av farligt gods reglerar således i huvudsak hela det område för transporter som undantas i direktivet. Transporter av farliga ämnen som omfattas av lagen om transport av farligt gods bör därför undantas från nu föreslagna lags tillämpningsområde.

Transport av farliga ämnen i rörledningar är undantagna från direktivet. Frågor om rörledningar regleras i lagen (1978:160) om vissa rörledningar. I rörledningar som omfattas av kravet på koncession enligt lagen om vissa rörledningar transporteras dock inga kemikalier. Sådana ledningar är avsedda för transport av fjärrvärme, dvs. varmvatten, eller av råolja, naturgas eller produkter av råolja eller naturgas eller av annan vätska eller gas som är ägnad att användas som bränsle (1 § lagen om vissa rörledningar). Vad gäller andra rörledningar än för fjärrvärme omfattas de av lagen om brandfarliga och explosiva varor. Med stöd av myndiganden i den lagen har Sprängämnesinspektionen utfärdat en rad säkerhetsbestämmelser beträffande krav på den tekniska utformningen, tillsynen och driften av sådana rörledningar. Andra transporter av farliga ämnen i rörledningar än de som omfattas av lagen om vissa rörledningar och lagen om brandfarliga och explosiva varor regleras genom bl.a. arbetsmiljölagstiftningen. På uppdrag av Europaparlamentet och rådet utreder för närvarande kommissionen behovet av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser med rörledningar. Som ett av syftena med det arbetet anges behovet av att fastställa huruvida det beträffande rörledningar behövs säkerhetsåtgärder av samma omfattning som beträffande de anläggningar som omfattas av Seveso II-direktivet. Ytterligare bestämmelser för transporter i rörledningar kan inte anses erfordras för närvarande. Transporter i rörledningar bör därför inte omfattas av nu föreslagna lags tillämpningsområde.

Undantagen för dammar och marin verksamhet i konventionen torde i praktiken sakna betydelse. När det gäller dammar är det inte troligt att farliga ämnen förekommer i sådan omfattning att vare sig konventionen eller direktivet kan bli tillämpligt. Olyckor till följd av verksamhet i marin miljö och utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen till sjöss regleras i andra konventioner. Den marina verksamheten i form av t.ex. oljeutvinning och gasutvinning är i det närmaste obefintlig i Sverige.

Såväl avfallsdeponier och gruvindustri bör dock omfattas av den nya lagen.

7.2 Definitioner

Regeringens förslag: Vissa för Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen centrala begrepp skall definieras i den föreslagna lagen. Dessa begrepp är allvarlig kemikalieolycka, verksamhet, verksamhetsutövare, anläggning, lager och farliga ämnen. Definitionerna i direktivet och konventionen kommer därvid att vara samordnade.

Regeringen skall få föreskriva vilka ämnen som skall anses som farliga.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Både Seveso II-direktivet (artikel 3) och Industriolyckskonventionen (artikel 1) innehåller många definitioner av begrepp. För att kunna reglera direktivet och konventionen i en gemensam lag behöver definitionerna samordnas.

I Industriolyckskonventionen finns till en början flera begrepp som endast har betydelse för konventionsstaternas inbördes relationer såsom part och därtill knutna bestämmelser som upphovspart, utsatt part och berörd part. De nämnda begreppen behöver därför inte definieras i den nu föreslagna lagen. Inte heller begrepp som allmänhet, effekter och gränsöverskridande effekter i konventionen samt fara och risk i direktivet behöver definieras i lagen. Deras betydelser får anses vara klara och de har inte någon avgörande betydelse för lagens tolkning och förståelse.

De begrepp som därmed återstår och således bör definieras i lagen är i konventionen begreppen industriolycka, farlig verksamhet och företagsledning samt i Seveso II-direktivet begreppen verksamhet, anläggning, verksamhetsutövare, farliga ämnen, allvarlig olyckshändelse och lager.

Begreppen industriolycka och allvarlig olyckshändelse, farlig verksamhet och verksamhet samt företagsledning och verksamhetsutövare motsvarar varandra i direktivet och konventionen. Definitionerna är dock inte helt identiska varför en anpassning måste göras i den nu föreslagna lagen för att både konventionen och direktivet skall omfattas.

Allvarlig olyckshändelse och industriolycka

Allvarlig olyckshändelse är ett begrepp som bättre beskriver de händelser som avses i direktivet och konventionen än industriolycka. Begreppet industriolycka ger intryck av att olyckan måste ha ett direkt samband med någon form av industriell verksamhet vilket inte är nödvändigt enligt vare sig direktivet eller konventionen. En olycka i ett lager där ingen verksamhet förekommer kan t.ex. om mängden farliga ämnen är tillräckligt stor omfattas av både direktivet och konventionen. I stället för olyckshändelse bör begreppet kemikalieolycka användas eftersom direktivet och konventionen endast omfattar olyckor där farliga ämnen förekommer. Andra typer av olyckshändelser faller utanför dess tillämpningsområde.

Begreppet industriolycka i konventionen har en något vidare betydelse än allvarlig olyckshändelse i direktivet. Industriolycka omfattar nämligen vissa transportolyckor samt olyckor vid slutligt omhändertagande som får undantas från direktivets tillämpningsområde enligt artikel 4.

När det gäller transporter är dock industriolyckskonventionens tillämpningsområde starkt begränsat. Det är endast räddningsinsatser i samband med olyckor vid landbaserade transporter och verksamhetsinterna transporter som omfattas av begreppet industriolycka. Verksamhetsinterna transporter ingår även i begreppet allvarlig olyckshändelse enligt direktivet. Däremot omfattas inte räddningsinsatser vid transportolyckor. Sådana insatser faller emellertid även utanför den nu föreslagna lagens tillämpningsområde eftersom den enligt ovan endast skall avse sådana åtgärder som kan vidtas innan en olycka inträffat. Själva räddningsinsatsen regleras i räddningstjänstlagen (1986:1102).

Eftersom transportolyckor utanför själva verksamheten inte kommer att omfattas av den nu förelagda lagen bör definitionen av allvarliga olyckshändelser i direktivet användas i den nu föreslagna lagen för att ange betydelsen av allvarliga kemikalieolyckor. För att åstadkomma harmonisering mellan direktivet och konventionen bör dock avfallsdeponier

inte undantas från lagens tillämpning. Regeringen har behandlat frågan Prop. 1998/99:64 om avfallsdeponier i avsnitt 7.1.

Verksamhet och farlig verksamhet

Verksamhet i Seveso II-direktivet är mer precist angivet än farlig verksamhet i Industriolyckskonventionen. Någon betydelseskillnad är det dock inte fråga om. Begreppet farlig verksamhet är knutet till konventionens lista över farliga ämnen och innefattar därmed även konventionens definition av farliga ämnen. Farliga ämnen bör dock, vilket vi återkommer till nedan, definieras särskilt i lagen.

Begreppet verksamhet i Seveso II-direktivet bör användas i lagen. Definitionen av begreppet verksamhet har ändrats på sätt *Lagrådet* föreslagit. Verksamhetsbegreppet omfattar samtliga verksamheter som inte är undantagna från den nu föreslagna lagens tillämpningsområde.

Ett problem som sammanhänger med verksamhetsbegreppet är dock hur samlokaliserade företag som ingår i samma koncern skall behandlas. På denna punkt ger varken konventionen eller direktivet någon ledning. Utgångspunkten bör dock vara att det är den faktiska risken som skall vara vägledande för tillämpningen av reglerna. Risken med en verksamhet förändras inte av att dess organisation förändras genom att t.ex. avdelningar bolagiseras. Genom att dela upp en verksamhet i flera dotterbolag skulle emellertid de särskilda säkerhetsbestämmelserna i direktivet och konventionen kunna kringgåas genom att mängderna farliga ämnen i de olika verksamheterna inte räknas samman.

Denna olägenhet skulle dock kunna avhjälpas med ett tillägg i definitionen av verksamhet genom att med verksamhet avses även det område som sorterar under flera verksamhetsutövares gemensamma ledning. Därmed skulle även koncerner omfattas av verksamhetsbegreppet. Ett förtydligande blir därmed även nödvändigt att göra avseende begreppet verksamhetsutövare. Med verksamhet avses självfallet inte ett företags eller koncerns hela verksamhet, som kan vara spridd på många olika platser och orter, utan endast verksamheten på en plats.

Verksamhetsutövare och företagsledning

Verksamhetsutövare och företagsledning har samma betydelse i direktivet och konventionen. Eftersom begreppet verksamhetsutövare bäst anknyter till verksamhet ovan bör det användas i den nu föreslagna lagen.

Som ovan angetts bör det i definitionen av begreppet verksamhetsutövare göras ett tillägg så att koncernledningen vid samlokaliserade dotterbolag räknas som verksamhetsutövare.

Med verksamhetsutövare bör således anses varje fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller anläggning. Om flera verksamheter med gemensam ägare är samlokaliserade skall dessa ses som en verksamhet och den gemensamma ägaren som verksamhetsutövare.

Anläggning omfattas av begreppet verksamhet i Seveso II-direktivet och kan ses som en precisering av de delar av verksamheten där farliga ämnen förekommer. Den definition som finns i direktivet bör överföras till den nu föreslagna lagen. Även definitionen av lager i direktivet bör tas in i lagen.

Definitionen av farliga ämnen i direktivet innehåller dels en precisering av vad som menas med ämnen, dels en hänvisning till de särskilda listor över farliga ämnen och kategorier av farliga ämnen som finns i bilaga I till direktivet. Skäl talar för att definitionen av farliga ämnen i den nu föreslagna lagen bör göras på samma sätt. Hänvisning till listorna över farliga ämnen kommer, som ovan nämnts, att ske genom ett bemyndigande till regeringen att ange vilka farliga ämnen som avses.

Därvid bör listorna till bilaga I till direktivet följas med undantag för de fall där Industriolyckskonventionen är strängare. De närmare bestämmelserna om hur mängden farliga ämnen skall beräknas och de mer detaljerade tillämpningsbestämmelserna som anges i nämnda bilaga I till direktivet bör meddelas av centralt ansvarig myndighet.

7.3 Verksamhetsutövarnas skyldigheter

Regeringens förslag: Verksamhetsutövarnas skyldigheter är uppdelade i två kravnivåer beroende på i vilka mängder farliga ämnen förekommer eller kan förekomma i verksamheten.

Samtliga verksamhetsutövare är skyldiga att vidta förebyggande och skadebegränsande åtgärder, inge anmälan till tillsynsmyndigheten om verksamheten samt upprätta ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor skall förebyggas. Bestämmelser med dessa skyldigheter införs i lagen.

De verksamhetsutövare som omfattas av den högre kravnivån i lagen skall utöver nämnda skyldigheter även lämna en säkerhetsrapport. Vid nyanläggning och förändring av verksamhet som omfattas av den högre kravnivån skall säkerhetsrapporten lämnas till miljöprövningsmyndigheten för en fördjupad säkerhetsprövning. I övriga fall skall säkerhetsrapporten lämnas till tillsynsmyndigheten.

Utredningens förslag: Utredningen har föreslagit att vid nyanläggning och förändring av vissa verksamheter som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen skall en säkerhetsrapport inges till miljöprövningsmyndigheten för en samordnad miljö- och säkerhetsprövning. I övrigt överensstämmer utredningens förslag med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I Seveso II-direktivet anges verksamhetsutövarnas skyldigheter i huvudsak i artiklarna 5–7, 9, 10 och artikel 13. Industriolyckskonventionens bestämmelser om verksamhetsutövarnas skyldigheter finns i artiklarna 3, 4 och 6. Även artikel 9 i konventionen

om information till och deltagande av allmänheten har en koppling till verksamhetsutövarens skyldigheter.

Verksamhetsutövarens skyldigheter i Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen omfattar i huvudsak tre moment, nämligen vidtagande av åtgärder för att förebygga allvarliga olyckshändelser och begränsa följderna av dessa, ingivande av redovisningar angående verksamheten och säkerhetsarrangemangen till behöriga myndigheter och information till allmänheten om verksamheten.

I artikel 5 i Seveso II-direktivet anges att verksamhetsutövaren skall vidta alla åtgärder som krävs för att förebygga allvarliga olyckshändelser och för att begränsa följderna av dessa. Vidare skall verksamhetsutövaren för behöriga myndigheter kunna styrka att alla nödvändiga åtgärder vidtagits. I Industriolyckskonventionen motsvaras artikel 5 i direktivet närmast av artikel 3 tredje punkten där det anges att företagsledningen skall iaktta alla åtgärder som krävs för att på ett säkert sätt kunna genomföra den farliga verksamheten och förebygga industriolyckor.

Utredningen har föreslagit att då bestämmelserna om verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter är av så grundläggande betydelse och anger vad verksamhetsutövarna rent faktisk har att göra bör en bestämmelse därom tas in i den föreslagna lagen. *Länsrätten i Stockholm län* har påpekat att genom att meddela förelägganden och förbud, som kan förenas med vite, kan Sverige uppfylla sin skyldighet enligt direktivet att se till att verksamhetsutövaren vidtar alla åtgärder som krävs för att förebygga allvarliga olyckshändelser och begränsa följderna av dessa för människor och miljö. Regeringen anser att bestämmelsen om verksamhetsutövarens allmänna skyldigheter enligt artikel 5 i direktivet är av så grundläggande betydelse att en särskild bestämmelse bör införas i lagen om detta.

Miljöbalken tillämpas parallellt med annan lag som reglerar sådan verksamhet och sådana anläggningar som omfattas av balkens tillämpningsområde. Detta innebär att den som bedriver verksamhet som omfattas av nu föreslagna lag skall iaktta miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. En bestämmelse bör införas i nu föreslagna lag för att klarlägga detta förhållande.

I artiklarna 6, 7 och 9 anges verksamhetsutövarens särskilda skyldigheter enligt Seveso II-direktivet.

Artikel 6 om anmälan gäller samtliga verksamhetsutövare som omfattas av direktivet medan artikel 9, skyldighet att upprätta och inge säkerhetsrapport, endast omfattar de verksamhetsutövare som omfattas av den högre kravnivån. Artikel 7 om säkerhetspolicy gäller formellt endast de verksamhetsutövare som omfattas av den lägre kravnivån, men eftersom en säkerhetspolicy även skall ingå i säkerhetsrapporten enligt artikel 9 är bestämmelsen även tillämplig på verksamhetsutövare i den högre kravnivån.

De krav som ställs på verksamhetsutövarna i konventionen anges i artikel 6. De krav som där ställs omfattas, som ovan nämnts, i huvudsak av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet.

Reglerna om anmälan i Seveso II-direktivet avser som nyss sagts samtliga verksamhetsutövare som omfattas av direktivet. Anmälan skall göras

vid nyanläggning samt när det gäller befintliga verksamheter inom tre år från det att direktivet trädde i kraft.

En anmälan skall bl.a. innehålla uppgifter om vilka farliga ämnen eller grupper av ämnen som ingår i verksamheten och omfattas av direktivet, uppgifter om den verksamhet som bedrivs eller skall bedrivnas och information om omgivningspåverkan.

Vid väsentliga förändringar i verksamheten som har betydelse för de uppgifter som lämnats i anmälan skall verksamhetsutövaren omedelbart informera berörda myndigheter. Vidare skall information lämnas vid definitiv nedläggning av en anläggning. Om säkerhetsarrangemangen vid en verksamhet bedöms som uppenbart otillräckliga skall den behöriga myndigheten enligt artikel 17 förbjuda idrifttagandet eller driften vid verksamheten. Även i de fall anmälan inte lämnas in i tid kan den behöriga myndigheten förbjuda verksamheten enligt artikel 17. I det senare fallet är detta emellertid inte någon skyldighet utan endast en möjlighet.

En bestämmelse som anger att en anmälan skall inges och när detta skall ske bör tas in i lagen. Vidare bör en övergripande bestämmelse om en anmälan innehåll tas in i lagen. Närmare precisering av innehållet i anmälan kan ske genom förordning och myndighetsföreskrifter.

För de verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport och där det således kommer att ske en fördjupad säkerhetsprövning i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken bör regeringen för att underlätta för dessa verksamhetsutövare ha möjlighet att föreskriva begränsningar i anmälningsskyldigheten.

De särskilda övergångsbestämmelser som enligt Seveso II-direktivet gäller för befintliga verksamheter återkommer regeringen till i avsnitt 8.

Enligt artikel 7 skall de verksamhetsutövare som endast omfattas av den lägre kravnivån utarbeta ett dokument med företagets säkerhetspolicy för att förebygga allvarliga olyckshändelser och se till att den tillämpas i verksamheten. Det finns inget krav på att dessa verksamhetsutövare skall inge säkerhetspolicyn till behöriga myndigheter med mindre än att dessa särskilt begär det. För verksamheter som omfattas av den högre kravnivån skall däremot säkerhetspolicyn ingå som en del av den säkerhetsrapport som dessa företag enligt artikel 9 är skyldiga att inge till behöriga myndigheter.

I bilaga III till direktivet anges vilka uppgifter som säkerhetspolicyn skall innehålla.

Säkerhetspolicyn innefattar mål och allmänna handlingsprinciper som verksamhetsutövaren ställt upp för hantering av riskerna.

I lagen bör det tas in en bestämmelse som anger att samtliga verksamhetsutövare är skyldiga att utarbeta en säkerhetspolicy, dvs. ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor skall förebyggas. Närmare bestämmelser om innehållet i handlingsprogrammet kommer att ges i förordning.

Enligt artikel 9 i Seveso II-direktivet skall de verksamhetsutövare som omfattas av den högre kravnivån i direktivet inge en säkerhetsrapport till behöriga myndigheter. Detta kommer att gälla för flertalet av de verksamheter som i dag är skyldiga att lämna säkerhetsredovisning enligt artikel 5 i Seveso I-direktivet.

Syftet med säkerhetsrapporten är att

- visa att en säkerhetspolicy för att förebygga allvarliga olyckshändelser och ett säkerhetssystem för att se till att denna genomförs har införts i enlighet med bilaga III,
- visa att faror för allvarliga olyckshändelser har identifierats och att nödvändiga åtgärder har vidtagits för att förebygga dem och begränsa följderna för människor och miljö,
- visa att utformning, konstruktion, drift och underhåll av alla anläggningar, lagerplatser och infrastrukturer som har samband med driften och som har ett samband med olika slag av fara för allvarliga olyckshändelser inom verksamheten, uppvisar tillräcklig säkerhet och tillförlitlighet,
- visa att interna planer för räddningsinsatser har upprättats och tillhandahålla underlag som gör det möjligt att utarbeta en extern plan för räddningsinsatser om en allvarlig olyckshändelse skulle inträffa,
- säkerställa att de behöriga myndigheterna får tillräcklig information för att kunna besluta om lokalisering av nya aktiviteter och markanvändning omkring befintliga verksamheter.

I bilaga II till direktivet anges vilka uppgifter som alltid skall ingå i en säkerhetsrapport. Jämfört med dagens säkerhetsredovisningar är kraven på säkerhetsrapportens innehåll mer utförliga och preciserade. Säkerhetsrapporten är mer fokuserad på säkerhetstänkandet inom organisationen. Ökad vikt har bl.a. lagts vid företagets kontrollsystem för uppföljning av säkerhetsarbetet. Stor vikt har även lagts vid verksamhetens omgivning både med avseende på den risk som omgivande aktiviteter utgör och den risk som verksamheten utgör för omgivningen.

Säkerhetsrapporten skall i likhet med anmälan enligt artikel 6 inges till behörig myndighet. Tiderna för ingivande av säkerhetsrapporten vid nya verksamheter är de samma som för anmälan. När det gäller befintliga verksamheter gäller dock något längre tider för att inge säkerhetsrapporten än vad som gäller för anmälan. De särskilda övergångsbestämmelser som enligt Seveso II-direktivet gäller för befintliga verksamheter återkommer regeringen till i avsnitt 8.

Vid ändringar i verksamheten som kan få betydande återverkningar avseende faran för olyckshändelser skall verksamhetsutövaren enligt artikel 10 se över och vid behov revidera säkerhetsrapporten. Därutöver skall säkerhetsrapporten regelbundet ses över och uppdateras minst vart femte år eller vid vilken annan tidpunkt som helst på verksamhetsutövarens eller den behöriga myndighetens initiativ, när nya fakta gör detta berättigat eller för att kunna beakta den tekniska utvecklingen och kunskapsutvecklingen på riskbedömningens område.

En väsentlig nyhet jämfört med Seveso I-direktivet är att de behöriga myndigheterna skall granska de säkerhetsrapporter som inges. Om myndigheterna inte anser att säkerhetsarrangemangen är tillräckliga eller att säkerhetsrapporten är bristfällig kan de begära in kompletterande uppgifter. Ytterst om säkerhetsarrangemangen bedöms som uppenbart otillräckliga skall den behöriga myndigheten enligt artikel 17 förbjuda idrifttagandet eller driften vid verksamheten. Även i de fall säkerhetsrapporten inte lämnas in i tid kan den behöriga myndigheten förbjuda verksamheten en-

ligt artikel 17. I det senare fallet är det emellertid, som tidigare nämnts beträffande anmälan, inte någon skyldighet utan endast en möjlighet.

I lagen bör det tas in en bestämmelse som bemyndigar regeringen att meddela föreskrifter om att för vissa verksamheter skall en säkerhetsrapport upprättas. När det gäller innehållet i säkerhetsrapporten bör en övergripande bestämmelse om vilka delmoment som den skall omfatta tas in i lagen. Närmare precisering av innehållet i säkerhetsrapporten med hänsyn till de krav som ställs i bilagan till direktivet och konventionen kan ske genom förordning och myndighetsföreskrifter. De särskilda övergångsbestämmelser som enligt Seveso II-direktivet gäller för befintliga verksamheter återkommer regeringen till i avsnitt 8.

Enligt den föreslagna integrerade miljö- och säkerhetsprövningen skall en fördjupad prövning av säkerhetsarrangemangen göras vid de verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport och som samtidigt omfattas av förprövningsreglerna i miljöbalken. Detta skall ske vid nyanläggning och vid förändringar i verksamheten, vilket sammanhänger med när tillståndsprövning skall utföras enligt miljöbalken.

Med en fördjupad säkerhetsprövning tillgodoses kravet på en granskning av säkerhetsrapporten enligt artikel 9 i Seveso II-direktivet samt kraven i artikel 3 om identifikation av farliga verksamheter och artikel 6 om förebyggande åtgärder i Industriolyckskonventionen. En prövning av säkerhetsarrangemangen kommer att göras av den instans som har att tillståndspröva verksamheten enligt miljöbalken. Vid prövningen skall miljöbalkens regler om ansökan även omfatta säkerhetsrapporten som skall anses utgöra en del av själva ansökan. Vad som i miljöbalken stadgas om komplettering m.m. av ansökan är således tillämpligt även på säkerhetsrapporten.

Genom den samordning med miljöprövningen som nu föreslås kommer allmänheten med redan befintliga och väl inarbetade regler i miljöbalken att tillförsäkras den möjlighet att yttra sig som fordras enligt artikel 13 i Seveso II-direktivet och artikel 9 i Industriolyckskonventionen.

Förutom vid nyanläggning och förändring i verksamheten skall som nyss sagts, säkerhetsrapporten förnyas vart femte år eller vid annan tidpunkt på initiativ av verksamhetsutövaren eller den behöriga myndigheten om nya fakta gör detta berättigat eller för att kunna beakta den tekniska utvecklingen som har samband med säkerheten. I den nu föreslagna lagen bör detta anges. Säkerhetsrapporten i dessa fall bör hanteras av tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten skall därvid granska den insända rapporten och avgöra om förändringarna ryms inom det befintliga tillståndet eller inte.

Regeringens förslag: Interna planer för räddningsinsatser skall ingå i säkerhetsrapporten.

Den interna planen för räddningsinsatser utarbetas av verksamhetsutövaren i samråd med kommunen och de anställda.

Den fortlöpande kontrollen av de interna planerna för räddningsinsatser skall ligga på tillsynsmyndigheten.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Seveso II-direktivets särskilda krav på planering för räddningsinsatser anges i artikel 11 och gäller endast för de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån. Motsvarande krav på sådan planering anges i artikel 8 i Industriolyckskonventionen

Kravet i Seveso II-direktivet riktar sig både till verksamhetsutövarna, som skall upprätta interna planer för räddningsinsatsen, och den behöriga myndighet som skall upprätta externa planer för räddningsinsatser. Utarbetande av den interna planen för räddningsinsatser skall ske i samråd med de anställda och vid utarbetande av den externa planen för räddningsinsatser skall allmänheten ges tillfälle att lämna synpunkter.

Enligt artikel 9 i Seveso II-direktivet skall de interna planerna samt underlag för de externa planerna för räddningsinsatser ingå i säkerhetsrapporten.

Den interna planen ingår i den säkerhetsrapport som är en del av underlaget för den av regeringen föreslagna fördjupade säkerhetsprövningen i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken. Med hänsyn till det och med beaktande av direktivets och konventionens lydelse är det lämpligt att ansvaret för utarbetandet av den interna planen för räddningsinsatser läggs på verksamhetsutövaren.

Den fortlöpande kontrollen av de interna planerna för räddningsinsatser bör hanteras som en tillsynsfråga. Enligt direktivet skall kontrollen ske minst vart tredje år. Förfarandet är således inte harmoniserat med redovisningen av säkerhetsrapporterna som skall ske minst vart femte år. Med hänsyn till direktivets krav anser regeringen att den fortlöpande kontrollen av de interna planerna för räddningsinsatser bör läggas på tillsynsmyndigheterna. De särskilda övergångsbestämmelser som enligt Seveso II-direktivet gäller för befintliga verksamheter återkommer regeringen till i avsnitt 8.

Beredskapen för räddningsinsatser inom en verksamhet är underordnad kommunens räddningstjänst och är vid en insats i ledningshänseende underställd räddningsledaren inom den kommunala räddningstjänsten, vilket följer av räddningstjänstlagen (1986:1102). Kommunen bör därför lämpligen medverka i arbetet med utarbetandet av den interna planen för räddningsinsatser. I lagen bör således framgå att den interna planen skall utarbetas i samråd med kommunen och de anställda. Den fortlöpande kontrollen av de interna planerna bör, i enlighet med direktivet, hanteras som en tillsynsfråga. Frågan kommer att behandlas i avsnitt 7.8.

De externa planerna för räddningsinsatser skall enligt direktivet upprättas av behörig myndighet, dvs. för svenska förhållanden, den kommunala räddningstjänsten, på grundval av vad som redovisats i säkerhetsrapporten. Den fortlöpande kontrollen av de externa planerna, som direktivet uppställer, kommer att behandlas i avsnitt 7.8.

Såvitt avser frågan om underlaget för de externa planerna skall bedömas vid den fördjupade säkerhetsprövningen i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken anser regeringen att det finns fördelar med ett sådant förfarande. Därmed kan behovet av kommunala räddningsinsatser vägas mot verksamhetsutövarens andra åtgärder för att förebygga olyckor och effekter av olyckor samt krav på interna planer för räddningsinsatser. Regeringen anser att underlaget för de externa planerna för räddningsinsatser skall ingå som en del av den fördjupade säkerhetsprövningen i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken.

Enligt direktivet skall det vidare vara möjligt för behörig myndighet att på grundval av vad som redovisats i säkerhetsrapporten bedöma att någon extern plan för räddningsinsatsen inte behöver upprättas. Detta torde endast komma i fråga i undantagsfall och den utredning som skulle krävas för att fatta ett sådant beslut kan antas bli omfattande. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i Industriolyckskonventionen.

Planerna för räddningsinsatser rör i huvudsak räddningstjänstfrågor. Detta gäller särskilt de externa planerna för räddningsinsatser som inte direkt berörs av prövningen av säkerhetsarrangemangen. De övergripande bestämmelserna om externa planer för räddningsinsatser bör därför ingå bland de bestämmelser som reglerar räddningstjänsten. Regeringen har för avsikt att vidta erforderliga förordningsändringar med stöd av 61 § räddningstjänstlagen.

7.5 Den fysiska planeringen

Regeringens bedömning: Nuvarande lagstiftning är tillräcklig för att uppfylla både Seveso II-direktivets och Industriolyckskonventionens krav.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Boverket* har framfört att för att underlätta framtida prövning av ärenden rörande säkrare kemikaliehantering bör sambandet mellan planprövningen och prövningen enligt nu föreslagna lagstiftning klargöras. *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* har, som framgått i avsnitt 6.2, haft invändningar mot bedömningen i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Frågor om lokalisering och markanvändning finns i artikel 12 i Seveso II-direktivet och i artikel 7 i Industriolyckskonventionen.

Frågor om lokalisering och markanvändning är en nyhet i Seveso II-direktivet. Medlemsstaterna skall enligt artikel 12 i direktivet se till att målen när det gäller att förebygga allvarliga olyckshändelser och begränsningar av följderna av sådana olyckor beaktas vid regleringen av markanvändningen och annan relevant reglering. Målen uppnås, enligt artikeln,

genom kontroll av dels lokaliseringen av nya verksamheter, dels förändringar av befintliga verksamheter, dels nya anordningar kring befintliga verksamheter som t.ex. transportleder, platser som besöks av allmänheten och bostadsområden, när denna lokalisering eller dessa anordningar kan befaras öka risken för allvarliga olyckshändelser eller förvärra följderna av dem. Vid reglering av markanvändningen skall medlemsstaterna se till att nödvändigheten av att på lång sikt upprätthålla lämpliga skyddsavstånd beaktas. Vidare skall lämpliga samrådsförfaranden finnas.

I svensk rätt finns en omfattande reglering av frågor som rör fysisk planering och markanvändning. Plan- och bygglagen (1987:10) (nedan kallad PBL) innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten samt om byggande.

I 2 kap. PBL finns bestämmelser om allmänna intressen som skall beaktas vid planläggning och vid lokalisering av bebyggelse. Enligt 2 kap. 1 § PBL skall mark och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Bebyggelse skall enligt 2 kap. 3 § PBL lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. de boendes och övrigas hälsa. Inom områden med sammanhängande bebyggelse skall bebyggelsemiljön utformas med hänsyn till behovet av skydd mot uppkomst och spridning av brand samt trafikolyckor och andra olyckshändelser (2 kap. 4 § 1 PBL). Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked skall miljöbalken tillämpas.

I 3 och 4 kap. miljöbalken finns bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden och i 9 kap. miljöbalken finns bestämmelser om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. De grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken skall främja väl genomtänkta avvägningar mellan olika önskemål om att utnyttja marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Syftet med bestämmelserna är att redovisa vilka intressen som har särskild betydelse för samhällsutvecklingen och som därför skall ges ett försteg framför andra intressen när markanvändningsfrågor skall avgöras. I 4 kap. miljöbalken anges geografiska områden som är av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena. Syftet med bestämmelserna är att skydda dessa värden mot exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön som påtagligt kan skada områdenas bevarandevärden. Att en lokalisering skall väljas som är lämplig med hänsyn till vad som anges i 3 och 4 kap. miljöbalken framgår av den allmänna hänsynsregeln i 2 kap. 4 § miljöbalken.

Plan- och bygglagen och miljöbalken gör det således möjligt för myndigheterna att ställa långtgående krav på lokalisering och markanvändning. Kommunerna har genom sitt planmonopol stora möjligheter att styra markanvändningen och därmed också ett stort ansvar för samhällsplaneringen. Genom detaljplaner kan nödvändig hänsyn till omgivningen tas vid placeringen av bl.a. miljöfarliga verksamheter. Detta kan ske genom själva lokaliseringen av verksamheten och genom begränsning av markanvändningen i närheten av verksamheten, till exempel genom att inte tillåta bostadsbebyggelse inom en viss radie räknat från verksamheten i fråga. För att bereda allmänheten möjlighet till insyn i planförfarandet

finns särskilda regler om samråd innan översiktsplan, detaljplan eller områdesbestämmelser antas.

Genom framför allt plan- och bygglagen och miljöbalken har svenska myndigheter långtgående möjligheter att påverka frågor om fysisk planering. Även allmänhetens möjlighet till insyn och deltagande är väl tillgodosedda. Några särskilda lagstiftningsåtgärder såvitt avser den fysiska planeringen behövs därför inte.

7.6 Påverkan på omgivningen

Regeringens förslag: Särskilda bestämmelser om det ömsesidiga förhållandet mellan en verksamhet och omgivningen skall införas i lagen. Ett syfte med miljökonsekvensbeskrivningar skall vara att identifiera verksamhet vars säkerhet kan påverkas av faktorer i omgivningen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget. *Länsrätten i Stockholms län* har ifrågasatt uttrycket dominoeffekter.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 8 i Seveso II-direktivet finns bestämmelser om verksamheter vid vilka sannolikheten och möjligheten för och konsekvenserna av en allvarlig olycka är större på grund av verksamheternas lokalisering och närhet till varandra. Dessa verksamheter skall enligt artikeln identifieras av behörig myndighet samt skall berörda verksamhetsutövare utbyta information med varandra och anpassa säkerhetsarrangemangen till situationen. Verksamhetsutövarna har enligt artikeln en informationsskyldighet mot allmänheten samt skall även förse behörig myndighet med information för att externa planer för räddningsinsatser skall kunna upprättas.

Den angivna ordningen för identifikation av verksamhet vars säkerhet kan påverkas av faktorer i omgivningen innebär att en verksamhetsutövare kan bli tvungen att lämna in två anmälningar eller säkerhetsrapporter, först en för att identifiera eventuella lokaliseringsrisker och sedan en för att visa att dessa beaktats i säkerhetsarbetet. För att förenkla hanteringen bör enligt regeringen nämnda risker bedömas innan anmälan och säkerhetsrapporten skall lämnas till behörig myndighet. Detta kan då ske genom att det i lagen införs en bestämmelse riktad till verksamhetsutövarna om att risker till följd av faktorer i omgivningen skall beaktas och att samråd skall ske för att utvärdera sådana risker. Vilken omfattning samrådet skall ha får bedömas från fall till fall. Resultatet av samrådet och redovisningen av de eventuella åtgärder som vidtagits i anledning av förekomsten av nämnda risker skall redovisas i anmälan eller säkerhetsrapporten.

För de verksamheter som skall förprövas enligt miljöbalken kan en samordning ske med de miljökonsekvensbeskrivningar som bl.a. skall ingå i ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet.

För att göra det möjligt att beakta nämnda risker i miljökonsekvensbeskrivningar bör ett tillägg till miljökonsekvensbeskrivningens syfte i 6 kap. 3 § miljöbalken införas. Av tillägget skall framgå att även faktorer i omgivningen som kan påverka riskbilden för en planerad verksamhet som

kan ge upphov till en allvarlig kemikalieolycka eller förvärta följderna av en sådan olycka skall identifieras och bedömas.

När det gäller bevakningen av dessa frågor på myndighetssidan, blir detta en viktig uppgift för räddningstjänsten inom ramen för samhällsplaneringen. Detta kan ske vid den analys av risker som skall göras av räddningstjänsten i det kommunala säkerhetsarbetet.

Länsrätten i Stockholms län har ifrågasatt ifråga direktivets och utredningens användning av uttrycket dominoeffekter. Regeringen anser att då någon sammanfattande term för de effekter som omnämns i artikel 8 i Seveso II-direktivet inte är nödvändig för genomförande av direktivet i svensk rätt finns inget behov av att använda uttrycket dominoeffekt i lagen.

7.7 Informationsskyldighet

Regeringens förslag: Information om säkerhetsåtgärder och lämpligt uppträdande vid en olycka skall spridas till berörd allmänhet. Kommunen skall ha ansvaret för att detta sker. Informationen skall dock bekostas av verksamhetsutövaren. En bestämmelse om detta skall införas i lagen

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har tillstyrkt utredningens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om information finns i artiklarna 13–15 i Seveso II-direktivet och i artikel 9 i Industriolyckskonventionen. Informationsskyldigheten till allmänheten och angränsade stater enligt artikel 13 i direktivet gäller endast sådan verksamhet som omfattas av den högre kravnivån. Bestämmelserna i artikel 14 och 15 om information till behöriga myndigheter och kommissionen gäller däremot för samtliga verksamheter som omfattas av direktivet. Sådan information samlas i en databank (Major Accidents Reporting System – MARS) hos EU:s Major Accident Hazards Bureau (MAHB) och används i det förebyggande arbetet och som stöd i olyckssituationer.

Enligt både Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen skall allmänheten ges viss information om säkerhetsåtgärder och lämpligt uppträdande vid en olycka. Hur detta skall ske står det de berörda staterna fritt att bestämma.

Regeringen anser att kommunen är bäst lämpad att ha ansvaret för att information kommer berörda personer tillhanda. Kostnaden för informationen till allmänheten har ett direkt samband med den farliga verksamheten och bör därför belasta verksamhetsutövaren. Om en verksamhetsutövare underlåter att ta fram information och/eller sprida denna bör kommunen som är ansvarig för informationen till allmänheten kunna göra detta på verksamhetsutövarens bekostad.

Den information som enligt Seveso II-direktivet skall lämnas till angränsande medlemsstater för att dessa skall kunna tillämpa direktivets bestämmelser om beredskapsplanering och fysisk planering får anses omfattas av den information som lämnas vid miljö- och säkerhetsprövningen enligt den nordiska miljöskyddskonventionen. Genom detta förfarande

får angränsande medlemsstater tillgång till samma information som svenska myndigheter har tillgång till för att tillämpa bestämmelserna i direktivet.

I artikel 14 anges dels den information som en verksamhetsutövare skall lämna till behöriga myndigheter vid en allvarlig olyckshändelse, dels myndigheternas ansvar för att sanerings- och återställningsåtgärder genomförs. Vidare framgår i artikel 14 krav på att olyckan analyseras och att förebyggande åtgärder vidtas. Några särskilda bestämmelser i anledning av myndigheternas skyldigheter enligt artikeln behövs inte då dessa uppgifter täcks in av den nuvarande lagstiftningen.

Bestämmelser om information som medlemsländerna skall lämna till kommissionen finns i artikel 15 och 19 i Seveso II-direktivet. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 11 i Seveso I-direktivet. Statens räddningsverk är idag den myndighet som skall förmedla information till kommissionen. Några ändringar härvidlag är inte aktuella.

7.8 Tillsyn

Regeringens förslag: Bestämmelser om tillsyn och tillsynsmyndigheters befogenheter tas in i den nya lagen.

Utredningens förslag: Utredningen har föreslagit att för verksamhet som inte är tillståndspliktig enligt miljöbalken skall länsstyrelsen vara tillsynsmyndighet såvida inte länsstyrelsen och kommunen kommer överens om att kommunen skall vara tillsynsmyndighet.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser har påtalat behovet av en samordnande myndighet för Seveso II-direktivet. *Riksrevisionsverket* har förordat att Arbetarskyddsstyrelsen bör vara central tillsynsmyndighet. *Arbetarskyddsstyrelsen och Sprängämnesinspektionen* har föreslagit att Arbetarskyddsstyrelsen bör vara samordnande myndighet.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 18 i Seveso II-direktivet behandlar tillsyn. Artikeln anger i huvudsak följande. Behöriga myndigheter skall upprätta ett system för tillsyn och andra kontrollåtgärder som lämpar sig för den aktuella typen av verksamhet. Tillsynen skall ske oberoende av om de redovisningar som föreskrivs i direktivet lämnats in. Tillsynen skall omfatta en systematisk granskning av de tekniska system samt organisations- och driftssystem som tillämpas i verksamheten. För tillsynen skall finnas ett tillsynsprogram för alla verksamheter. Den behöriga myndigheten skall enligt artikeln också för utövande av tillsynen ha möjlighet att begära in kompletterande information från verksamhetsutövarna om det behövs för att kunna bedöma risker för allvarliga olyckshändelser. Artikeln innehåller även bestämmelser om inspektion hos verksamhetsutövarna.

I avsnitt 6.3 har regeringen föreslagit att tillsynsorganisationen enligt den nya lagen skall harmoniseras med tillsynen enligt miljöbalken. Den lokala och regionala tillsynen kommer därmed att ligga på kommunerna och länsstyrelserna. Det centrala tillsynsansvaret kommer som sagts i avsnitt 6.3 att ligga på Statens räddningsverk. För verksamheter som inte är

förprovningsspliktiga enligt miljöbalken bör tillsynsansvaret ligga på länsstyrelsen. För dessa fall bör länsstyrelsen få, om det inte är olämpligt med hänsyn till förutsättningarna för att tillsynen skall kunna utövas tillfredsställande, överlåta tillsynen åt en kommun. Har en kommun gjort framställning om en sådan överlåtelse av tillsynen och bedömer länsstyrelsen att en överlåtelse inte är lämplig bör frågan kunna överlämnas till regeringen för prövning.

Förutsättningarna för tillsynsmyndigheternas arbete kommer avsevärt att förbättras med Seveso II-direktivet genom att samtliga verksamheter som omfattas av direktivet är skyldiga att inge en anmälan om sin verksamhet (se artikel 6 i direktivet).

För alla verksamheter skall det som nyss sagts upprättas tillsynsprogram. Om inte tillsynsprogrammen bygger på en systematisk bedömning av riskerna för allvarliga olyckshändelser skall enligt direktivet årliga tillsynsbesök genomföras vid de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån.

Tillsynsbesöken är en viktig del av tillsynsarbetet. För att utnyttja de befintliga resurserna på bästa sätt bör enligt regeringen tillsynsprogrammen avseende de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån alltid bygga på en systematisk bedömning, dvs. en analys och en planmässig bedömning, av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor i samband med den aktuella verksamheten. Detta krav bör därför framgå av lagen. Med denna lösning kan vissa tillsynsbesök undvikas och tillsynsverksamheten i stället inriktas på de verksamheter där risken för allvarliga olyckshändelser är störst eller behovet av tillsynsbesök av annan anledning är stort.

För den lägre kravnivån finns inget särskilt krav på hur ofta tillsynsbesök skall göras eller hur tillsynsprogrammet skall utarbetas. Riskerna varierar mellan verksamheterna i gruppen och behovet av tillsynsbesök får därför avgöras från fall till fall av tillsynsmyndigheten.

För att tillsynen skall kunna bli effektiv bör det i lagen tas in bestämmelser om tillsynsmyndigheternas befogenheter. För att kunna fullgöra sin tillsynsfunktion bör således tillsynsmyndigheterna ha rätt att få tillträde till en verksamhet samt rätt att få de upplysningar och tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Flera remissinstanser har föreslagit att en samordnande myndighet för Seveso II-direktivet utpekas. Regeringen överväger att i förordningsform meddela bestämmelser om samarbetsformer för de myndigheter som har att utöva tillsynen inom Seveso II-direktivets tillämpningsområde.

7.9 Driftförbud m.m.

Regeringens förslag: En bestämmelse om tillsynsmyndighetens befogenhet att meddela föreläggande och förbud bör tas in i lagen. Föreläggandet skall kunna förenas med vite.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 17 om driftförbud i Seveso II-direktivet har ingen motsvarighet i Industriolyckskonventionen. Driftförbud skall enligt artikeln meddelas om säkerhetsarrangemangen vid en verksamhet är uppenbart otillräckliga. Vidare skall driftförbud meddelas om en verksamhetsutövare inte inger de redovisningar i tid som han eller hon enligt direktivet är skyldig att göra. Ett beslut om driftstopp skall kunna överklagas. Fråga om överklagande behandlas i avsnitt 7.11.

Genom att samordna säkerhetsprovningen med miljöprovningen på sätt regeringen föreslår finns det möjlighet att förhindra att en verksamhet som omfattas av tillståndsprövningen enligt miljöbalken sätts i gång eller fortsätter genom att avslå en ansökan om tillstånd. För att uppfylla direktivets krav om driftsförbud behövs det emellertid särskilda regler som gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att för samtliga verksamheter som omfattas av nu föreslagna lag meddela förelägganden och förbud i enskilda fall för att lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. Ett föreläggande skall kunna förenas med vite. Tillsynsmyndigheten bör också ha möjlighet att om en verksamhetsutövare underlåter att vidta åtgärder han eller hon förelagts att göra, låta utföra dessa på verksamhetsutövarens bekostnad. Därmed kommer tillsynsmyndighetens befogenheter enligt den föreslagna lagen att överensstämma med vad som gäller enligt 56 § räddningstjänstlagen (1986:1102) avseende tillsyn.

Av bestämmelsen bör framgå att ett föreläggande även kan meddelas för att förmå en verksamhetsutövare eller annan att medverka vid utredning av risker till följd av faktorer i omgivningen. En verksamhetsutövare bör således kunna begära hjälp från tillsynsmyndigheten för att få fram relevanta uppgifter. Att låta tillsynsmyndigheten få denna uppgift och inte miljöprövningsinstansen är naturligt eftersom tillsynsmyndigheten deltar i utredningen av nämnda risker genom det samråd som skall ske. Tillsynsmyndigheten har därmed en god insyn i arbetet och bör därför ha goda förutsättningar att kunna bedöma om de uppgifter som verksamhetsutövaren vill få del av är relevanta eller inte. Innan några uppgifter som tillsynsmyndigheten inhämtat genom föreläggande lämnas till den verksamhetsutövare som begär uppgifterna skall en sedvanlig sekretessprövning göras om den som lämnat uppgifter begärt att de skall vara hemliga.

7.10 Den gemensamma miljö- och säkerhetsprovningen

Regeringens förslag: Vid den fördjupade säkerhetsprovningen som skall ske i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken skall en säkerhetsrapport ingå i tillståndsansökan.

En dom i ett tillståndsmål skall innehålla de villkor som behövs för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön.

Statens räddningsverk skall ges rätt att föra talan i mål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen avseende säkerhetsfrågor.

Utredningens förslag: Utredningen har föreslagit att en säkerhetsprövning skall ske för all verksamhet som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen. I övrigt stämmer utredningens förslag överens med regeringens förslag.

Remissinstansernas inställning till förslaget i denna del har redovisats i avsnitt 6.1.

Skälen för regeringens förslag: I 1 kap. 1 § miljöbalken anges att balken skall tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan. Miljöbalken får således anses tillämplig på risker och skador till följd av olyckor vid verksamheter som omfattas av balkens tillämpningsområde.

Tillståndsplikten enligt miljöbalken är kopplad till bl.a. miljöfarlig verksamhet. Med miljöfarlig verksamhet avses sammanfattningsvis all användning av mark, byggnader eller anläggningar som innebär utsläpp till mark, luft eller vatten eller annan olägenhet för människors hälsa eller miljön. Härmed avses även risken för olyckor och de konsekvenser i form av utsläpp och buller, skakningar och annat sådant som de kan föra med sig för omgivningen. Explosioner som främst leder till en kraftig tryckvåg eller brand i omgivningen får anses omfattas av begreppet miljöfarlig verksamhet i 9 kap. 1 § miljöbalken.

I 9 kap. 6 § miljöbalken bemyndigas regeringen bl.a. att föreskriva att det skall vara förbjudet att anlägga eller ändra vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet. Bemyndigandet utgör grunden för reglerna om prövning när det gäller tillståndsplikt för miljöfarlig verksamhet.

Verksamheter som omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet är sådan miljöfarlig verksamhet som till huvudsaklig del omfattas av tillståndsplikten enligt miljöbalken. En prövning av säkerhet ingår redan idag vid tillåtlighetsprövningen av miljöfarlig verksamhet. Någon mer systematisk genomgång av säkerhetsfrågorna vid tillståndsprövningen är det dock inte fråga om.

Den särskilda kopplingen till den nu föreslagna lagen avseende de verksamheter som enligt nämnda lag omfattas av kravet på säkerhetsrapport och samtidigt omfattas av kravet på tillståndsprövning enligt miljöbalken, bör göras i bestämmelserna om tillståndsansökans innehåll enligt 22 kap. 1 § miljöbalken. Underlaget för denna prövning utgörs av säkerhetsrapporten. I nämnda bestämmelse bör anges att en säkerhetsrapport skall ingå i ansökan. Den nu föreslagna lagens krav är att se som en precisering av underlaget för miljödomstolens prövning, en fördjupad säkerhetsprövning, av vissa verksamheter där hanteringen av farliga ämnen är särskilt omfattande. Någon formell utvidgning av miljöbalkens materiella kravregler är det däremot inte fråga om utan kravet när det gäller olycks- och skadeförebyggande åtgärder ryms inom miljöbalkens ram.

För att betona säkerhetsfrågornas betydelse bör det i 22 kap. 25 § miljöbalken om vad en dom i ett tillståndsmål skall innehålla anges som en särskild punkt att villkor som behövs för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön i förekommande fall skall meddelas. Genom att föra in säkerhetsfrågorna

i miljöprovningen bör det, utöver möjligheten att avslå en tillståndsansökan om den av miljö- eller säkerhetsskäl inte kan tillåtas, också vara möjligt för provningsinstansen att föreskriva särskilda villkor även i fråga om säkerhetsarrangemangen.

I 22 kap. 6 § miljöbalken anges att Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i mål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen. En kommun får föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen. Även Fiskeriverket skall delta i processen om det allmänna fiskeintresset berörs. Denna regel skall tillämpas både i mål hos miljödomstolen och i ärenden hos länsstyrelsen. På samma sätt bör Statens räddningsverk ges en sådan möjlighet avseende säkerhetsfrågor. I anledning härav bör även en följdändring göras i 22 kap. 4 § miljöbalken.

Ett fåtal verksamheter, i huvudsak gaslager, som omfattas av den högre kravnivån i Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen, och som därför omfattas av kravet på att upprätta och inlämna en säkerhetsrapport till behörig myndighet, omfattas inte av kraven på tillståndsprövning enligt miljöbalken. Regeringen bör med hänsyn till sådan verksamhet kunna få meddela föreskrifter om att verksamheter som inte omfattas av tillståndsplikten enligt miljöbalken ändå skall kunna tillståndsprövas enligt det förfarande som anges i 22 kap. miljöbalken innan verksamheten anläggs eller ändras. En sådan bestämmelse bör föras in i förslaget till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Dessutom bör regeringen få möjlighet att föreskriva att vissa slag av verksamheter skall prövas av länsstyrelsen.

Lagrådet har ifrågasatt om inte 20 kap. 2 § miljöbalken bör ändras så att hänvisningar görs i paragrafen till 9, 22 och 25 §§ i nu föreslagen lag.

Bemyndigandet i 9 § i nu föreslagen lag innebär att dessa verksamheter – i huvudsak vissa gaslager – kommer att utgöra sådana anläggningar som enligt miljöbalkens bestämmelser skall prövas av länsstyrelsen enligt 19 kap. miljöbalken. Inte heller i övrigt finner regeringen skäl att införa ytterligare hänvisningar i 20 kap. 2 § miljöbalken.

7.11 Överklagande

Regeringens förslag: En kommuns beslut enligt lagen får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens och Statens räddningsverks beslut får överklagas hos miljödomstolen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 17 om driftförbud i Seveso II-direktivet anges att ett beslut om driftsstopp skall vara överklagbart. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i Industriolyckskonventionen.

Enligt förslaget till lag kan beslut meddelas om bl.a. föreläggande, förbud och vite. Som överklagandeinstans för beslut enligt lagen eller därtill följande föreskrifter kan då väljas antingen miljödomstol eller allmän förvaltningsdomstol. En fördel med att välja miljödomstol är att överkla-

gandebestämmelserna därmed kommer att överensstämja med vad som gäller för den övergripande tillståndsprovningen av säkerhetsarrangemangen. Miljödomstolarna kan därmed antas få en betydande erfarenhet av säkerhetsfrågor som gör dem väl lämpade att pröva denna typ av mål. Det som talar emot en sådan lösning är att beslut enligt räddningstjänstlagen (1986:1102) hänförs till förvaltningsrätten och överklagas därmed till länsstyrelsen och de allmänna förvaltningsdomstolarna. Mål enligt räddningstjänstlagen är emellertid relativt ovanliga hos de allmänna förvaltningsdomstolarna. Olägenheten av att överklagandereglerna splittras inom räddningstjänsten är därmed inte så stor att det bör hindra att miljödomstolarna blir överklagandeinstans för mål enligt den föreslagna lagen. För det fall ett beslut har meddelats av en kommun bör i enlighet med vad som gäller enligt miljöbalken beslutet överklagas hos länsstyrelsen. För att hålla reglerna om integrerad miljö- och säkerhetsprovning och överklagande enligt den föreslagna lagen samlade bör även anges att frågor om utdömmande av vite prövas av miljödomstolen.

7.12 Behov av lagstiftningsåtgärder i övrigt

Regeringens förslag: I 30 § räddningstjänstlagen (1986:1102) föreslås att ett tillägg görs för att klarlägga att det föreligger en skyldighet för räddningsorgan som utför en räddningsinsats att omedelbart underrätta berörd myndighet i annat land än Sverige.

Ändringar bör även göras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall och sekretesslagen (1980:100) för att uppfylla kraven i Industriolyckskonventionen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag:

Alarmering

Enligt artikel 10 i Industriolyckskonventionen skall parterna se till att det finns samordnade och effektiva alarmeringssystem för industriolyckor på lämpliga nivåer. I bilaga IX till konventionen anges närmare bestämmelser om alarmeringssystemens utformning. I artikel 11 punkt 5 i Seveso II-direktivet anges att medlemsstaterna skall införa ett system som säkerställer att planerna för räddningsinsatserna verkställs när en allvarig olycka inträffat eller när en okontrollerad händelse inträffar som kan antas leda till en allvarig olyckshändelse.

Reglerna om alarmering finns i räddningstjänstlagen (1986:1102). Kommunerna och de statliga myndigheterna som svarar för räddningstjänst skall enligt 30 § nämnda lag se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorgan. Vid utsläpp av giftiga ämnen från en anläggning som omfattas av 43 § räddningstjänstlagen skall enligt 38 § samma lag anläggningens innehavare underrätta länsstyrelsen, polismyndigheten och räddningskåren om utsläppen påkallar särskilda åtgärder till

skydd för allmänheten. Underrättelse skall också lämnas om det föreligger överhängande fara för ett sådant utsläpp.

Enligt 39 § räddningstjänstlagen skall den som upptäcker eller på annat sätt får kännedom om en brand eller en olyckshändelse som innebär fara för någons liv eller allvarlig risk för någons hälsa eller miljön, om det är möjligt, varna dem som är i fara och vid behov tillkalla hjälp. Det gäller den som får kännedom om att det föreligger en överhängande fara för en sådan brand eller olyckshändelse.

De krav som direktivet och konventionen ställer på alarmeringssystem får anses tillgodosedda genom de nuvarande bestämmelserna i räddningstjänstlagstiftningen.

Regeringen anser emellertid att det i 30 § räddningstjänstlagen bör göras ett tillägg för att klarlägga att det föreligger en skyldighet för de räddningsorgan som utför en räddningsinsats att omedelbart underrätta berörd myndighet i ett annat land än Sverige. Skyldigheten skall gälla om effekterna av en olyckshändelse påkallar särskilda åtgärder till skydd för allmänheten och miljön i det andra landet.

Bistånd

Om en part behöver bistånd i händelse av en industriolycka, får den enligt artikel 12 i Industriolyckskonventionen begära sådant bistånd av andra parter. Den part till vilken en begäran om bistånd riktar sig till skall omedelbart fatta ett beslut och informera den begärande parten om den har möjlighet att ge det begärda biståndet samt ange omfattningen av och villkoren för biståndet. Om parterna inte kommer överens om annat, skall bistånd ges i enlighet med bestämmelserna som finns i Bilaga X till konventionen.

Av dessa bestämmelser följer att den begärande parten är ansvarig för den övergripande ledningen, kontrollen, samordningen och övervakningen av biståndet. Biståndet skall tillhandahållas på den begärande partens bekostnad. Den begärande parten skall på allt sätt anstränga sig för att ge den bistående parten samt personer som handlar på dennes vägnar de privilegier, den immunitet eller de resurser som behövs för ett snabbt genomförande av biståndsuppgifterna. Den begärande parten skall inte behöva ge sina egna medborgare eller hos sig fast bosatta utländska personer de privilegier och den immunitet som avses. Den begärande parten skall underlätta för anmäld biståndspersonal samt utrustning och egendom, som skall användas i biståndssyfte, att komma in till, vistas i och lämna dess territorium.

Av bilagan följer vidare att den begärande parten när det gäller handlingar som utgör en direkt följd av det givna biståndet skall hålla den biståndsgivande parten eller de personer som handlar på dess vägnar skadeslösa samt kompensera dem för dödsfall eller skada på utrustning eller annan egendom som används för biståndet. Den begärande parten skall ansvara för handläggningen av yrkanden från tredje part mot den biträdande parten eller de personer som handlar på dennes vägnar. Varje part får enligt bilagans bestämmelser begära bistånd för läkarvård eller tillfäl-

lig flyttning inom en annans parts territorium av personer som råkat ut för en olycka.

Bestämmelserna i Industriolyckskonventionen om biståndsgivning motsvarar i hög grad vad som gäller enligt andra internationella överenskommelser, främst konventionen den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen (nedan kallad biståndskonventionen). Vad som krävdes för en ratifikation av nämnda konvention samt två andra internationella överenskommelser om räddningstjänst har behandlats i prop. 1990/91:180 med anledning av Sveriges tillträde till tre internationella överenskommelser rörande räddningstjänst.

För att tillgodose kraven enligt biståndskonventionen infördes immunitet och privilegier för personal som en biståndsgivande part ställer till förfogande samt utrustning och egendom som förs in i Sverige. För att tillgodose Industriolyckskonventionen regler om bistånd föreslår regeringen att motsvarande regel som infördes med anledning av Sveriges tillträde till biståndskonventionen införs för Industriolyckskonventionen. Således föreslås att ett tillägg görs till 6 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall som omfattar Industriolyckskonventionen. Reglerna om immunitet och privilegier skall inte tillämpas på deltagare i räddningsinsatser som är svenska medborgare eller har hemvist i Sverige.

Räddningstjänstlagen föreskriver i 70 § om skadeståndskyldighet att om en utländsk fysisk eller juridisk person som saknar hemvist här i landet medverkar i en räddningsinsats i Sverige på begäran av regeringen, en kommun eller en statlig myndighet, skall staten i stället för den utländska personen ersätta skada som uppkommer i samband med räddningsinsatsen och för vilken den utländska personen annars skulle ha varit skadeståndskyldig enligt svensk lag. Staten skall även ersätta en fysisk eller juridisk person, som saknar hemvist i Sverige och som handlar för biståndsgivarens räkning, för personskada och skada på utrustning eller materiel som används vid biståndsgivningen, om skada har uppkommit i Sverige i samband med räddningsinsatser. Enligt 71 § räddningstjänstlagen får staten med viss begränsning återkräva ersättning som har betalats enligt 70 § nämnda lag, av den som vållat skada uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet.

Industriolyckskonventionens krav får anses tillgodosedda genom dessa bestämmelser i räddningstjänstlagen. Även om konventionen inte innehåller bestämmelser om återkrav vid uppsåt och grov vårdslöshet anser regeringen att det inte kan anses strida mot konventionen att staten ställer sådana krav.

Enligt artikel 12 jämte bilaga X punkten 9 i Industriolyckskonventionen får varje part begära bistånd vad gäller läkarvård eller tillfällig flyttning inom en annans parts territorium av personer som råkat ut för en olycka. Hälso- och sjukvårdens roll i detta sammanhang regleras i lagen (1994:693) om rätt för kommuner, landsting och kyrkliga kommuner att lämna internationell katastrofhjälp och annat humanitärt bistånd. Dessa får lämna sådant bistånd direkt till ett annat land eller genom internationella hjälporganisationer. Biståndet får lämnas om det inträffat en katastrof eller på något annat sätt uppkommit en nödsituation. Detta får ges i

form av utrustning som kan avvaras. Medel får avsättas för iordningställande och transport av utrustningen. Kommuner, landsting och kyrkliga samfälligheter får också tillhandahålla och svara för ersättning till personal som behövs för att utrustning skall kunna tas i bruk. I norden finns det ett samarbete på sjukvårdsområdet inom ramen för det nordiska ramavtalet, som bl.a. gör det möjligt att sända hjälpbehövande över gränserna. Vidare föreligger det enligt 4 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) en skyldighet för varje landstingshuvudman att erbjuda personer, som tillfälligt vistas inom huvudmannens område utan att vara bosatt där, akut vård i mån av behov. Några ytterligare regler på hälso- och sjukvårdens område för att uppfylla Industriolyckskonventionens krav behövs enligt regeringens bedömning inte.

Sekretess

Enligt artikel 22 i Industriolyckskonventionen skall konventionens bestämmelser inte inverka på parternas rättigheter och skyldigheter att skydda information om personuppgifter, industriell och kommersiell sekretess enligt nationella rättsregler. Om en part ändå bestämmer sig för att tillhandahålla en annan part sådan information skall den part som erhåller sådan skyddad information dock iaktta den erhållna informationens konfidentiella natur samt de villkor på vilka den lämnats och endast använda den för de syften för vilka den tillhandahållits.

Bestämmelsen om sekretess i Industriolyckskonventionen motsvarar vad som gäller enligt konventionen den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen (nedan kallad Biståndskonventionen). Enligt artikel 6 i Biståndskonventionen förbinder sig den hjälpsökande staten att skydda den förtroliga karaktären hos den konfidentiella information som den får tillgång till i samband med bistånd vid en kärnenergiolycka eller ett radioaktivt nödläge och att endast använda sådan information för det överenskomna biståndet.

Genom prop. 1990/91:180 infördes i anledning av Biståndskonventionen i 8 kap. 18 § sekretesslagen (1980:100) en möjlighet att sekretessbelägga uppgifter avseende enskilda affärs- eller driftförhållanden i ärenden om bistånd.

Eftersom bestämmelserna om sekretess i Industriolyckskonventionen och Biståndskonventionen motsvarar varandra bör de bedömas på likartat sätt.

8 kap. 18 § sekretesslagen bör därför ändras i anledning av Industriolyckskonventionen liksom skedde i anledning av Biståndskonventionen, för att tillgodose de krav som konventionen ställer.

Regeringens förslag: Lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor träder i kraft den 1 juli 1999. För befintliga verksamheter som omfattas av lagen skall anmälan inges till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2000 och säkerhetsrapporten respektive den interna planen för räddningsinsatser senast den 1 januari 2001. För befintliga verksamheter som inte har omfattats av bestämmelserna i direktiv 82/501/EEG (Seveso I-direktivet) skall dock säkerhetsrapporten och interna planerna för räddningsinsatser inges till tillsynsmyndigheterna senast den 1 februari 2002.

Lagen om ändring i miljöbalken skall inte tillämpas på mål och ärenden som vid lagens ikraftträdande är under handläggning enligt miljöbalkens bestämmelser eller motsvarande äldre bestämmelser som upphävts genom miljöbalken enligt 2 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen har dock inget förslag till övergångsbestämmelse såvitt avser pågående mål och ärenden enligt miljöbalken eller de interna planerna för räddningsinsatser. Beträffande övergångsbestämmelser har utredningen föreslagit endast en tidsfrist.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I artiklarna 6, 9 och 11 i Seveso II-direktivet finns övergångsbestämmelser för befintliga anläggningar som inte lyder under Seveso I-direktivet samt övriga anläggningar. För befintliga verksamheter som inte lyder under Seveso I-direktivet är övergångstiden för inlämnande av säkerhetsrapport respektive den interna planen för räddningsinsatser tre år och för övrig verksamhet två år. För att underlätta genomförandet av den fördjupade säkerhetsprövningen bör bägge tidsfristerna tillämpas. Tidsfristen för att inge säkerhetsrapport respektive den interna planen för räddningsinsatser gäller dock endast under förutsättning att verksamheten inte ändras under den tid som anges i ikraftträdandebestämmelserna. För befintlig verksamhet är övergångstiden för inlämnande av anmälan ett år. För dessa verksamheter skall övergångstiden vara ett år.

För mål och ärenden som är under handläggning enligt miljöbalkens bestämmelser, eller motsvarande äldre bestämmelser i lag som upphävts genom miljöbalken enligt 2 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalk, skall vid ikraftträdandet av lagen om ändring i miljöbalken de nya bestämmelserna inte tillämpas. En övergångsbestämmelse om detta bör tas in i lagen om ändring i miljöbalken.

Av 9 kap. 6 § miljöbalken och 5 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att tillstånd krävs enligt miljöbalken för att bedriva miljöfarlig verksamhet och denna skyldighet gäller även vid förändring av verksamheten. För redan befintliga verksamheter enligt den högre kravnivån som kommer att lyda under den nu föreslagna lagen kommer dessa således att inordnas under

miljöbalkens bestämmelser och så snart en större förändring av verksamheten skall ske kommer krav på tillstånd enligt miljöbalken att gälla. Behov av särskilda övergångsbestämmelser för pågående verksamheter är därför inte behövliga.

Prop. 1998/99:64

9 Ekonomiska konsekvenser av förslaget

Regeringens förslag i detta ärende innebär dels åtgärder för att genomföra delar av EG:s direktiv om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och FN:s konvention om gränsöverskridande effekter av industriolyckor, dels en samordnad miljö- och säkerhetsprövning. Genomförandet av direktivet och konventionen innebär nya skyldigheter för verksamhetsutövarna. De nu föreslagna bestämmelserna är i och för sig endast en vidareutveckling av de regler som i dag finns införda genom Seveso I-direktivet. Med det lagförslag med en fördjupad säkerhetsprövning som föreligger har regeringen varit angelägen om att ha så enkla och samordnade regler som möjligt, som skall underlätta för verksamhetsutövarna att tillämpa bestämmelserna.

Länsstyrelsernas och kommunernas tillkommande kostnader för genomförandet av den föreslagna lagen kommer att finansieras över utgiftsområde 6 Totalförsvaret.

På sikt kan övervägas en finansiering genom avgifter.

10.1 Förslaget till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Syftet med lagen

1 §

Paragrafen innehåller en upplysning om syftet med lagen.

Uttrycket miljö skall enligt lagen ha samma betydelse som enligt miljöbalken. Detta innebär att även egendom omfattas av begreppet. I räddningstjänstlagstiftningen skiljer man mellan skyddet av miljön och egendom. *Lagrådet* har påpekat att även om räddningstjänstlagen bygger på andra begrepp är miljöbalken en senare och mer central lag. *Lagrådet* har med anledning härav föreslagit att den föreslagna lagen bör utgå från miljöbalkens systematik. Regeringen ansluter sig till vad *Lagrådet* anför.

Definitioner

2 §

Paragrafen innehåller definitioner av viktiga begrepp som används i lagen. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Definitionerna har behandlats i avsnitt 7.2. En anpassning har skett av motsvarande definitioner i Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen för att både konventionen och direktivet skall omfattas.

Lagens tillämpningsområde

3 §

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.1. Avsikten är att paragrafen skall motsvara artikel 2 i Seveso II-direktivet och artikel 2 i Industriolyckskonventionen. Vilka verksamheter som omfattas av lagen bestäms av regeringen i förordning. Av lagtekniska skäl är regeringens bemyndigande uppdelat så att vilka farliga ämnen som avses i lagen avgörs genom bemyndigande i anslutning till definitionen av begreppet farliga ämnen i 2 § och tröskelvärdena genom bemyndigande i denna paragraf.

4 §

Paragrafen anger undantagen från lagens tillämpning. Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.1.

Av paragrafens *första stycke* framgår att utöver denna lags regler kan bestämmelser i annan lag reglera den verksamhet som omfattas av denna lags tillämpningsområde. Annan lag gäller vid sidan om denna lag. Lagarna skall tillämpas parallellt. Exempel på lagar som reglerar förhållanden som också regleras av denna lag är lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

Denna lag avser inte reglera arbetsmiljölagens (1977:1160) tillämpningsområde. Innebörden av paragrafens *andra stycke* är att det på det område där denna lag berör arbetsmiljön skall arbetsmiljölagens bestämmelser gälla i stället för denna lag.

Verksamhetsutövarnas skyldigheter

6 §

Bestämmelsen anger verksamhetsutövarnas skyldigheter. Dessa skyldigheter framgår av denna lag samt de allmänna hänsynsreglerna som finns i 2 kap. miljöbalken. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Dessa hänsynsregler anger att den som utövar verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs och vidta de försiktighetsmått som behövs så snart det finns en risk för skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. Han eller hon skall därvid tillämpa bästa möjliga teknik i fråga om yrkesmässig verksamhet, välja en lämplig plats, hushålla med råvaror och energi, utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning, inte använda eller sälja kemiska produkter och biotekniska organismer som kan ersättas med mindre farliga sådana samt ansvara för att skada som har uppkommit för miljön avhjälps. Med åtgärd avses en åtgärd som inte är försumbar i det enskilda fallet.

Vid tillämpningen av hänsynsreglerna skall en skälighetsavvägning göras med hänsyn särskilt till å ena sidan nyttan av försiktighetsmått och å andra sidan kostnaderna för att vidta dessa.

Vid prövning och tillsyn är verksamhetsutövaren skyldig att visa att hänsynsreglerna följs.

7 §

I paragrafen anges att samtliga verksamhetsutövare som omfattas av lagen skall inge en anmälan till tillsynsmyndigheten innan byggnadsarbetena påbörjas eller verksamheten tas i drift. För de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt miljöbalken ges dock regeringen rätt att föreskriva begränsningar i anmälningsskyldigheten. Närmare bestämmelser om anmälan innehåll föreskrivs av regeringen.

Vidare anges att verksamhetsutövaren skall informera tillsynsmyndigheten om väsentliga förändringar görs i verksamheten. I sådana fall behöver dock inte informationen lämnas i förväg. Det räcker med att den lämnas så snart det kan ske i anslutning till förändringen.

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.3. Samtliga verksamhetsutövare är skyldiga att upprätta ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor skall förebyggas och som på begäran skall kunna visas upp för tillsynsmyndigheten. Avsikten är att paragrafen skall motsvara artikel 7 i Seveso II-direktivet.

I *andra stycket* anges att regeringen meddelar föreskrifter om handlingsprogrammets innehåll.

9 §

Paragrafen är behandlad i avsnitt 7.3 och 7.10. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Ett fåtal verksamheter, i huvudsak gaslager, som omfattas av den högre kravnivån i Seveso II-direktivet och av Industriolyckskonventionen, och som därför också omfattas av kravet på att upprätta och inlämna en säkerhetsrapport till behörig myndighet, omfattas inte av förprövningsplikten enligt miljöbalken. Enligt paragrafen bemyndigas regeringen bestämma att även sådana verksamheter skall kunna tillståndsprövas enligt miljöbalken.

10 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.3. Samtliga verksamhetsutövare som omfattas av den högre kravnivån skall upprätta en säkerhetsrapport. I paragrafens *första stycke* bemyndigas regeringen att i förordning ange dessa verksamheter. Bestämmelser om säkerhetsrapport finns i artikel 9 i Seveso II-direktivet.

Av *andra stycket* framgår vilka delmoment en säkerhetsrapport skall innehålla. Närmare preciseringar av innehållet i säkerhetsrapporten med hänsyn till de särskilda krav som ställs i bilaga II till Seveso II-direktivet och Industriolyckskonventionen kan, enligt *tredje stycket*, ske genom förordning eller myndighetsföreskrifter. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har även rätt att meddela undantag från bestämmelserna i andra stycket. Avsikten är att det skall vara möjligt att meddela föreskrifter om undantag för sådana verksamheter som omfattas av artikel 9 punkt 6 i Seveso II-direktivet.

11 §

Bestämmelsen avser att motsvara artikel 9 punkt 5 i Seveso II-direktivet och innebär att säkerhetsrapporten skall förnyas vart femte år eller vid någon annan tidpunkt antingen på verksamhetsutövarens initiativ eller på begäran av tillsynsmyndigheten, när nya fakta gör detta motiverat eller för att kunna beakta den tekniska utvecklingen som har samband med säkerheten.

12 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.4. Paragrafen avser att motsvara del av artikel 11 i Seveso II-direktivet. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Bestämmelsen innebär att för en verksamhet som omfattas av kravet på säkerhetsrapport och därmed av den högre kravnivån enligt Seveso II-direktivet, skall en intern plan för räddningsinsatser utarbetas av verksamhetsutövaren i samråd med kommunen och de anställda. I andra meningen anges att den interna planen för räddningsinsatsen bifogas till säkerhetsrapporten.

Andra stycket avser motsvara del av artikel 11 punkt 4 i Seveso II-direktivet. Bestämmelsen innebär att den fortlöpande kontrollen av de interna planerna för räddningsinsatser skall hanteras som en tillsynsfråga.

I *tredje stycket* anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om planens innehåll.

Påverkan på omgivningen**13 §**

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.6. Paragrafen avser motsvara del av artikel 8 i Seveso II-direktivet.

I *andra stycket* anges en samrådsskyldighet med dem som kan ha intresse i saken.

I *tredje stycket* stadgas att nämnda faktorer och planerade eller vidtagna åtgärder skall redovisas i anmälan och säkerhetsrapporten.

Information**14 §**

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.7. Paragrafen avser att motsvara del av artikel 13 i Seveso II-direktivet och artikel 9 punkt 1 och 2 i Industriolyckskonventionen.

Tillsyn

Allmänt om tillsynen

15 §

Tillsynen över efterlevnaden av lagen och av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall enligt paragrafens *första stycke* utövas av Statens räddningsverk, av länsstyrelsen och av kommunerna.

Innehållet i *andra stycket* innebär att tillsynsorganisationen för den operativa tillsynen av lagen skall harmoniseras med vad som gäller i fråga om

organisation av tillsynen enligt miljöbalken. På så sätt kan miljö- och säkerhetstillsynen samordnas.

I *tredje stycket* anges att länsstyrelsen skall vara tillsynsmyndighet för verksamheter som inte är tillståndspliktiga enligt miljöbalken. Länsstyrelsen får överlåta tillsynen till en kommun som åtar sig det. En förutsättning bör vara att det inte är olämpligt med hänsyn till förutsättningarna för att tillsynen skall kunna utövas tillfredställande.

16 §

Om länsstyrelsen inte vill överlämna tillsynen enligt 15 § tredje stycket skall frågan, om kommunen begär det, hänskjutas till regeringens prövning.

Om omständigheterna föranleder det får överlåtelsen återkallas. Både omständigheter som kan hänföras till kommunen och omständigheter som kan hänföras till tillsynsobjektet kan föranleda återtagandet. Har regeringen beslutat om överlåtelse skall regeringen besluta om återkallelse.

17 §

En förutsättning för att ett effektivt säkerhetsarbete skall kunna genomföras är att de tillsynsmyndigheter som utövar den operativa tillsynen bistår den centrala tillsynsmyndigheten med den information som behövs för detta arbete. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bemyndigas i paragrafen att utfärda föreskrifter angående rapportering av relevanta uppgifter för att säkerställa att detta sker på ett tillförlitligt och effektivt sätt.

18 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.8. paragrafen avser att motsvara artikel 18 punkt 2 a) i Seveso II-direktivet.

Tillträde för tillsyn

19 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.8.

Föreläggande och förbud

20 §

Frågan om tillsynsmyndighetens befogenheter har behandlats i avsnitt 7.8 och 7.9. En tillsynsmyndighet kan enligt första stycket meddela de förelägganden och förbud som behövs för att bestämmelserna i lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen efterlevs eller att villkor eller andra beslut som meddelats med stöd av miljöbalken skall efterlevas.

Av 24 kap. 1 § miljöbalken framgår att lagakraftvunna domar och beslut som avser tillstånd enligt miljöbalken gäller mot alla såvitt avser frågor som har prövats i domen eller beslutet. Detta innebär att vad gäller tillståndsgiven verksamhet är det de i tillståndsbeslutet angivna villkoren som närmare beskriver vad som åligger verksamhetsutövaren i olika avseenden. Beträffande sådana frågor som har prövats vid tillståndsgivningen kan i princip inga ytterligare krav ställas med hänvisning till de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Förelägganden kan komma i fråga endast om domen eller beslutet åsidosätts.

Vad gäller sådana frågor som faller under lagens tillämpningsområde, men som inte varit föremål för en fördjupad säkerhetsprövning i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken, kan tillsynsmyndigheten grunda beslut om föreläggande direkt på lagens regler. Detta gäller t.ex. vid åsidosittande av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Med den fördjupade säkerhetsprövningen i samband med tillståndsprövningen enligt miljöbalken kommer verksamheter med allvarliga säkerhetsrisker inte att få tillstånd att driva verksamhet. Med denna prövning samt möjlighet för tillsynsmyndigheter att meddela viten (se 22 §) torde beslut om driftförbud bli tillämpligt endast då en verksamhetsutövare underlåter att följa beslut som tillsynsmyndigheten meddelat.

Tillsynsmyndigheten skall naturligtvis aldrig tillgripa mer ingripande tvångsåtgärder än vad som krävs i det enskilda fallet för att åstadkomma att lagens regler följs.

21 §

Paragrafen har berörts i avsnitt 7.6. För möjlighet för verksamhetsutövare att bedöma faktorer i omgivningen som påverkar säkerheten har de möjlighet att begära bistånd av tillsynsmyndigheter för att få tillgång till nödvändig information från andra verksamhetsutövare eller andra.

Vite

22 §

Föreläggande och förbud skall kunna förenas med vite. Att miljödomstol skall pröva frågan har behandlats i avsnitt 7.11.

Verkställighet på den felandes bekostnad

23 §

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.9.

24 §

Föreskriften i paragrafen gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att förordna om omedelbar verkställighet av ett beslut. Denna möjlighet bör givetvis endast användas i undantagsfall. Ett fall kan vara att åtgärder för att begränsa uppenbara risker är så brådskande av säkerhetsskäl att en överklagandeprövning inte kan avvaktas.

Överklagande**25 §**

Paragrafen har behandlats i avsnitt 7.11. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Tillsynsprogrammet är ett myndighetsinternt dokument som inte innebär några särskilda förpliktelser för verksamhetsutövarna. I paragrafens *andra stycke* anges att dessa beslut därför inte får överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Paragrafen har behandlats i avsnitt 8.

10.2 Förslaget till lag om ändring i miljöbalken**6 kap. 3 §**

Avsikten med tillägget till denna bestämmelse om syftet med miljökonsekvensbeskrivningar är att identifiera och bedöma faktorer i en planerad verksamhets omgivning som kan ge upphov till en allvarlig kemikalieolycka eller förvärra följderna av en sådan olycka. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Tillägget möjliggör en samordning av miljökonsekvensbeskrivningar enligt miljöbalken med Seveso II-direktivets bestämmelser om verksamhet vars säkerhet kan påverkas av faktorer i omgivningen.

6 kap. 7 §

I *fjärde stycket* införs en hänvisning till 22 kap. 1 § vari anges att en säkerhetsrapport skall ingå i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Bestämmelsen skall även tillämpas analogt med vad som sägs i 19 kap. 5 §. Bestämmelser om säkerhetsrapport ges i 10 § nämnda lag.

Ändringen är en följdändring med anledning av ändringen i 22 kap. 25 § miljöbalken.

22 kap. 1 §

Ändringen i *första stycket 6* innebär att en säkerhetsrapport skall inges i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Den särskilda kopplingen mellan nämnda lag avseende de verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport och miljöbalkens tillståndsregler framgår således av den nya sätte punkten.

22 kap. 4 och 6 §§

I 22 kap 6 § ges Statens räddningsverk rätt att föra talan i mål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen avseende säkerhetsfrågor. I anledning härav görs även en följdändring i 22 kap. 4 §.

22 kap. 25 §

I *första stycket 11* införs en bestämmelse som anger att i förekommande fall skall de villkor som behövs för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem för människor och miljö anges i domen.

26 kap. 3 §

När det gäller tillsyn finns särbestämmelser i lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser. Dessa regler skall när det gäller säkerhetstillsynen enligt nämnda lag tillämpas framför miljöbalkens tillsynsregler. En erinran om detta tas in i miljöbalken.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Paragrafen har behandlats i avsnitt 8.

10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall Prop. 1998/99:64

6 §

Frågan har behandlats i avsnitt 7.12. Bestämmelsen avser motsvara artikel 12 i Industriolyckskonventionen samt bilaga X till konventionen.

10.4 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

8 kap. 18 §

I paragrafen klarläggs att sekretess skall gälla i ärenden enligt Industriolyckskonventionen för enskildas affärs- och driftförhållanden.

10.5 Förslaget till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102)

30 §

Bestämmelsen i det nya *tredje stycket* har behandlats i avsnitt 7.12. När en olyckshändelse kan få gränsöverskridande effekter skall behörig myndighet i det andra landet omedelbart underrättas.

Sammanfattning av betänkandet (SOU 1998:13) Säkrare kemikaliehantering

Prop. 1998/99:64
Bilaga 1

Vår huvuduppgift i utredningen har varit att föreslå lagstiftning för genomförandet av EU-direktivet (96/82/EEG) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (Seveso II) och konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor (Industriolyckskonventionen). Seveso II är en vidareutveckling av direktivet (82/501/EEG) om risker för storolyckor i vissa industriella verksamheter (Seveso-direktivet), som utarbetades inom EG efter den svåra kemikalieolyckan i Seveso år 1976. Både Seveso II och Industriolyckskonventionen syftar till att förebygga allvarliga olyckshändelser inom den kemikaliehanterande industrin och att begränsa skador om sådana olyckor skulle inträffa. Direktivets och konventionens tillämpningsområden sammanfaller därför i hög grad med varandra. Att Industriolyckskonventionen avseende kraven på förebyggande åtgärder och beredskapen vid farliga verksamheter endast är tillämplig på gränsöverskridande effekter har vi valt att bortse ifrån. Det finns nämligen, som vi ser det, inte skäl att tillämpa lägre krav på säkerhet inom det egna landet än i förhållande till angränsande stater.

Kraven på verksamhetsutövarna i Seveso II är uppdelade i två kravnivåer beroende på vilka mängder farliga ämnen som kan komma att hanteras i en verksamhet. Den högre kravnivåns tröskelvärden överensstämmer i stort med de tröskelvärden som gäller för tillämpningen av Industriolyckskonventionen. För de verksamhetsutövare vars verksamheter omfattas av den högre kravnivån enligt Seveso II skall en särskild säkerhetsrapport inges till behörig myndighet som har att granska och godkänna rapporten. Vid detta förfarande skall allmänheten ges möjlighet till insyn och deltagande. Liknande krav finns i Industriolyckskonventionen.

Kraven enligt direktivet och konventionen på verksamhetsutövare och behöriga myndigheter avseende förebyggande åtgärder, lokalisering, räddningstjänstberedskap och information sammanfaller i huvudsak med varandra. Generellt kan dock sägas att kraven i direktivet som regel är mer omfattande och mer preciserade än i konventionen.

Vår målsättning har varit att skapa en så enkel och samlad reglering som möjligt med hänsyn tagen till den befintliga regel- och myndighetsstrukturen. Tillståndsprövningen enligt miljöskyddslagstiftningen innehåller de moment av offentlighet och insyn som både direktivet och konventionen kräver. En samordnad miljö- och säkerhetsprövning skulle således tillgodose nämnda krav på offentlighet. Det finns även en rad andra skäl som talar för en samordnad prövning. Fördelarna kan sammanfattas enligt följande.

- Syftet med både miljö- och säkerhetsregleringen är i huvudsak det samma, d.v.s. att undvika skador på människor och miljön.
- Miljö- och säkerhetsfrågorna går ofta i varandra och kräver gemensamma överväganden och åtgärder. Det är därför en fördel om de kan lösas i ett sammanhang för att undvika motstridigheter.

- Genom en samordnad prövning kan bl.a. förorenaren betalarprincipen, substitutionsprincipen och försiktighetsprincipen föras in i säkerhetsbedömningen via miljöskyddslagstiftningen.
- En gemensam prövning blir mer rationell och myndigheternas och industrins hantering av frågor om hälsa, miljö och säkerhet kommer att bättre harmoniera med varandra.
- Miljökonsekvensbeskrivningarna kan användas för att ge en allsidig beskrivning av både de kontinuerliga miljöeffekterna och olycksriskerna vid en verksamhet.
- Beslutsunderlaget är till stora delar gemensamt.
- Förfarandet blir lättare att förstå för allmänheten än om man har skilda förfaranden för de fortlöpande utsläppen och för tillfälliga utsläpp och annan påverkan till följd av olyckor.
- En samordnad prövning kommer att bli samhällsekonomiskt billigare och snabbare än att ha två separata prövningar.

Med hänsyn till ovan angivna argument har vi funnit att den granskning av säkerhetsarrangemangen som krävs för de verksamheter som omfattas av Industriolyckskonventionen och den högre kravnivån enligt Seveso II bör kopplas till tillståndsprövningen enligt miljöskyddslagstiftningen.

När det gäller genomförandet av de materiella reglerna i direktivet och konventionen har vi övervägt olika alternativ och kommit fram till att den lämpligaste lösningen är att införa en särskild lag med koppling till både räddningstjänstlagen och miljöbalken. För att räddningstjänstlagens regler om förebyggande åtgärder skall harmoniera med den nya lagens tillämpningsområde föreslår vi att 43 § räddningstjänstlagen ändras så att den även avser olycksförebyggande åtgärder och inte endast som nu skadeförebyggande åtgärder.

De frågor i direktivet och konventionen som rör arbetsmiljön kommer att ligga utanför den gemensamma regleringen. Inom arbetsmiljöområdet har vi inte bedömt att det behövs någon ny lagstiftning utan nödvändiga regler kan införas genom myndighetsföreskrifter. Den av oss föreslagna lagen bör emellertid för att undvika att begrepp som används ges olika innebörd vara normbildande även på arbetsmiljöområdet.

Även lagen om brandfarliga och explosiva varor kommer att ligga utanför den gemensamma regleringen. Detta kommer att medföra en viss dubbelreglering. Lagen om brandfarliga och explosiva varor är emellertid ett specialområde som inte utan omfattande ändringar i den nuvarande regel- och myndighetsstrukturen går att inordna i den av oss föreslagna samordnade miljö- och säkerhetsprövningen. Några nya regler i anledning av direktivet och konventionen behöver dock inte införas.

Med hänsyn till säkerhetsfrågornas starka anknytning till räddningstjänstlagstiftningen har vi inte ansett det lämpligt att helt inordna regleringen i miljöskyddslagstiftningen. Att reglera frågorna inom ramen för räddningstjänstlagstiftningen, med 43 § räddningstjänstlagen som utgångspunkt, hade varit möjligt, men då hade kopplingen till tillståndsprövningen enligt miljöskyddslagstiftningen blivit komplicerad. Att splittra upp reglerna har vi inte heller ansett lämpligt med hänsyn till att en sådan lösning skulle göra reglerna svåröverskådliga och mindre användarvänliga.

Säkerhetsfrågornas koppling till miljöskyddslagstiftningen kommer inte endast att gälla de verksamheter som omfattas av den högre kravnivån enligt den nya lagen. Redan i dag ingår säkerhetsfrågor vid tillståndsprövningen enligt miljöskyddslagen. Någon mera systematisk genomgång av säkerhetsarrangemangen görs dock inte. Genom förtydliganden i miljöskyddslagstiftningen vill vi lyfta fram säkerhetsfrågorna så att de intar en jämbördig plats vid sidan av övriga miljöfrågor där så är befogat. Den föreslagna nya lagen och därtill knutna föreskrifter kan därvid tjäna som stöd även vid säkerhetsbedömningen av verksamheter som inte omfattas av dess tillämpningsområde för att kontrollera att säkerhetsfrågorna beaktats på ett fullgott sätt.

Den nya lagen kommer att ha karaktären av en ramlag. Merparten av de materiella bestämmelserna, som både i direktivet och konventionen är mycket detaljerade och tekniska, kommer att meddelas i förordning och myndighetsföreskrifter som är kopplade till lagen. Som centralt ansvarig tillsynsmyndighet och ansvarig för att meddela föreskrifter enligt lagen föreslår vi Räddningsverket med hänsyn till verkets breda ansvar för säkerhetsfrågor i samhället. Den operativa tillsynen skall utföras av länsstyrelserna och kommunerna och samordnas med miljötillsynen.

Genom den utvidgning av 43 § räddningstjänstlagen som vi ovan nämnt samt kopplingen av säkerhetsfrågorna till miljöprövningen kommer förorenaren betalarprincipen att gälla fullt ut på räddningstjänstens område med undantag för själva räddningsinsatsen som vi alltjämt anser bör vara ett allmänt åtagande finansierat med offentliga medel.

Försiktighetsprincipen, som sedan länge tillämpas inom miljörätten, föreslår vi även skall införas inom räddningstjänsten genom en ny bestämmelse (43 a §) i räddningstjänstlagen. Därmed kommer myndigheternas möjligheter att med stöd av räddningstjänstlagen ställa krav på förebyggande åtgärder att underlättas och harmoniera med miljörätten.

När det gäller transport av farligt gods föreslår vi att EU-direktivet om säkerhetsrådgivare (96/35/EEG) genomförs genom en rambestämmelse i lagen om transport av farligt gods. De närmare bestämmelserna om säkerhetsrådgivare kan ges i förordningen eller myndighetsföreskrifter.

Kravet på säkerhetsrådgivare kommer att omfatta samtliga transportslag, vilket är en utvidgning i förhållande till direktivet som endast omfattar transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar. Vi har dock inte funnit några avgörande skäl till varför inte samtliga transportslag skall omfattas av regleringen. Vi anser däremot inte att bestämmelserna om säkerhetsrådgivare skall omfattas av ansvarsbestämmelserna i lagen om transport av farligt gods. Säkerhetsrådgivare skall endast fungera som ett hjälpmedel för företagsledningarna att se till att hanteringen av farligt gods i samband med transport sker på ett säkert sätt och att reglerna om transport av farligt gods följs. Företagsledningen skall fortfarande ha ansvaret för verksamheten och att utse en säkerhetsrådgivare skall inte vara ett sätt för företagsledningen att friskriva sig från ansvar.

I övrigt när det gäller transport av farligt gods är det mest fråga om detaljändringar för att harmoniera den svenska regleringen med vad som gäller enligt internationella regelverk.

Slutligen i fråga om miljöräddningsoperationer till sjöss föreslår vi att Kustbevakningen skall få möjlighet att inleda en miljöräddningsoperation redan när fara för utsläpp av olja eller andra skadliga ämnen föreligger och inte som nu först när det föreligger överhängande fara. Det främsta skälet till förändringen är tidsfaktorn som är av helt avgörande betydelse vid miljöräddningsoperationer till sjöss. Bekämpning av olja och kemikalier som kommit ut i havet fordrar stora och kostsamma insatser framför allt om oljan når stränderna. Har oljan eller kemikalien blandats ner i vattenmassan saknas det i dag effektiva bekämpningsmetoder. Det är därför av största vikt att Kustbevakningen kan inleda en miljöräddningsoperation i ett tidigt skede. Någon ändring i förhållandet mellan räddningstjänstlagen och lagen om åtgärder mot förorening från fartyg innebär inte vårt förslag.

För att förhindra att kompetenskonflikter uppstår mellan kommunal och statlig räddningstjänst vid miljöräddningsoperationer till sjöss föreslår vi att det görs ett förtydligande i 33 § räddningstjänstlagen angående regeringens möjligheter att föreskriva eller i särskilt fall bestämma att länsstyrelsen eller annan statlig myndighet skall ta över ansvaret för räddningstjänsten.

Förslag till lag (1998:00) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Syfte och tillämpningsområde

1 § Denna lag har till syfte att förebygga kemikalieolyckor och att begränsa följderna av sådana olyckshändelser för människors hälsa och miljön.

Med miljön avses i denna lag även egendom.

2 § Denna lag är tillämplig på verksamheter där farliga ämnen förekommer i kvantiteter som motsvarar eller överstiger de mängder som regeringen föreskriver.

Med förekomst av farliga ämnen avses den faktiska eller möjliga förekomsten av sådana ämnen i en verksamhet eller den förekomst av sådana ämnen som skulle kunna uppstå vid en okontrollerad industriell kemisk process.

3 § Lagen tillämpas inte på

1. joniserande strålning,
2. sådan hantering av farliga ämnen som omfattas av lagen (1982:821) om transport av farligt gods utanför de verksamheter som omfattas av denna lag och
3. militär verksamhet avseende förekomsten av explosiva ämnen.

Definitioner

4 § I denna lag avses med:

allvarliga kemikalieolyckor: en händelse, t.ex. ett utsläpp, en brand eller en explosion av stor betydelse, som orsakas av okontrollerade händelseförlopp vid en verksamhet som omfattas av denna lag, och som medför allvarlig, omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa, inom eller utanför verksamheten och/eller för miljön, och där ett eller flera farliga ämnen ingår.

farliga ämnen: de ämnen, blandningar och beredningar som regeringen föreskriver och som förekommer som råvara, som produkt, biprodukter, restprodukter och mellanprodukter, inbegripet sådana ämnen som det är rimligt att anta att det kan bildas vid en olyckshändelse.

verksamhet: hela det område som lyder under en verksamhetsutövers ledning eller flera verksamhetsutövers gemensamma ledning, där farliga ämnen finns vid en eller flera anläggningar, inklusive gemensamma eller därtill hörande infrastrukturer eller aktiviteter.

anläggning: en teknisk enhet inom en verksamhet där farliga ämnen tillverkas, används, hanteras eller förvaras. Detta inbegriper all utrustning, alla konstruktioner, ledningar, maskiner, verktyg, särskilda industrijärn-

vägsspår, lastkajer, bryggor, pirar, magasin eller liknande anordningar, flytande eller fasta, som är nödvändiga för anläggningens drift.

verksamhetsutövare: varje fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller som på annat sätt givits rätten att fatta avgörande ekonomiska beslut med avseende på dennas tekniska drift. Om flera verksamheter med gemensam ägare är samlokaliserade skall dessa anses som en verksamhet och den gemensamma ägaren som verksamhetsutövare.

lager: förekomst av en viss kvantitet farliga ämnen för lagring, säker förvaring eller magasinering.

Verksamhetsutövarnas skyldigheter

5 § En verksamhetsutövare skall vidta de åtgärder som krävs för att förebygga olyckshändelser med farliga ämnen och för att begränsa följderna av sådana olyckshändelser för människors hälsa och miljön.

En verksamhetsutövare skall när som helst kunna visa att åtgärder i enlighet med första stycket vidtagits.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag om verksamheter som kan ge upphov till allvarliga kemikalieolyckor tillämpas också bestämmelserna i annan lag, såsom arbetsmiljölagen (1977:1160) såvitt gäller arbetstagarernas säkerhet och lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

6 § En verksamhetsutövare skall för en verksamhet som omfattas av denna lag i god tid innan byggnadsarbetena påbörjas eller verksamheten tas i drift göra en skriftlig anmälan till tillsynsmyndigheten i enlighet med vad som följer av 16 § tredje och fjärde stycket.

En anmälan skall innehålla följande uppgifter.

1. Verksamhetsutövarens namn eller firma samt fullständig adress till den aktuella verksamheten.
2. Företagets säte och fullständiga adress.
3. Namn eller befattning på den som ansvarar för verksamheten om det rör sig om en annan person än verksamhetsutövaren.
4. Tillräckliga uppgifter för att klargöra vilka farliga ämnen eller vilken grupp av ämnen det är fråga om.
5. Mängd och fysisk form för det eller de farliga ämne(n) som avses.
6. Den aktivitet som bedrivs eller skall bedrivas vid anläggningen eller lagret.
7. Faktorer i verksamhetens omedelbara omgivning som kan ge upphov till en allvarlig olyckshändelse eller förvärra följderna av den.

Om väsentliga förändringar i verksamheten sker skall verksamhetsutövaren omedelbart informera tillsynsmyndigheten.

7 § En verksamhetsutövare skall utarbeta ett dokument med företagets säkerhetspolicy för att förebygga allvarliga olyckshändelser och se till att den tillämpas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad en säkerhetspolicy skall innehålla.

8 § Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa verksamheter inte får anläggas eller ändras utan att en säkerhetsprövning görs i enlighet med reglerna för tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387)/miljöbalken (i fortsättningen miljöbalken).

9 § Säkerhetsprövningen skall grundas på en säkerhetsrapport som skall innehålla

- information om hur verksamhetens driftsystem och organisation har utformats för att förebygga allvarliga olyckshändelser,
- beskrivning av verksamhetens omgivning,
- beskrivning av anläggningen och de farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma där,
- identifiering och analys av olycksrisker samt
- förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder för att förhindra och begränsa följderna av en olycka.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad en säkerhetsrapport skall innehålla.

10 § Regeringen får föreskriva att säkerhetsprövningen beträffande vissa slag av ärenden skall ske i länsstyrelsen.

11 § Säkerhetsrapporten skall, utöver vad som ovan angetts i 8 §, förnyas minst vart femte år eller vid annan tidpunkt på initiativ av verksamhetsutövaren eller på begäran av tillsynsmyndigheten, när nya fakta gör detta motiverat eller för att kunna beakta den tekniska utvecklingen som har samband med säkerheten.

Säkerhetsrapporten skall inges till tillsynsmyndigheten. Om förhållandena eller säkerhetsarrangemangen som redovisas i säkerhetsrapporten förändrats så att de inte är förenliga med verksamhetens gällande tillstånd skall tillsynsmyndigheten meddela verksamhetsutövaren detta samt förelägga denna att inom viss tid ansöka om nytt tillstånd enligt 8 §. Föreläggandet får förenas med vite eller förbud mot fortsatt verksamhet.

Planer för interna räddningsinsatser

12 § Verksamhetsutövare som omfattas av kravet på säkerhetsrapport i 8 § skall i samråd med kommunen och de anställda utarbeta en intern plan för räddningsinsatser.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om planens innehåll.

13 § Den interna planen för räddningsinsatser skall ingå i säkerhetsrapporten och vid nyanläggning och väsentliga förändringar av befintliga verksamheter prövas av miljödomstol.

Planen skall därutöver förnyas vart tredje år eller när det annars finns anledning till det och inges till kommunen som har att granska och fatta beslut om planen.

För att säkerställa planens funktion och ändamålsenlighet skall den övas minst en gång om året.

Dominoeffekter

14 § I säkerhetsarbetet skall verksamhetsutövarna utöver förhållandena vid den egna verksamheten även ta hänsyn till andra faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten. Härvid skall närheten till annan verksamhet som omfattas av lagen särskilt beaktas.

För att utröna om sådana effekter (dominoeffekter) som sägs i första stycket föreligger skall verksamhetsutövaren samråda med statliga och kommunala myndigheter, organisationer och enskilda som kan ha intresse i saken. Om det behövs för utredningen får verksamhetsutövaren begära hjälp från tillsynsmyndigheten enligt 19 § andra stycket.

Förekomsten av dominoeffekter samt åtgärder som vidtagits eller planeras i anledning därav skall redovisas i anmälan och säkerhetsrapporten.

Information

15 § Kommunen skall se till att personer som löper risk att påverkas av en allvarlig kemikalieolycka vid en verksamhet som omfattas av kravet på säkerhetsrapport enligt 8 § informeras om vilka säkerhetsåtgärder som skall vidtas och hur man skall förfara vid en olycka. Detta gäller även i förhållande till personer i annan kommun och i annat land än Sverige.

Verksamhetsutövarna skall svara för kostnaderna för den information som skall lämnas enligt första stycket.

Tillsyn

16 § Statens räddningsverk, Generalläkaren, länsstyrelserna samt kommunerna utövar tillsyn enligt lagen.

Statens räddningsverk har den centrala tillsynen, samordnar tillsynsverksamheten och lämnar vid behov bistånd i denna verksamhet. I det centrala tillsynsansvaret ingår även att samverka med andra berörda myndigheter i säkerhetsfrågor.

Generalläkaren utövar tillsyn över Försvarmakten och Försvarets materielverk. Länsstyrelserna och kommunerna genom de kommunala nämnder som ansvarar för räddningstjänsten utövar tillsyn i enlighet med den ansvarsfördelning för tillsynen av miljöfarlig verksamhet som följer av miljöbalken. Tillsynsmyndigheterna skall därvid samordna tillsynen med den tillsyn som sker enligt miljöbalken.

För verksamheter som inte är tillståndspliktiga enligt miljöbalken eller annars omfattas av generalläkarens tillsyn skall länsstyrelsen vara tillsynsmyndighet såvida inte länsstyrelsen och kommunen kommer överens om att kommunen skall vara tillsynsmyndighet.

17 § För tillsynens bedrivande skall tillsynsmyndigheterna utarbeta ett tillsynsprogram för varje verksamhet. För verksamhet som omfattas av 8 § skall tillsynsprogrammet grunda sig på en systematisk analys av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor vid verksamheten.

Beslut om tillsynsprogram får inte överklagas.

18 § För tillsynen har en tillsynsmyndighet rätt att få tillträde till en verksamhet. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 2

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

19 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden om försiktighetsmått och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, inklusive domar och beslut enligt miljöbalken avseende säkerhetsprövning enligt 8 § denna lag, skall efterlevas.

Tillsynsmyndigheten får vid utredning av dominoeffekter enligt 14 § förelägga verksamhetsutövare eller annan att utge de uppgifter som behövs för utredningen.

Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite. Frågor om utdömmande av vite prövas av miljödomstol. Underlåter en verksamhetsutövare att vidta en åtgärd som åligger honom enligt tillsynsmyndighetens föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans bekostnad.

Om det föreligger särskilda skäl, får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

Överklagande

20 § Beslut av tillsynsmyndighet eller kommunal nämnd enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag får överklagas till miljödomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999

För befintliga verksamheter som omfattas av lagen skall anmälan inges till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2000 och säkerhetsrapport senast den 1 januari 2001.

Förslag till ändring av förslaget till miljöbalk

Härigenom föreslås att 6 kap. 3 §, 9 kap. 1 §, 19 kap. 5 §, 22 kap. 1, 4, 6 och 25 §§ samt 26 kap 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag

3 § Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som en planerad verksamhet eller åtgärd kan medföra dels på människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap, kulturmiljö, dels på hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, dels på annan hushållning med material, råvaror och energi. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön.

Utöver vad som sägs i första stycket är syftet med miljökonsekvensbeskrivningen att identifiera och bedöma faktorer i en planerad verksamhets omgivning som kan ge upphov till en allvarlig olyckshändelse eller förvärra följderna av en sådan

9 kap. Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

1 § Med miljöfarlig verksamhet avses

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar,

1 § Med miljöfarlig verksamhet avses

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar,

ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

okontrollerade explosioner, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 2

19 kap Förvaltningsmyndigheternas och kommunernas prövning

5 § I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder skall tillämpas bestämmelserna i

1. 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,

2. 22 kap. 2 § om ansökans ingivande och brister i densamma,

3. 22 kap. 6 § om talerätt,

4. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

5. 22 kap. 12 § om sakkunniga,

6. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

7. 22 kap. 25 § första stycket 1-3 och 5-10 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

8. 22 kap. 26 § om särskild dom,

9. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

10. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, samt

11. 23 kap. 3 § i vad angår särskild överklagan i frågor om sakkunnig som avses i 22 kap. 12 §.

5 § I ärenden som prövas av länsstyrelser och kommunala nämnder skall tillämpas bestämmelserna i 22 kap.

1 § första stycket *och fjärde stycket* om ansökans form och innehåll,

2. 22 kap. 2 § om ansökans ingivande och brister i densamma,

3. 22 kap. 6 § om talerätt,

4. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

5. 22 kap. 12 § om sakkunniga,

6. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

7. 22 kap. 25 § första stycket 1-3 och 5-11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdomens innehåll,

8. 22 kap. 26 § om särskild dom,

9. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

10. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande samt

11. 23 kap. 3 § i vad angår särskild överklagan i frågor om sakkunnig som avses i 22 kap. 12 §.

22 kap. Förfarandet vid miljödomstolar i ansökningsmål

1 § En ansökan i ett ansökningsmål skall vara skriftlig. Den skall innehålla

1. de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma verksamhetens eller företagets beskaffenhet och omfattning,

2. en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. och uppgift om det samråd som skett enligt 6 kap. 4-6 §§,

3. de uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. iakttas samt hur risken för olyckor och skador till följd av olyckor beaktats,

4. förslag till de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten, och
5. förslag till hur kontroll av verksamheten skall ske.

I mål om vattenverksamhet skall ansökan dessutom innehålla

1. uppgifter om det finns fastigheter som berörs av vattenverksamheten samt namn och adress på ägarna och berörda innehavare av särskild rätt till fastigheterna, och

2. uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare, om det inte på grund av verksamhetens omfattning bör anstå med sådana uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om vad en ansökan i vissa fall skall innehålla i mål om vattenverksamhet finns i 7 kap. 4 § lagen (0000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

I mål där en säkerhetsprövning skall ske enligt 8 § lagen (1998:00) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor skall dessutom en säkerhetsrapport enligt nämnda lag ingå i ansökan. Ytterligare bestämmelser om säkerhetsrapporten och säkerhetsprövningen finns i nämnda lag.

4 § Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten, behöver ansökningshandlingarna dock inte sändas över.

4 § Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Räddningsverket* och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten, behöver dock inte handlingarna sändas över.

Kungörelsen skall även sändas till berörda kommuner och den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt till länsstyrelsen och andra statliga myndigheter vars verksamhet kan beröras av ansökan.

6 § Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

6 § Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Räddningsverket* och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

Kommun får föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen.

Fiskeriverket skall, om handlingar sänts över till verket enligt 4 §, yttra sig om vattenanläggningens eller verksamhetens inverkan på det allmänna fiskeintresset samt föreslå de bestämmelser som behövs till skydd för fisket. Om verket anser att ett yttrande kräver undersökning på platsen, skall verket anmäla detta till miljödomstolen, som skall förordna om sakkunnigutredning enligt 12 § miljöbalken.

25 § En dom som innebär att tillstånd lämnas till en verksamhet skall i förekommande fall innehålla bestämmelser om

1. den tid som tillståndet skall gälla,
2. verksamhetens ändamål, läge, omfattning, säkerhet och tekniska utformning i övrigt,
3. tillsyn, besiktning och kontroll,
4. skyldighet att betala ersättning eller att utföra skadeförebyggande åtgärder samt hur betalningen skall ske,
5. skyldighet att betala avgifter,
6. de villkor som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan eller andra olägenheter,
7. de villkor som behövs avseende hanteringen i verksamheten av kemiska produkter om hanteringen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
8. de villkor som behövs avseende avfallshantering och återvinning och återanvändning om hanteringen, återvinningen eller återanvändningen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
9. de villkor som behövs med avseende på hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser,
10. de villkor som behövs med avseende på efterbehandling och ställande av säkerhet,
11. tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får framställas,
12. den förlust av vatten eller annat som tillståndshavare enligt 31 kap. 22 och 23 §§ är skyldig att under-

25 § En dom som innebär att tillstånd lämnas till en verksamhet skall i förekommande fall innehålla bestämmelser om

1. den tid som tillståndet skall gälla,
2. verksamhetens ändamål, läge, omfattning, säkerhet och tekniska utformning i övrigt,
3. tillsyn, besiktning och kontroll,
4. skyldighet att betala ersättning eller att utföra skadeförebyggande åtgärder samt hur betalningen skall ske,
5. skyldighet att betala avgifter,
6. de villkor som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan eller andra olägenheter,
7. de villkor som behövs avseende hanteringen i verksamheten av kemiska produkter om hanteringen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
8. de villkor som behövs avseende avfallshantering och återvinning och återanvändning om hanteringen, återvinningen eller återanvändningen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,
9. de villkor som behövs med avseende på hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser,
10. de villkor som behövs med avseende på efterbehandling och ställande av säkerhet,
11. *de villkor som behövs för att förebygga olyckor och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön,*
12. tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får

kasta sig utan ersättning, och
13. rättegångskostnader.

framställas,
13. den förlust av vatten eller annat
som tillståndshavare enligt 31 kap.
22 och 23 §§ är skyldig att under-
kasta sig utan ersättning, och 14.
rättegångskostnader.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 2

Avser tillståndet arbeten för vattenverksamhet, skall i domen anges den tid inom vilken arbetena skall vara utförda. Tiden får sättas till högst tio år. Den tid inom vilken igångsättande av miljöfarlig verksamhet skall ha skett skall anges.

Miljödomstolen får överlåta åt tillsynsmyndighet att fastställa villkor av mindre betydelse.

Ytterligare bestämmelser om vad en dom i mål om vattenverksamhet och vattenanläggningar skall innehålla finns i 7 kap. 7 § lagen (0000) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

26 kap. Tillsyn

3 § Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, generalläkaren, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter som regeringen bestämmer och kommunerna (tillsynsmyndigheter), i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1998:00) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer inom kommunen tillsynen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap. och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Regeringen får föreskriva att den tillsynsmyndighet regeringen bestämmer får överlåta åt en kommun att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet, om kommunen har gjort framställning om det. Detta gäller inte verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.

Förslag till lag om ändring av lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

6 § För personal som ställs till förfogande av en biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt *konventionen* den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionen*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionen*.

Föreslagen lydelse

6 § För personal som ställs till förfogande av en biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt *konventionerna* den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *och den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor* åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionerna*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionerna*.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.

Förslag till lag om ändring av lagen (1978:160) om vissa rörledningar

Härigenom föreskrivs att 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

4 § Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att ledningen framdrages och begagnas och sökanden finnes lämplig att utöva verksamhet som avses med koncessionen.

Koncession får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. tillämpas.

Föreslagen lydelse

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. *samt 1-7 §§, 8 § avseende vilka verksamheter som skall säkerhetsprövas, 9, 11-15 och 17 §§ lagen (1998:00) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor* tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.

Förslag till lag om ändring av sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 18 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 kap. Sekretess med hänsyn främst till skyddet för enskilds ekonomiska förhållanden

18 § Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19-21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Föreslagen lydelse

18 § Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19-21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *samt den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor*, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.

Förslag till lag om ändring av räddningstjänstlagen (1986:1102)

Härigenom föreskrivs dels att 2, 27 b, 30, 33 och 43 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen införs en ny paragraf, 43 a §, som skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 § Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som görs enligt 25-27a §§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som görs enligt 25-27b §§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse.

Skyldighet för staten eller kommun att göra en räddningsinsats föreligger endast, om det med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt är påkallat att staten eller kommunen svarar för insatsen.

27b § Inom Sveriges sjöterritorium, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar och andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren, samt inom Sveriges ekonomiska zon skall Kustbevakningen svara för räddningstjänsten, när olja eller andra skadliga ämnen har kommit ut i vattnet.

27b § Inom Sveriges sjöterritorium, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar och andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren, samt inom Sveriges ekonomiska zon skall Kustbevakningen svara för räddningstjänsten, när olja eller andra skadliga ämnen har kommit ut i vattnet *eller när fara föreligger för att olja eller andra skadliga ämnen skall komma ut i vattnet.*

30§ Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för räddningstjänst skall se till att det finns anordningar för alarmering av räddningstjänstorganen.

När ett räddningsorgan gör en räddningsinsats, skall polismyndigheten underrättas om insatsen.

Om effekterna av en olyckshändelse kan påkalla särskilda åtgärder till skydd för befolkningen eller miljön i ett annat land än Sverige,

skall det räddningsorgan som avses i andra stycket omedelbart underrätta berörd myndighet i det andra landet.

33 § I fråga om räddningsinsatser som är omfattande får regeringen föreskriva eller i särskilt fall bestämma, att en länsstyrelse eller någon annan statlig myndighet skall ta över ansvaret för räddningstjänsten inom en eller flera kommuner. I sådana fall utses räddningsledare av den myndighet som har fått ansvaret.

33 § I fråga om räddningsinsatser som är omfattande får regeringen föreskriva eller i särskilt fall bestämma, att en länsstyrelse eller någon annan statlig myndighet skall ta över ansvaret för räddningstjänsten inom en eller flera kommuner. *Det samma gäller när ansvaret för en räddningsinsats både ligger på ett kommunalt och statligt organ eller när ansvaret förändras under insatsens gång.* I sådana fall utses räddningsledaren av den myndighet som har fått ansvaret.

I fråga om sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning får regeringen föreskriva eller i särskilda fall besluta, att en länsstyrelse skall ta över ansvaret för saneringen inom flera län eller att någon annan statlig myndighet skall ta över detta ansvar inom ett eller flera län.

43 § Vid en anläggning, där verksamheten innebär fara för att en olyckshändelse skall orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön, är anläggningens ägare eller innehavare skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta erforderliga åtgärder för att *hindra eller begränsa sådana skador.*

43 § Vid en *byggnad* eller anläggning, där *en olyckshändelse kan* orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön, är *byggnadens eller* anläggningens ägare eller innehavare skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta erforderliga åtgärder för att *förebygga sådana olyckshändelser och för att hindra eller begränsa skador till följd av sådana olyckshändelser.*

Detsamma skall gälla flygplatser som har godkänts enligt 6 kap. 9 § första stycket luftfartslagen (1957:297).

43 a § Förebyggande åtgärder enligt 41 och 43 §§ skall vidtas om inte ägaren eller innehavaren kan visa att åtgärderna inte behövs med hänsyn till risken för brand

*eller annan olyckshändelse eller av
annan anledning är oskäligen.* Prop. 1998/99:64
Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 1998/99:64
Bilaga 3

Svea hovrätt, Justitiekanslern, Rikspolisstyrelsen, Vänersborgs tingsrätt, Umeå tingsrätt, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Försvarsmakten och generalläkaren vid Försvarsmakten, Kustbevakningen, Statens räddningsverk, Statens järnvägar, Banverket, Vägverket, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Statskontoret, Generaltullstyrelsen, Riksrevisionsverket, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Arbetarskyddsstyrelsen, Närings- och teknikutvecklingsverket, Boverket, Sprängämnesinspektionen, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i västra Götalands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Statens naturvårdsverk, Kemikalieinspektionen, Helsingborgs kommun, Göteborgs kommun, Stenungsunds kommun, Karlskoga kommun, Ånge kommun, Skellefteå kommun, Svenska Kommunförbundet, Landstingsförbundet, Sveriges industriförbund, Svenska Petroleum Institutet, Svenska Brandförsvarsföreningen, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Landsorganisationen i Sverige (LO), Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF), Sveriges redareförening, Sveriges Kemiska Industrikontor (Kemikontoret), Svenska åkeriförbundet, Sveriges hamn- och stuveriförbund, Sveriges Transportindustriförbunds Service AB, Miljöbalksutredningen (M 1993:04), Hallandsås-kommissionen (M 1997:04), Skogsindustrierna, Svenska Gasföreningen samt Svenska Flygbranschens Riksförbund BTL Sweden AB.

Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

CONVENTION ON THE TRANS-
BOUNDARY EFFECTS OF IN-
DUSTRIAL ACCIDENTS

KONVENTION OM GRÄNS-
ÖVERSKRIDANDE EFFEKTER
AV INDUSTRIOLYCKOR

PREAMBLE

PREAMBEL

The Parties to this Convention,

Parterna i denna konvention,

Mindful of the special importance, in the interest of present and future generations, of protecting human beings and the environment against the effects of industrial accidents,

som inser den särskilda vikten, i nuvarande och framtida generationers intresse, av att skydda människor och miljö mot effekterna av industriolyckor,

Recognizing the importance and urgency of preventing serious adverse effects of industrial accidents on human beings and the environment, and of promoting all measures that stimulate the rational, economic and efficient use of preventive, preparedness and response measures to enable environmentally sound and sustainable economic development,

som erkänner att det är viktigt att snarast förebygga skadliga effekter av industriolyckor för människor och miljö och att främja alla åtgärder som stimulerar ett rationellt, ekonomiskt och effektivt utnyttjande av förebyggande åtgärder, beredskapsåtgärder och räddningsinsatser för att möjliggöra en miljöanpassad och hållbar ekonomisk utveckling,

Taking into account the fact that the effects of industrial accidents may make themselves felt across borders, and require co-operation among States,

som tar hänsyn till att effekterna av industriolyckor kan spåras över gränserna och kräva samarbete mellan staterna,

Affirming the need to promote active international cooperation among the States concerned before, during and after an accident, to enhance appropriate policies and to reinforce and co-ordinate action at all appropriate levels for promoting the prevention of, preparedness for and response to the transboundary effects of industrial accidents,

som bekräftar behovet att främja aktivt internationellt samarbete mellan berörda stater före, under och efter en olycka i syfte att förbättra lämpliga strategier och att förstärka och samordna verksamheten på alla lämpliga nivåer för att främja förebyggande av, beredskap för och insatser mot de gränsöverskridande effekterna av industriolyckor,

Noting the importance and usefulness of bilateral and multilateral arrangements for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents,

Conscious of the role played in this respect by the United Nations Economic Commission for Europe (ECE) and recalling, inter alia, the ECE Code of Conduct on Accidental Pollution of Transboundary Inland Waters and the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context,

Having regard to the relevant provisions of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), the Concluding Document of the Vienna Meeting of Representatives of the Participating States of the CSCE, and the outcome of the Sofia Meeting on the Protection of the Environment of the CSCE, as well as to pertinent activities and mechanisms in the United Nations Environment Programme (UNEP), in particular the APELL programme, in the International Labour Organisation (ILO), in particular the Code of Practice on the Prevention of Major Industrial Accidents, and in other relevant international organizations,

Considering the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, and in particular principle 21, according to which States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the res-

som beaktar vikten och nyttan av bilaterala och multilaterala arrangemang för förebyggande av, beredskap för och insatser mot effekterna av industriolyckor,

som är medvetna om den roll som Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (ECE) har i detta sammanhang och som erinrar om bland annat ECEs uppförandekod angående föroreningar av gränsöverskridande inre vattendrag till följd av olyckshändelser och om konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang,

som tar hänsyn till de relevanta bestämmelserna i slutdokumentet från konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK), till det avslutande dokumentet från mötet i Wien med representanter från de deltagande ESK-staterna och resultatet av ESK-mötet i Sofia om skydd av miljön samt till relevanta verksamheter och mekanismer i Förenta nationernas miljöprogram (UNEP), särskilt APELL-programmet, i Internationella arbetsorganisationen (ILO), särskilt koden som syftar till att förebygga större industriolyckor, samt i andra relevanta internationella organisationer,

som beaktar de relevanta bestämmelserna i förklaringen från Förenta nationernas konferens om den mänskliga miljön, särskilt princip 21, enligt vilken staterna i enlighet med Förenta nationernas stadga och folkrättens principer har den suveräna rätten att exploatera sina egna resurser enligt sina egna miljöstrategier samt ansvaret att säkerställa att verksamheter inom deras jurisdiktion eller under deras

possibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Taking account of the polluter-pays principle as a general principle of international environmental law,

Underlining the principles of international law and custom, in particular the principles of good-neighbourliness, reciprocity, non-discrimination and good faith,

Have agreed as follows:

kontroll inte förorsakar skada på miljön i andra stater eller i områden utom gränserna för nationell jurisdiction,

som betraktar principen förorenaren betalar som en allmän princip inom internationell miljö rätt,

som understryker principerna inom folkrätten och internationell sedvänja, särskilt principerna om grannsämja, reciprocitet, icke-diskriminering och goda avsikter,

har kommit överens om följande.

Artikel 1

Article 1

DEFINITIONER

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention,

I denna konvention avses med

(a) "Industrial accident" means an event resulting from an uncontrolled development in the course of any activity involving hazardous substances either:

(a) "industriolycka": en händelse till följd av en okontrollerad utveckling under varje form av verksamhet som omfattar farliga ämnen, antingen

(i) In an installation, for example during manufacture, use, storage, handling, or disposal; or

(i) i en anläggning, till exempel vid tillverkning, användning, lagring, hantering eller slutligt omhändertagande, eller

(ii) During transportation in so far as it is covered by paragraph 2(d) of Article 2;

(ii) under transport, i den utsträckning som denna täcks av punkt 2 (d) i artikel 2,

(b) "Hazardous activity" means any activity in which one or more hazardous substances are present or may be present in quantities at or in excess of the threshold quantities listed in Annex I hereto, and which is capable of causing transboundary

(b) "farlig verksamhet": varje verksamhet där ett eller flera farliga ämnen förekommer eller kan förekomma i sådana mängder som motsvarar eller överstiger de mängder som anges i bilaga 1 till denna konvention och som kan ge upphov till gränsöverskridande effekter,

effects;

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(c) "Effects" means any direct or indirect, immediate or delayed adverse consequences caused by an industrial accident on, inter alia:

(c) "effekter": alla direkta eller indirekta, omedelbara eller fördröjda skadliga följder av en industriolycka för bland annat

(i) Human beings, flora and fauna;

(i) människor, växter och djur,

(ii) Soil, water, air and landscape;

(ii) marken, vattnet, luften och naturen,

(iii) The interaction between the factors in (i) and (ii);

(iii) växelverkan mellan faktorerna under (i) och (ii),

(iv) Material assets and cultural heritage, including historical monuments;

(iv) materiella tillgångar och kulturarv, inklusive historiska monument,

(d) "Transboundary effects" means serious effects within the jurisdiction of a Party as a result of an industrial accident occurring within the jurisdiction of another Party;

(d) "gränsöverskridande effekter": allvarliga effekter inom en parts jurisdiktion till följd av en industriolycka som inträffar inom en annan parts jurisdiktion,

(e) "Operator" means any natural or legal person, including public authorities, in charge of an activity, e.g. supervising, planning to carry out or carrying out an activity;

(e) "företagsledningen": varje fysisk eller juridisk person, inklusive offentliga myndigheter, som ansvarar för en viss verksamhet, t.ex. ledning av, planering av att genomföra eller genomförande av en verksamhet,

(f) "Party" means, unless the text otherwise indicates, a Contracting Party to this Convention;

(f) "part": om texten inte anger annat, en fördragsslutande part i denna konvention,

(g) "Party of origin" means any Party or Parties under whose jurisdiction an industrial accident occurs or is capable of occurring;

(g) "upphovspart": varje part eller parter under vilkens eller vilkas jurisdiktion en industriolycka inträffar eller kan befaras inträffa,

(h) "Affected Party" means any Party or Parties affected or capable of being affected by transboundary effects of an industrial accident;

(h) "utsatt part": varje part eller parter som utsätts eller kan befaras utsättas för gränsöverskridande effekter av en industriolycka,

(i) "Parties concerned" means any Party of origin and any affected Party;

(i) "berörda parter": upphovs- parter och utsatta parter;

(j) "The public" means one or more natural or legal persons.

(j) "allmänheten": en eller flera fysiska eller juridiska personer.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Article 2

Artikel 2

SCOPE

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

1. This Convention shall apply to the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents capable of causing transboundary effects, including the effects of such accidents caused by natural disasters, and to international cooperation concerning mutual assistance, research and development, exchange of information and exchange of technology in the area of prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

1. Denna konvention skall tillämpas på förebyggandet av, beredskap för och insatser vid industriolyckor som kan förorsaka gränsöverskridande effekter, inbegripet effekterna av sådana olyckor till följd av naturkatastrofer, samt på internationellt samarbete om ömsesidigt bistånd samt forskning och utveckling, informations- och teknologiutbyte inom området för förebyggande av, beredskap för och insatser vid industriolyckor.

2. This Convention shall not apply to:

2. Denna konvention skall inte tillämpas på

(a) Nuclear accidents or radiological emergencies;

(a) kärntekniska olyckor eller nödlägen med radioaktiva ämnen,

(b) Accidents at military installations;

(b) olyckor vid militära anläggningar,

(c) Dam failures, with the exception of the effects of industrial accidents caused by such failures;

(c) dammolyckor med undantag av effekterna av industriolyckor till följd av sådana olyckor,

(d) Land-based transport accidents with the exception of:

(d) olyckor i samband med landbaserad transport med undantag av

(i) Emergency response to such accidents;

(i) räddningstjänstinsatser vid sådana olyckor,

(ii) Transportation on the site of the hazardous activity;

(ii) transport på platsen för den farliga verksamheten,

(e) Accidental release of genetically modified organisms;

(e) utsläpp till följd av olycka av genetiskt modifierade organismer,

(f) Accidents caused by activities in the marine environment, inclu-

(f) olyckor till följd av verksamheter i marin miljö, inbegripet ut-

ding seabed exploration or exploitation;

forskning av och utvinning från havsbotten,

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(g) Spills of oil or other harmful substances at sea.

(g) utsläpp till sjöss av olja eller andra skadliga ämnen.

Article 3

Artikel 3

GENERAL PROVISIONS

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1. The Parties shall, taking into account efforts already made at national and international levels, take appropriate measures and cooperate within the framework of this Convention, to protect human beings and the environment against industrial accidents by preventing such accidents as far as possible, by reducing their frequency and severity and by mitigating their effects. To this end, preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, shall be applied.

1. Parterna skall, under beaktande av de insatser som redan gjorts på nationell och internationell nivå, vidta lämpliga åtgärder och samarbeta inom ramen för denna konvention för att skydda människor och miljö mot industriolyckor genom att i möjligaste mån förebygga sådana olyckor, minska deras frekvens och svårighetsgrad samt begränsa deras effekter. I detta syfte skall förebyggande åtgärder, beredskapsåtgärder och räddningsinsatser, inklusive återställande åtgärder, vidtas.

2. The Parties shall, by means of exchange of information, consultation and other cooperative measures and without undue delay, develop and implement policies and strategies for reducing the risks of industrial accidents and improving preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, taking into account, in order to avoid unnecessary duplication, efforts already made at national and international levels.

2. Parterna skall genom informationsutbyte, konsultationer och andra samarbetsåtgärder och utan onödigt dröjsmål utveckla och tillämpa beredskapsåtgärder, insatser, riktlinjer och strategier för att minska riskerna för industriolyckor och förbättra förebyggande åtgärder, beredskapsåtgärder och räddningsinsatser, inklusive återställande åtgärder, och därvid, för att undvika onödigt dubbelarbete, beakta de insatser som redan gjorts på nationell och internationell nivå.

3. The Parties shall ensure that the operator is obliged to take all measures necessary for the safe performance of the hazardous activity and for the prevention of industrial accidents.

3. Parterna skall säkerställa att företagsledningen tvingas iaktta alla åtgärder som krävs för att på ett säkert sätt kunna genomföra den farliga verksamheten och förebygga industriolyckor.

4. To implement the provisions of this Convention, the Parties shall take appropriate legislative, regulatory, administrative and financial measures for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

4. För att tillämpa bestämmelserna i denna konvention skall parterna vidta lämpliga lagstiftnings- och föreskriftsåtgärder samt administrativa och finansiella åtgärder för förebyggande av, beredskap för och insatser vid industriolyckor.

5. The provisions of this Convention shall not prejudice any obligations of the Parties under international law with regard to industrial accidents and hazardous activities.

5. Bestämmelserna i denna konvention skall inte hindra parternas folkrättsliga skyldigheter vad gäller industriolyckor och farliga verksamheter.

Article 4

IDENTIFICATION, CONSULTATION AND ADVICE

1. For the purpose of undertaking preventive measures and setting up preparedness measures, the Party of origin shall take measures, as appropriate, to identify hazardous activities within its jurisdiction and to ensure that affected Parties are notified of any such proposed or existing activity.

2. Parties concerned shall, at the initiative of any such party, enter into discussions on the identification of those hazardous activities that are, reasonably, capable of causing transboundary effects. In the Parties concerned do not agree on whether an activity is such a hazardous activity, any such Party may, unless the Parties concerned agree on another method of resolving the question, submit that question to an inquiry commission in accordance with the provision of Annex II hereto for advice.

3. The Parties shall, with respect to proposed or existing hazardous activities, apply the procedures set out in Annex III hereto.

Artikel 4

IDENTIFIERING, KONSULTATIONER OCH RÅDGIVNING

1. I syfte att vidta förebyggande åtgärder och beredskapsåtgärder skall upphovsparten vidta sådana åtgärder som är lämpliga för att identifiera farliga verksamheter inom sin jurisdiktion och säkerställa att berörda parter underrättas om varje sådan föreslagen eller befintlig verksamhet.

2. Berörda parter skall på initiativ av någon av dem inleda diskussioner om identifiering av de farliga verksamheter som rimligen kan orsaka gränsöverskridande effekter. Om de berörda parterna inte enas om huruvida en verksamhet utgör en sådan farlig verksamhet, får varje sådan part, om de berörda parterna inte kommer överens om att lösa frågan på ett annat sätt, hänskjuta frågan till en undersökningskommission för att få ett råd, i enlighet med bestämmelserna i bilaga II.

3. Parterna skall, vad gäller föreslagna eller befintliga farliga verksamheter, tillämpa de förfaranden som fastställs i bilaga III.

4. When a hazardous activity is subject to an environmental impact assessment in accordance with the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and that assessment includes an evaluation of the transboundary effects of industrial accidents from the hazardous activity which is performed in conformity with the terms of this Convention, the final decision taken for the purposes of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context shall fulfil the relevant requirements of this Convention.

4. När en farlig verksamhet är föremål för en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang och denna beskrivning innefattar en utvärdering av de gränsöverskridande effekterna av industriolyckor vid en sådan farlig verksamhet som bedrivs i enlighet med regleringen i denna konvention, skall det slutliga beslut som fattas med avseende på konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang uppfylla relevanta krav i denna konvention.

Article 5

Artikel 5

VOLUNTARY EXTENSION

FRIVILLIG UTVIDGNING

Parties concerned should, at the initiative of any of them, enter into discussions on whether to treat an activity not covered by Annex I as a hazardous activity. Upon mutual agreement, they may use an advisory mechanism of their choice, or an inquiry commission in accordance with Annex II, to advise them. Where the Parties concerned so agree, this Convention, or any part thereof, shall apply to the activity in question as if it were a hazardous activity.

Berörda parter skall, på initiativ av någon av dem, inleda diskussioner om huruvida en verksamhet som inte täcks av bilaga I skall behandlas som en farlig verksamhet. Efter ömsesidig överenskommelse får de använda en rådgivningsmekanism efter eget val eller vända sig till en undersökningskommission i enlighet med bilaga II för att få ett råd. När de berörda parterna kommer överens om det, skall denna konvention eller någon del av den tillämpas på ifrågavarande verksamhet, som om den var en farlig verksamhet.

Article 6

Artikel 6

PREVENTION

FÖREBYGGANDE

1. The Parties shall take appropriate measures for the prevention of industrial accidents, including mea-

1. Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att förebygga industriolyckor, inbegripet åtgärder för att

asures to induce action by operators to reduce the risk of industrial accidents. Such measures may include, but are not limited to those referred to in Annex IV hereto.

förmå företagsledningar att vidta åtgärder för att minska risken för industriolyckor. Sådana åtgärder kan innefatta, men är inte begränsade till, dem som närmare beskrivs i bilaga IV.

2. With regard to any hazardous activity, the Party of origin shall require the operator to demonstrate the safe performance of the hazardous activity by the provision of information such as basic details of the process, including but not limited to, analysis and evaluation as detailed in Annex V hereto.

2. Vad gäller farlig verksamhet skall upphovsparten ålägga företagsledningen att visa hur den farliga verksamheten genomförs på ett säkert sätt genom att tillhandahålla information om exempelvis grundläggande detaljer om processen, inbegripet men inte begränsat till sådan analys och utvärdering som närmare anges i bilaga V.

Article 7

DECISION-MAKING ON SITTING

Within the framework of its legal system, the Party of origin shall, with the objective of minimizing the risk to the population and the environment of all affected Parties, seek the establishment of policies on the siting of new hazardous activities and on significant modifications to existing hazardous activities. Within the framework of their legal systems, the affected Parties shall seek the establishment of policies on significant developments in areas which could be affected by transboundary effects of an industrial accident arising out of a hazardous activity so as to minimize the risks involved. In elaborating and establishing these policies, the Parties should consider the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraph (1) to (8), and Annex VI hereto.

Artikel 7

BESLUTSFATTANDE OM LOKALISERING

Inom ramen för sin rättsordning skall upphovsparten i syfte att minimera risken för befolkningen och samtliga berörda parter miljö, eftersträva antagandet av riktlinjer för lokalisering av nya farliga verksamheter och om betydelsefulla ändringar vad avser redan existerande farliga verksamheter. Inom ramen för sina rättssystem skall de utsatta parterna eftersträva antagandet av riktlinjer för betydelsefull samhällsutveckling i områden som skulle kunna utsättas för gränsöverskridande effekter av en industriolycka som orsakas av farlig verksamhet, så att de aktuella riskerna minimeras. Vid utarbetandet och upprättandet av dessa riktlinjer bör parterna beakta det som anges i bilaga V, punkt 2 1) - 8) samt bilaga VI.

EMERGENCY PREPAREDNESS

RÄDDNINGSTJÄNSTBEREDSKAP

1. The Parties shall take appropriate measures to establish and maintain adequate emergency preparedness to respond to industrial accidents. The Parties shall ensure that preparedness measures are taken to mitigate transboundary effects of such accidents, on-site duties being undertaken by operators. These measures may include, but are not limited to those referred to in Annex VII hereto. In particular, the Parties concerned shall inform each other of their contingency plans.

2. The Party of origin shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of on-site contingency plans, including suitable measures for response and other measures to prevent and minimize transboundary effects. The Party of origin shall provide to the other Parties concerned the elements it has for the elaboration of contingency plans.

3. Each Party shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of off-site contingency plans covering measures to be taken within its territory to prevent and minimize transboundary effects. In preparing these plans, account shall be taken of the conclusions of analysis and evaluation, in particular the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (5). Parties concerned shall endeavour to make such plans compatible. Where appropriate, joint off site contingency plans

1. Parterna skall vidta lämpliga åtgärder för att vidmakthålla ändamålsenlig beredskap för att genomföra räddningsinsatser vid industriolyckor. Parterna skall säkerställa att beredskapsåtgärder vidtas för att begränsa gränsöverskridande effekter av sådana olyckor, varvid företagsledningen genomför insatser vid anläggningen. Dessa åtgärder kan innefatta men är inte begränsade till dem som avses i bilaga VII. De berörda parterna skall lägga vikt vid att underrätta varandra om sina beredskapsplaner.

2. Upphovsparten skall säkerställa att planen för räddningstjänst inom anläggningar med farlig verksamhet utarbetas och tillämpas. Planerna skall innefatta lämpliga räddningstjänståtgärder och andra åtgärder för att förebygga och minimera gränsöverskridande effekter. Upphovsparten skall för utarbetande av räddningstjänstplaner förse övriga berörda parter med de uppgifter den förfogar över.

3. Varje part skall säkerställa att planen för räddningstjänst utanför anläggningar med farlig verksamhet utarbetas och tillämpas. Planerna skall innefatta åtgärder som skall vidtas inom dess territorium för att förebygga och minimera gränsöverskridande effekter. Vid utarbetandet av dessa planer skall hänsyn tas till de slutsatser som en analys och utvärdering har lett till, särskilt sådana omständigheter som anges i bilaga V, punkt 2 1) - 5). Berörda parter skall försöka se till att dessa planer stämmer överens med varandra. Där

shall be drawn up in order to facilitate the adoption of adequate response measures.

det är ändamålsenligt skall gemensamma planer för räddningsinsatser utanför anläggningar utarbetas för att underlätta vidtagandet av lämpliga räddningstjänståtgärder.

4. Contingency plans should be reviewed regularly, or when circumstances so require, taking into account the experience gained in dealing with actual emergencies.

4. Räddningstjänstplaner bör revideras regelbundet, eller när omständigheterna kräver det, hänsyn bör därvid tas till erfarenheter från genomförda räddningsinsatser.

Article 9

INFORMATION TO, AND PARTICIPATION OF THE PUBLIC

1. The Parties shall ensure that adequate information is given to the public in the areas capable of being affected by an industrial accident arising out of hazardous activity. This information shall be transmitted through such channels as the Parties deem appropriate, shall include the elements contained in Annex VIII hereto and should take into account matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (4) and (9).

2. The Party of origin shall, in accordance with the provisions of this Convention and whenever possible and appropriate, give the public in the areas capable of being affected an opportunity to participate in relevant procedures with the aim of making known its views and concerns on prevention and preparedness measures, and shall ensure that the opportunity given to the public of the affected Party is equivalent to that given to the public of the Party of origin.

Artikel 9

INFORMATION TILL OCH DELTAGANDE AV ALLMÄNHETEN

1. Parterna skall säkerställa att adekvat information ges allmänheten i de områden som kan påverkas av en industriolycka vid en farlig verksamhet. Denna information skall ges genom sådana kanaler som parterna finner lämpliga, skall innefatta de olika momenten i bilaga VIII samt bör beakta de frågor som anges i bilaga V, punkt 2 1) - 4) och 9).

2. Upphovsparten skall, i enlighet med bestämmelserna i denna konvention och när så är möjligt och lämpligt, ge allmänheten i områden som kan komma att påverkas tillfälle att delta i relevanta förfaranden i syfte att den skall få framföra sina synpunkter på och krav på förebyggande åtgärder och beredskapsåtgärder samt säkerställa att den utsatta partens allmänhet ges samma möjligheter som upphovspartens allmänhet.

3. The Parties shall, in accordance with their legal systems and, if desired, on a reciprocal basis provide natural or legal persons who are being or are capable of being adversely affected by the transboundary effects of an industrial accident in the territory of a Party, with access to, and treatment in the relevant administrative and judicial proceedings, including the possibilities of starting a legal action and appealing a decision affecting their rights, equivalent to those available to persons within their own jurisdiction.

3. Parterna skall, i enlighet med sin rättsordning och, om de så önskar, på basis av reciprocitet, ge fysiska eller juridiska personer som påverkas eller kan komma att påverkas skadligt av de gränsöverskridande effekterna av en industriolycka på en parts territorium möjlighet att använda sig av relevanta administrativa och rättsliga förfaranden, inbegripet möjligheten att inleda en rättslig process och anföra talan mot beslut som rör deras rättigheter, motsvarande den som finns för personer inom deras egen jurisdiktion.

Article 10

INDUSTRIAL ACCIDENT NOTIFICATION SYSTEMS

1. The Parties shall, with the aim of obtaining and transmitting industrial accident notifications containing information needed to counteract transboundary effects, provide for the establishment and operation of compatible and efficient industrial accident notification systems at appropriate levels.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Party of origin shall ensure that affected Parties are, without delay, notified at appropriate levels through the industrial accident notification systems. Such notification shall include the elements contained in Annex IX hereto.

3. The Parties concerned shall ensure that, in the event of an industrial accident or imminent threat thereof, the contingency plans prepared

Artikel 10

ALARMERINGSSYSTEM FÖR INDUSTRIOLYCKOR

1. Parterna skall, i syfte att erhålla och avsända larm om industriolyckor som innehåller sådan information som behövs för att bekämpa gränsöverskridande effekter, upprätta och säkerställa funktionen av kompatibla och effektiva alarmeringssystem för industriolyckor på lämpliga nivåer.

2. I händelse av en industriolycka eller omedelbart hot om en sådan, vilken medför eller kan komma att medföra gränsöverskridande effekter, skall upphovsparten säkerställa att de utsatta parterna omedelbart underrättas på lämpliga nivåer genom alarmeringssystemen för industriolyckor. Sådana underrättelser skall innefatta de moment som finns i bilaga IX.

3. Berörda parter skall säkerställa att vid en industriolycka eller ett omedelbart hot om en sådan de planer för räddningstjänst som upprät-

in accordance with Article 8 are activated as soon as possible and to the extent appropriate to the circumstances.

tats i enlighet med artikel 8 tillämpas så snart som möjligt och i den utsträckning som med hänsyn till omständigheterna är lämpligt.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Article 11

RESPONSE

1. The Parties shall ensure that, in the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, adequate response measures are taken, as soon as possible and using the most efficient practices, to contain and minimize effects.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Parties concerned shall ensure that the effects are assessed - where appropriate, jointly for the purpose of taking adequate response measures. The Parties concerned shall endeavour to coordinate their response measures.

Article 12

MUTUAL ASSISTANCE

1. If a Party needs assistance in the event of an industrial accident, it may ask for assistance from other Parties, indicating the scope and type of assistance required. A Party to whom a request for assistance is directed shall promptly decide and inform the requesting Party whether it is in a position to render the assistance required and indicate the scope and terms of the assistance that might be rendered.

Artikel 11

INSATSER

1. Parterna skall säkerställa att adekvata räddningstjänstinsatser snarast möjligt vidtas i händelse av en industriolycka eller vid omedelbart hot om en sådan, varvid användning av de mest effektiva metoderna att begränsa och minimera effekterna skall användas.

2. I händelse av en industriolycka eller ett omedelbart hot om en sådan, vilken medför eller kan komma att medföra gränsöverskridande effekter, skall de berörda parterna säkerställa att effekterna bedöms, när så är lämpligt gemensamt, i syfte att vidta ändamålsenliga insatser. De berörda parterna skall sträva efter att samordna sina insatser.

Artikel 12

ÖMSESIDIGT BISTÅND

1. Om en part behöver bistånd i händelse av en industriolycka, får den begära sådant bistånd av andra parter och därvid ange omfattningen och arten av det bistånd den begär. Den part som begäran om bistånd riktar sig till skall omedelbart fatta ett beslut och informera den begärande parten huruvida den har möjlighet att ge det begärda biståndet samt ange omfattningen av och villkoren för det bistånd som skulle kunna komma i fråga.

2. The Parties concerned shall cooperate to facilitate the prompt provision of assistance agreed to under paragraph 1 of this Article, including, where appropriate, action to minimize the consequences and effects of the industrial accident, and to provide general assistance. Where Parties do not have bilateral or multilateral agreements which cover their arrangements for providing mutual assistance, the assistance shall be rendered in accordance with Annex X hereto, unless the Parties agree otherwise.

2. De berörda parterna skall samarbeta för att underlätta ett omedelbart biståndsgivande i enlighet med punkt 1 i denna artikel, inbegripet, när så är lämpligt, åtgärder för att minimera följderna och effekterna av industriolyckan och tillhandahålla bistånd av allmän natur. När parterna inte har bilaterala eller multilaterala avtal som täcker arrangemangen för tillhandahållande av det ömsesidiga biståndet, skall detta ges i enlighet med bilaga X, om parterna inte kommer överens om annat.

Article 13

RESPONSIBILITY AND LIABILITY

The Parties shall support appropriate international efforts to elaborate rules, criteria and procedures in the field of responsibility and liability.

Article 14

RESEARCH AND DEVELOPMENT

The Parties shall, as appropriate, initiate and cooperate in the conduct of research into, and in the development of methods and technologies for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents. For these purposes, the Parties shall encourage and actively promote scientific and technological cooperation, including research into less hazardous processes aimed at limiting accident hazards and preventing and limiting the consequences of industrial accidents.

Artikel 13

SKADESTÅNDSANSVAR

Parterna skall stödja lämpliga internationella ansträngningar i syfte att utarbeta regler, kriterier och förfaranden inom skadeståndsansvarsområdet.

Artikel 14

FORSKNING OCH UTVECKLING

Parterna skall på lämpligt sätt initiera och samarbeta i fråga om forskning om och utveckling av metoder och teknik för ett förebyggande av, beredskap för och insatser vid industriolyckor. I dessa syften skall parterna uppmuntra och aktivt främja vetenskapligt och tekniskt samarbete, inbegripet forskning om mindre farliga processer som syftar till att begränsa allvarliga olycksrisiker samt förebygga och begränsa följderna av industriolyckor.

Article 15

Artikel 15

EXCHANGE OF INFORMATION UTBYTE AV INFORMATION

The Parties shall, at the multilateral or bilateral level, exchange reasonably obtainable information, including the elements contained in Annex XI hereto.

Parterna skall på multilateral eller bilateral nivå utbyta sådan information som de kan införskaffa genom rimliga åtgärder, inbegripet de uppgifter som finns i bilaga XI.

Article 16

Artikel 16

EXCHANGE OF TECHNOLOGY UTBYTE AV TEKNOLOGI

1. The Parties shall, consistent with their laws, regulations and practices, facilitate the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents, particularly through the promotion of:

1. Parterna skall i överensstämmelse med sina lagar och andra författningar samt rättspraxis underlätta teknologitvbytet för förebyggande av, beredskap för och insatser mot effekterna av industriolyckor, särskilt genom att främja

(a) Exchange of available technology on various financial basis;

(a) utbyte av tillgänglig teknologi på olika finansiella grunder,

(b) Direct industrial contacts and cooperation;

(b) direkta kontakter och samarbete på industrins område,

(c) Exchange of information and experience;

(c) utbyte av information och erfarenhet,

(d) Provision of technical assistance.

(d) tillhandahållande av tekniskt bistånd.

2. In promoting the activities specified in paragraph 1, subparagraphs (a) to (d) of this Article, the Parties shall create favourable conditions by facilitating contacts and cooperation among appropriate organizations and individuals in both the private and the public sectors that are capable of providing technology, design and engineering services, equipment or finance.

2. Vid främjandet av de verksamheter som närmare anges i punkt 1 a) - d) i denna artikel, skall parterna skapa förmånliga villkor genom att underlätta kontakter och samarbete mellan lämpliga organisationer och enskilda personer inom såväl den privata som den offentliga sektorn, vilka har möjlighet att tillhandahålla teknologi, konstruktions- och ingenjörstjänster, utrustning eller fi-

Article 17COMPETENT AUTHORITIES
AND POINTS OF CONTACT

1. Each party shall designate or establish one or more competent authorities for the purposes of this Convention.

2. Without prejudice to other arrangements at the bilateral or multilateral level, each Party shall designate or establish one point of contact for the purpose of industrial accident notifications pursuant to Article 10, and one point of contact for the purpose of mutual assistance pursuant to Article 12. These points of contact should preferably be the same.

3. Each Party shall, within three months of the date of entry into force of this Convention for that Party, inform the other Parties, through the secretariat referred to in Article 20, which body or bodies it has designated as its point(s) of contact and as its competent authority or authorities.

4. Each Party shall, within one month of the date of decision, inform the other Parties, through the secretariat, of any changes regarding the designation(s) it has made under paragraph 3 of this Article.

5. Each Party shall keep its point of contact and industrial accident notification systems pursuant to Article 10 operational at all times.

Artikel 17BEHÖRIGA MYNDIGHETER
OCH KONTAKTSTÄLLEN

1. Varje part skall utse eller upprätta en eller flera behöriga myndigheter för denna konventions ändamål.

2. Utan att inverka på andra överenskommelser på bilateral eller multilateral nivå skall varje part utse eller upprätta ett kontaktställe med uppgifter i fråga om alarmering om industriolyckor i enlighet med artikel 10 samt ett kontaktställe med uppgifter i fråga om ömsesidigt bistånd enligt artikel 12. Dessa kontaktställen bör helst vara desamma.

3. Varje part skall inom tre månader från dagen för denna konventions ikraftträdande, genom det sekretariat som avses i artikel 20 underätta de andra parterna om vilket organ eller vilka organ den har utsett som sitt (sina) kontaktställe(n) och som sin(a) behöriga myndighet(er).

4. Varje part skall, inom en månad efter dagen för beslutet, genom sekretariatet underrätta de andra parterna om eventuella ändringar avseende de myndigheter och kontaktställen som den utsett enligt punkt 3 i denna artikel.

5. Varje part skall se till att dess kontaktställe och dess alarmeringsystem för industriolyckor i enlighet med artikel 10 alltid är tillgängliga.

6. Varje part skall se till att dess kontaktställe och de myndigheter

6. Each Party shall keep its point of contact and the authorities responsible for making and receiving requests for, and accepting offers of assistance pursuant to Article 12 operational at all times.

som ansvarar för att avge och mot- taga framställningar om bistånd enligt artikel 12 alltid är tillgängli- ga.

Article 18

Artikel 18

CONFERENCE OF THE PARTI- ES

PARTSKONFERENSEN

1. The representatives of the Parties shall constitute the Conference of the Parties of this Convention and hold their meetings on a regular basis. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened not later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, a meeting of the Conference of the Parties shall be held at least once a year or at the written request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

1. Parternas representanter skall utgöra denna konventions partskonferens och hålla reguljära möten. Partskonferensens första möte skall sammankallas senast ett år efter dagen för denna konventions ikraftträdande. Därefter skall ett möte med partskonferensen hållas minst en gång om året eller på skriftlig begäran av någon part, förutsatt att denna begäran inom sex månader, efter det att begäran delgivits dem av sekretariatet, får stöd av minst en tredjedel av parterna.

2. The Conference of the Parties shall:

2. Partskonferensen skall

(a) Review the implementation of this Convention;

(a) granska tillämpningen av denna konvention,

(b) Carry out advisory functions aimed at strengthening the ability of Parties to prevent, prepare for and respond to the transboundary effects of industrial accidents, and at facilitating the provisions of technical assistance and advice at the request of Parties faced with industrial accidents;

(b) fullgöra rådgivande uppgifter syftande till att stärka parternas förmåga att förebygga, förbereda sig för och genomföra insatser mot de gränsöverskridande effekterna av industriolyckor samt att underlätta tillhandahållandet av tekniskt bistånd och teknisk rådgivning på begäran av parter som utsätts för industriolyckor,

(c) Establish, as appropriate, working groups and other appropriate mechanisms to consider matters

(c) på lämpligt sätt upprätta arbetsgrupper och andra lämpliga mekanismer för att behandla ären-

related to the implementation and development of this Convention and, to this end, to prepare appropriate studies and other documentation and submit recommendations for consideration by the Conference of the Parties;

den som avser tillämpning och utveckling av denna konvention och i detta syfte göra lämpliga utredningar och sammanställa annan dokumentation samt lägga fram rekommendationer för behandling av partskonferensen,

(d) Fulfil such other functions as may be appropriate under the provisions of this Convention;

(d) fullgöra andra uppdrag som kan vara lämpliga enligt bestämmelserna i denna konvention,

(e) At its first meeting, consider and, by consensus, adopt rules of procedure for its meetings.

(e) vid sitt första möte behandla och genom consensus anta arbetsordningen för sina möten.

3. The Conference of the Parties, in discharging its functions, shall, when it deems appropriate, also cooperate with other relevant international organizations.

3. Partskonferensen skall, när den fullgör sina uppgifter och så anser lämpligt, även samarbeta med andra behöriga internationella organisationer.

4. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, establish a programme of work, in particular with regard to the items contained in Annex XII hereto. The Conference of the Parties shall also decide on the method of work, including the use of national centres and cooperation with relevant international organizations and the establishment of a system with a view to facilitating the implementation of this Convention, in particular for mutual assistance in the event of an industrial accident, and building upon pertinent existing activities within relevant international organizations. As part of the programme of work, the Conference of the Parties shall review existing national, regional and international centres, and other bodies and programmes aimed at coordinating information and efforts in the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents, with a view to determining what additional international insti-

4. Partskonferensen skall, vid sitt första möte, utarbeta ett arbetsprogram, särskilt med avseende på de frågor som behandlas i bilaga XII. Partskonferensen skall även besluta om arbetssätt, inbegripet utnyttjande av nationella centra och samarbete med behöriga internationella organisationer samt upprättande av ett system i syfte att underlätta genomförandet av denna konvention, i synnerhet vad avser ömsesidigt bistånd i händelse av en industriolycka och som bygger på relevanta befintliga verksamheter inom behöriga internationella organisationer. Som en del av arbetsprogrammet skall partskonferensen granska befintliga nationella, regionala och internationella centra samt andra organ och program som syftar till att samordna information och ansträngningar vid förebyggande av, beredskap för och insatser vid industriolyckor för att fastställa vilka ytterligare internationella institutioner eller centra som kan behövas

tutions or centres may be needed to carry out the tasks listed in Annex XII.

för att utföra de uppdrag som är förtecknade i bilaga XII.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

5. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, commence consideration of procedures to create more favourable conditions for the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents.

5. Partskonferensen skall, vid sitt första möte, börja beakta förfaranden för att skapa fördelaktigare villkor för utbyte av teknologi för förebyggande av, beredskap för och insatser mot effekterna av industriolyckor.

6. The Conference of the Parties shall adopt guidelines and criteria to facilitate the identification of hazardous activities for the purposes of this Convention.

6. Partskonferensen skall anta riktlinjer och kriterier för att underlätta identifieringen av farliga verksamheter för denna konventions ändamål.

Article 19

Artikel 19

RIGHT TO VOTE

RÖSTRÄTT

1. Except as provided for in paragraph 2 of this Article, each Party to this Convention shall have one vote.

1. Med undantag av det som föreskrivs i punkt 2 i denna artikel skall varje part i denna konvention ha en röst.

2. Regional economic integration organizations as defined in Article 27 shall, in matters within their competence, exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

2. Regionala organisationer för ekonomisk integration, enligt definitionen i artikel 27, skall i ärenden inom sina kompetensområden utöva sin rösträtt med det antal röster som motsvarar antalet medlemsstater som är parter i denna konvention. Sådana organisationer skall inte utöva sin rösträtt om deras medlemsstater utövar sin rösträtt och vice versa.

Article 20

Artikel 20

SECRETARIAT

SEKRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe

Exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa

shall carry out the following secretariat functions:

(a) Convene and prepare meetings of the Parties;

(b) Transmit to the Parties reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention;

(c) Such other functions as may be determined by the Parties.

skall fullgöra följande sekretariatsuppgifter:

(a) sammankalla och förbereda parternas möten,

(b) till parterna vidarebefordra rapporter och annan information som erhållits i enlighet med bestämmelserna i denna konvention,

(c) sådana andra uppgifter som parterna kan komma att besluta om.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Article 21

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other method of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;

(b) Arbitration in accordance with the procedure set out in Annex XIII hereto.

3. If the Parties to the dispute have accepted both means of dispute

Artikel 21

BILÄGGANDE AV TVISTER

1. Om en tvist uppstår mellan en eller flera parter om tolkningen eller tillämpningen av denna konvention, skall de eftersträva en lösning genom förhandlingar eller någon annan metod för att bilägga tvister, som parterna i tvisten kan godta.

2. Vid undertecknandet, ratificeringen, godtagandet eller godkännandet av eller vid anslutningen till denna konvention eller vid någon senare tidpunkt kan en part skriftligen förklara för depositarien att den, vad gäller en tvist som inte har bilagts enligt punkt 1 i denna artikel, godtar ett av eller båda de följande sätten att bilägga tvister som obligatoriska i förhållande till en part som godtar samma skyldighet:

a) hänskjutande av tvisten till Internationella domstolen,

b) skiljedom i enlighet med det förfarande som anges i bilaga XIII.

3. Om de tvistande parterna har godtagit båda de sätt att lösa tvister

settlement referred to in paragraph 2 of this Article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties to the dispute agree otherwise.

som anges i punkt 2 i denna artikel, får tvisten hänskjutas endast till Internationella domstolen, om inte parterna kommer överens om något annat.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Article 22

LIMITATIONS ON THE SUPPLY OF INFORMATION

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights or the obligations of Parties in accordance with their national laws, regulations, administrative provisions or accepted legal practices and applicable international regulations to protect information related to personal data; industrial and commercial secrecy, including intellectual property, or national security.

2. If a Party nevertheless decides to supply such protected information to another Party, the Party receiving such protected information shall respect the confidentiality of the information received and the conditions under which it is supplied, and shall only use that information for the purposes for which it was supplied.

Artikel 22

BEGRÄNSNINGAR I TILLHANDAHÅLLET AV INFORMATION

1. Bestämmelserna i denna konvention skall inte inverka på parternas rättigheter eller skyldigheter i enlighet med deras nationella lagar, förordningar, administrativa föreskrifter eller godkänd rättspraxis samt tillämpliga internationella regler för att skydda information om personuppgifter, industriell och kommersiell sekretess, inklusive intellektuell äganderätt eller nationell säkerhet.

2. Om en part ändå bestämmer sig för att tillhandahålla en annan part sådan skyddad information, skall den part som erhåller sådan skyddad information iaktta den erhållna informationens konfidentiella natur samt de villkor på vilka den tillhandahålls och endast använda den för de syften för vilka den tillhandahållits.

Article 23

IMPLEMENTATION

The Parties shall report periodically on the implementation of this Convention.

Artikel 23

TILLÄMPNING

Parterna skall regelbundet rapportera om tillämpningen av denna konvention.

Article 24

BILATERAL AND MULTILATERAL AGREEMENTS

1. The Parties may, in order to implement their obligations under this Convention, continue existing or enter into new bilateral or multilateral agreements or other arrangements.

2. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties to take, by bilateral or multilateral agreement where appropriate, more stringent measures than those required by this Convention.

Artikel 24

BILATERALA OCH MULTILATERALA AVTAL

1. Parterna får, i syfte att uppfylla sina skyldigheter enligt denna konvention, bibehålla befintliga eller sluta nya bilaterala eller multilaterala avtal eller andra överenskommelser.

2. Bestämmelserna i denna konvention skall inte inverka på parternas rätt att vidta, när så är lämpligt genom ett bilateralt eller multilateralt avtal, strängare åtgärder än de som krävs enligt konventionen.

Article 25

STATUS OF ANNEXES

The Annexes to this Convention form an integral part of the Convention.

Artikel 25

BILAGORNAS STATUS

Bilagorna till denna konvention utgör en integrerad del av konventionen.

Article 26

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. The text of any proposed amendment to this Convention shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall circulate it to all Parties. The Conference of the Parties shall discuss proposed amendments at its next annual meeting, provided that such proposals have been circulated to the Parties by the Executive Secre-

Artikel 26

ÄNDRINGAR I KONVENTIONEN

1. Varje part får föreslå ändringar i denna konvention.

2. Texten till en föreslagen ändring i denna konvention skall överlämnas i skriftlig form till exekutivsekreteraren i Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall skicka ut den till alla parter. Partskonferensen skall diskutera de föreslagna ändringarna vid sitt nästa årsmöte under förutsättning att exekutivsekreteraren i Ekonomiska kommissionen för Europa har skickat ut för-

tary of the Economic Commission for Europe at least ninety days in advance.

3. For amendments to this Convention - other than those to Annex I, for which the procedure is described in paragraph 4 of this Article:

(a) Amendments shall be adopted by consensus of the Parties present at the meeting and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval;

(b) Instruments of ratification, acceptance or approval of amendments shall be deposited with the Depositary. Amendments adopted in accordance with this Article shall enter into force for Parties that have accepted them on the ninetieth day following the day of receipt by the Depositary of the sixteenth instrument of ratification, acceptance or approval;

(c) Thereafter, amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instruments of ratification, acceptance or approval of the amendments.

4. For amendments to Annex I:

(a) The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendments shall, as a last resort, be adopted by a nine-tenths majority vote of the Parties present and voting at the meeting. If adopted by the Conference of the Parties, the amendments shall be communicated to the

slagen till parterna minst nittio dagar före mötet.

3. För ändringar i denna konvention - andra än dem som avser bilaga I, för vilka förfarandet anges i punkt 4 i denna artikel, gäller följande:

(a) ändringar skall antas genom konsensus av de parter som är närvarande vid mötet och skall av depositarien underställas alla parter för ratifikation, godtagande eller godkännande,

(b) instrumenten avseende ratifikation, godtagande eller godkännande av ändringarna skall deponeras hos depositarien. Ändringar som antagits i enlighet med denna artikel träder i kraft för parter som har godtagit dem den nittionde dagen efter dagen för depositariens mottagande av det sextonde ratifikations-, godtagande- eller godkännande-instrumentet,

(c) därefter träder ändringarna i kraft för varje annan part den nittionde dagen efter det att parten i fråga har deponerat sitt instrument avseende ratifikation, godtagande eller godkännande av ändringarna.

4. För ändringar i bilaga I gäller följande:

(a) parterna skall på alla sätt bemöda sig om att nå en överenskommelse genom konsensus. Om alla bemödanden att nå konsensus har uttömts och ingen överenskommelse nåtts, skall ändringarna i sista hand antas med nio tiondedels majoritet av de vid mötet närvarande och röstande parterna. Om ändringarna antagits av partskonferen-

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Parties and recommended for approval;

(b) On the expiry of twelve months from the date of their communication by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, the amendments to Annex I shall become effective for those Parties to this Convention which have not submitted a notification in accordance with the provisions of paragraph 4 (c) of this Article, provided that at least sixteen Parties have not submitted such a notification;

(c) Any Party that is unable to approve an amendment to Annex I of this Convention shall so notify the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe in writing within twelve months from the date of the communication of the adoption. The Executive Secretary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and the amendment to Annex I shall thereupon enter into force for that Party.

(d) For the purpose of this paragraph "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 27

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at Helsinki from 17 to 18 March 1992 inclusive, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 September 1992, by States members of the

sen, skall de meddelas till parterna och rekommenderas för godkännande,

(b) efter utgången av tolv månader efter dagen då de meddelats av exekutivsekreteraren i Ekonomiska kommissionen för Europa blir ändringarna i bilaga I gällande för de parter i denna konvention som har överlämnat en underrättelse i enlighet med punkt 4 (c) i denna artikel under förutsättning att minst sexton parter inte har överlämnat en sådan underrättelse,

(c) en part som inte kan godkänna en ändring i bilaga I i denna konvention skall skriftligen underrätta exekutivsekreteraren i Ekonomiska kommissionen för Europa om detta inom tolv månader efter dagen för meddelandet om antagandet. Exekutivsekreteraren skall omedelbart underrätta alla parter om varje sådan mottagen underrättelse. En part får när som helst byta ut sin tidigare underrättelse mot ett godtagande, och ändringen i bilaga I träder där efter i kraft för parten i fråga,

(d) i denna punkt avses med "närvarande och röstande parter" de parter som är närvarande och avger en jaröst eller en nejöst.

Artikel 27

UNDERTECKNANDE

Denna konvention skall vara öppen för undertecknande i Helsingfors från den 17 till den 18 mars 1992 och därefter i Förenta nationernas högkvarter i New York till den 18 september 1992 av stater

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Economic Commission for Europe, as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe, pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

som är medlemmar i Ekonomiska kommissionen för Europa liksom av stater som har konsultativ status vid Ekonomiska kommissionen för Europa i enlighet med punkt 8 i Ekonomiska och sociala rådets resolution 36 (IV) den 28 mars 1947 och av regionala organisationer för ekonomisk integration sammansatta av suveräna stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa till vilka dess medlemsstater har givit behörighet avseende frågor som regleras i denna konvention, inklusive behörigheten att ingå avtal avseende dessa frågor.

Article 28

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the depositary of this Convention.

Artikel 28

DEPOSITARIE

Förenta nationernas generalsekreterare skall vara depositarie för denna konvention.

Article 29

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States and regional economic integration organizations referred to in Article 27.

2. This Convention shall be open for accession by the States and organizations referred to in Article 27.

3. Any organization referred to in Article 27 which becomes Party to this Convention without any of its member States being a Party shall

Artikel 29

RATIFIKATION, GODTAGANDE, GODKÄNNANDE OCH ANSLUTNING

1. Denna konvention skall ratificeras, godtagas eller godkännas av de undertecknande staterna och de regionala organisationer för ekonomisk integration som avses i artikel 27.

2. Denna konvention skall vara öppen för anslutning av de stater och organisationer som avses i artikel 27.

3. Varje organisation som avses i artikel 27, som blir part i denna konvention utan att någon av dess medlemsstater är part, skall vara

be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in Article 27 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

4. De organisationer för regional ekonomisk integration som avses i artikel 27 skall i sina instrument avseende ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning uppge omfattningen av sin behörighet vad gäller frågor som regleras i denna konvention. Dessa organisationer skall även underrätta depositarien om varje väsentlig ändring beträffande sin behörighet.

Article 30

ENTRY INTO FORCE

1. This convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by an organization referred to in Article 27 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in Article 27 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the

Artikel 30

IKRAFTTRÄDANDE

1. Denna konvention träder i kraft den nittionde dagen efter deponeringen av det sextonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet.

2. Med avseende på punkt 1 i denna artikel skall ett instrument som deponerats av en organisation som avses i artikel 27 inte räknas som ett tillägg till dem som deponerats av medlemsstater i en sådan organisation.

3. För varje stat eller organisation som avses i artikel 27, som ratificerar, godtar eller godkänner denna konvention eller ansluter sig till den

deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

efter depositionen av det sextonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet, träder konventionen i kraft den nittionde dagen efter den dag då en sådan stat eller organisation deponerat sitt ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Article 31

WITHDRAWAL

1. At any time after three years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from this Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of the receipt of the notification by the Depositary.

2. Any such withdrawal shall not affect the application of Article 4 to an activity in respect of which a notification has been made pursuant to Article 4, paragraph 1, or a request for discussions has been made pursuant to Article 4, paragraph 2.

Artikel 31

FRÅNTRÄDANDE

1. En part får när som helst efter utgången efter tre år räknat från dagen för denna konventions ikraftträdande för parten i fråga frånträda konventionen genom skriftlig underrättelse till depositarien. Varje sådant frånträdande träder i kraft den nittionde dagen efter dagen då depositarien mottagit underrättelse.

2. Ett sådant frånträdande skall inte påverka tillämpningen av artikel 4 vad avser en verksamhet där en underrättelse har gjorts i enlighet med artikel 4 punkt 1 eller en begäran om diskussion har gjorts i enlighet med artikel 4 punkt 2.

Article 32

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Artikel 32

AUTENTISKA TEXTER

Originalen av denna konvention, där de engelska, franska och ryska texterna äger lika giltighet, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna konvention.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

DONE at Helsinki, this seventeenth day of March one thousand nine hundred and ninety-two.

Som skedde i Helsingfors den 17 mars 1992.

ANNEX I

BILAGA I

HAZARDOUS SUBSTANCES FOR THE PURPOSES OF DEFINING HAZARDOUS ACTIVITIES

FARLIGA ÄMNEN FÖR DEFINITION AV FARLIGA VERKSAMHETER

The quantities set out below relate to each activity or group of activities. Where a range of quantities is given in Part I, the threshold quantities are the maximum quantities given in each range. Five years after the entry into force of this Convention, the lowest quantity given in each range shall become the threshold quantity, unless amended.

Nedan angivna mängder gäller för varje verksamhet eller grupp av verksamheter. Då ett mängdintervall ges i del I är tröskelmängderna lika med maximimängderna i varje intervall. Fem år efter ikraftträdandet av denna konvention skall den minsta mängden som anges i varje intervall bli tröskelmängd om den inte ändrats.

Where a substance or preparation named in Part II also falls within a category in Part I, the threshold quantity set out in Part II shall be used.

Då ett ämne eller en beredning nämnd i del II också faller inom en kategori i del I, skall den tröskelmängd som anges i del II användas.

For the identification of hazardous activities, Parties shall take into consideration the foreseeable possibility of aggravation of the hazards involved and the quantities of the hazardous substances and their proximity, whether under the charge of one or more operators.

Vid identifiering av farliga verksamheter skall parterna ta hänsyn till den förutsägbara möjligheten till ökning av de innefattande riskerna och till mängderna av de farliga ämnena och deras inbördes avstånd, vare sig de är under tillsyn av en eller flera företagsledningarna.

PART I. Categories of substances and preparations not specifically named in Part II.

DEL I. Kategorier av ämnen och beredningar som inte specifikt nämns
i del II.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

<u>Category</u>	<u>Threshold Quantity</u> (Tonnes)
<u>Kategori</u>	<u>Tröskelmängd</u> (Ton)
1. Flammable gases ^{1a)} including LPG Brandfarliga gaser ^{1a)} inklusive LPG	200
2. Highly flammable liquids ^{1b)} Mycket brandfarliga vätskor ^{1b)}	50,000
3. Very toxic ^{1c)} Mycket giftiga ^{1c)}	20
4. Toxic ^{1d)} Giftiga ^{1d)}	500-200
5. Oxidizing ^{1e)} Oxiderande ^{1e)}	500-200
6. Explosive ^{1f)} Explosiva ^{1f)}	200-50
7. Flammable liquids ^{1g)} (handled under special conditions of pressure and temperature) Brandfarliga vätskor ^{1g)} (hanterade under speciella tryck- och temperaturbetingelser)	200
8. Dangerous for the environment ^{1h)} Farliga för miljön ^{1h)}	200

Substance	<u>Threshold Quantity</u> (Tonnes)
<u>Ämne</u>	<u>Tröskelmängd</u> (Ton)
1. Ammonia Amoniak	500
2a Ammonium nitrate <u>2/</u> Ammoniumnitrat <u>2/</u>	2,500
b Ammonium nitrate in the form of fertilizers <u>3/</u> Ammoniumnitrat i form av gödningsmedel <u>3/</u>	10,000
3. Acrylonitrile Akrylnitril	200
4. Chlorine Klor	25
5. Ethylene oxide Etylenoxid	50
6. Hydrogen cyanide Cyanväte	20
7. Hydrogen fluoride Fluorväte	50
8. Hydrogen sulphide Svavelväte	50
9. Sulphur dioxide Svaveldioxid	250
10. Sulphur trioxide Svaveltrioxid	75
11. Lead alkyls Alkylbly	50
12. Phosgene Fosgen	0,75
13. Methyl isocyanate Metylisocyanat	0,15

NOTES

1. Indicative criteria. in the absence of other appropriate criteria, Parties may use the following criteria when classifying substances or preparations for the purposes of Part I of this Annex.

(a) FLAMMABLE GASES:
 substances which in the gaseous

ANMÄRKNINGAR

1. Riktvärdeskriterier. I avsaknad av andra lämpliga kriterier kan parterna använda följande kriterier för klassificering av ämnen och beredningar enligt del I av detta annex.

(a) BRANDFARLIGA GASER:
 ämnen som i gasformigt tillstånd

state at normal pressure and mixed with air become flammable and the boiling point lower than 21°C point of which at normal pressure is 20°C or below;

(b) HIGHLY FLAMMABLE LIQUIDS: substances which have a flash point lower than 21°C and the boiling point of which at normal pressure is above 20°C;

(c) VERY TOXIC: substances with properties corresponding to those in table 1 or table 2 below, and which, owing to their physical and chemical properties, are capable of creating industrial accident hazards.

vid normalt tryck och blandade med luft blir brandfarliga och vilkas kokpunkt vid normalt tryck är 20°C eller lägre;

(b) MYCKET BRANDFARLIGA VÄTSKOR: ämnen som har en lägre flampunkt än 21°C och vars kokpunkt vid normalt tryck är högre än 20°C;

(c) MYCKET GIFTIGA: ämnen med egenskaper motsvarande dem i tabell 1 eller tabell 2 nedan och som, beroende på sina fysikaliska och kemiska egenskaper, kan ge upphov till risker för industriolyckor.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

TABLE 1
Tabell 1

LD ₅₀ (oral/oralt) (1)	LD ₅₀ (dermal/dermalt) (2)	LC ₅₀ (3)
mg/kg body weight <i>mg/kg kroppsvikt</i>	mg/kg body weight <i>mg/kg kroppsvikt</i>	mg/l (inhalation) <i>mg/l (inhalation)</i>
LD ₅₀ ≤ 25	LD ₅₀ ≤ 50	LC ₅₀ ≤ 0,5

(1) LD₅₀ oral in rats

LD₅₀ oralt hos råtta

(2) LD₅₀ dermal in rats or rabbits

LD₅₀ dermalt hos råtta eller kanin

(3) LC₅₀ by inhalation (four hours) in rats

LC₅₀ genom inhalation (fyra timmar) hos råtta

TABLE 2
Tabell 2

Discriminating dose
mg/kg body weight < 5
Diskriminerande dos
mg/kg kroppsvikt

where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure. *om ämnets akuta orala toxicitet hos djur har bestämts med metoden med fastställd dos.*

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(d) TOXIC: substances with properties corresponding to those in table 3 or 4 and having physical and chemical properties capable of creating industrial accident hazards.

GIFTIGA: ämnen med egenskaper motsvarande dem i tabell 3 eller 4 och med fysikaliska och kemiska egenskaper som kan ge upphov till risker för industriolyckor.

TABLE 3
Tabell 3

LD ₅₀ (oral/oralt) (1)	LD ₅₀ (dermal/dermalt) (2)	LC ₅₀ (3)
mg/kg body weight <i>mg/kg kroppsvikt</i>	mg/kg body weight <i>mg/kg kroppsvikt</i>	mg/l (inhalation) <i>mg/l (inhalation)</i>
25 < LD ₅₀ ≤ 200	50 < LD ₅₀ ≤ 400	0,5 LC ₅₀ ≤ 2

(1) LD₅₀ oral in rats

LD₅₀ oralt hos råtta

(2) LD₅₀ dermal in rats or rabbits

LD₅₀ dermalt hos råtta eller kanin

(3) LC₅₀ by inhalation (four hours) in rats

LC₅₀ genom inhalation (fyra timmar) hos råtta

TABLE 4
Tabell 4

Discriminating dose
mg/kg body weight = 5
Diskriminerande dos
mg/kg kroppsvikt

where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure. *om ämnets akuta orala toxicitet hos djur har bestämts med metoden med fastställd dos.*

(e) OXIDIZING: substances which give rise to highly exothermic reaction when in contact with other substances, particularly flammable substances.

(e) OXIDERANDE: ämnen som ger starkt exoterma reaktioner vid kontakt med andra ämnen, särskilt brandfarliga ämnen.

(f) EXPLOSIVE: substances which may explode under the effect of flame or which are more

(f) EXPLOSIVA: ämnen som kan explodera vid påverkan av eld eller som är känsligare för stötar

sensitive to shocks or friction than dinitrobenzene.

eller friktion än dinitrobensenen.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(g) FLAMMABLE LIQUIDS: substances which have a flash point lower than 55°C and which remain liquid under pressure, where particular processing conditions, such as high pressure and high temperature, may create industrial accident hazards.

(g) BRANDFARLIGA VÄTSKOR: ämnen som har en lägre flampunkt än 55°C och som förblir flytande under tryck, då särskilda processbetingelser, såsom högt tryck och hög temperatur, kan ge upphov till risker för industriolyckor.

(h) DANGEROUS FOR THE ENVIRONMENT: substances showing the values for acute toxicity to the aquatic environment corresponding to table 5.

(h) FARLIGA FÖR MILJÖN: ämnen som har värden för akut toxicitet för den akvatiska miljön motsvarande tabell 5.

TABLE 5
Tabell 5

LC ₅₀ (1) mg/l	EC ₅₀ (2) mg/l	IC ₅₀ (3) mg/l
LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ ≤ 10

(1) LC₅₀ fish (96 hours)

LC₅₀ fisk (96 timmar)

(2) EC₅₀ daphnia (48 hours)

EC₅₀ daphnia (48 timmar)

(3) IC₅₀ algae (72 hours)

IC₅₀ alg (72 timmar)

where the substance is not readily degradable, or the log Pow > 3,0 (unless the experimentally determined BCF < 100).

då ämnet inte är lätt nedbrytbart eller log Pow > 3,0 (om inte den experimentellt bestämda BCF < 100).

(i) LD - lethal dose (dödlig dos)

(j) LC - lethal concentration (dödlig koncentration)

(k) EC - effective concentration (effektkoncentration)

(1) IC - inhibiting concentration (inhiberande koncentration)

(m) Pow - partition coefficient octano/water (fördelningskoefficient octanol/vatten)

(n) BCF - bioconcentration factor (biokoncentrationsfaktor)

2. This applies to ammonium nitrate and mixtures of ammonium nitrate where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28 % by weight, and to aqueous solutions of ammonium nitrate where the concentration of ammonium nitrate is > 90 % by weight.

3. This applies to straight ammonium nitrate fertilizers and to compound fertilizers where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28 % by weight (a compound fertilizer contains ammonium nitrate together with phosphate and/or potash).

4. Mixtures and preparations containing such substances shall be treated in the same way as the pure substance unless they no longer exhibit equivalent properties and are not capable of producing transboundary effects.

2. Här avses ammoniumnitrat och blandningar innehållande ammoniumnitrat där kväveinnehållet härrörande från ammoniumnitratet är > 28 vikt-% samt vattenlösningar av ammoniumnitrat där koncentrationen av ammoniumnitrat är > 90 vikt-%.

3. Här avses gödningsmedel av ren ammoniumnitrat och sammansatta gödningsmedel där kväveinnehållet härrörande från ammoniumnitratet är > 28 vikt-% (ett sammansatt gödningsmedel innehåller ammoniumnitrat tillsammans med fosfat och/eller pottaska).

4. Blandningar och beredningar innehållande sådana ämnen skall behandlas på samma sätt som det rena ämnet om de fortfarande uppvisar likvärdiga egenskaper och är i stånd att åstadkomma gränsöverskridande effekter.

ANNEX II

INQUIRY COMMISSION PROCEDURE PURSUANT TO ARTICLES 4 AND 5

1. The requesting Party or Parties shall notify the secretariat that it or they is (are) submitting question (s) to an inquiry commission established in accordance with the provisions of this Annex. The notification shall state the subject-matter of the inquiry. The secretariat shall immediately inform all Parties to the Convention of this submission.

2. The inquiry commission shall

BILAGA II

FÖRFARANDE I UNDERSÖKNINGSKOMMISSION I ENLIGHET MED ARTIKLARNA 4 OCH 5

1. Den begärande parten eller de begärande parterna skall underrätta sekretariatet om att den eller de hänskjuter frågor till en undersökningskommission som upprättats i enlighet med bestämmelserna i denna bilaga. Underrättelsen skall ange huvudärendet i förfrågan. Sekretariatet skall omedelbart underrätta alla konventionsparter om denna framställan.

2. Undersökningskommissionen

consist of three members. Both the requesting party and the other party to the inquiry procedure shall appoint a scientific or technical expert and the two experts so appointed shall designate by common agreement a third expert, who shall be the president of the inquiry commission. The latter shall not be a national of one of the parties to the inquiry procedure, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the inquiry commission has not been designated within two months of the appointment of the second expert, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the inquiry procedure does not appoint an expert within one month of its receipt of the notification by the secretariat, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of inquiry commission within a further two-month period. Upon designation, the president of the inquiry commission shall request the party which has not appointed an expert to do so within a month. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe who shall make this appointment within a further two-month period.

skall bestå av tre ledamöter. Både den begärande parten och den andra parten i undersökningsförfarandet skall utse en vetenskaplig eller teknisk expert, och de två experterna som utsetts på detta sätt skall gemensamt utse en tredje expert, som skall vara ordförande i undersökningskommissionen. Denne skall inte vara medborgare hos någon av parterna i undersökningsförfarandet och inte heller vara permanent bosatt inom något av dessa parters territorier, vara anställd av någon av dem eller ha befattat sig med frågan i någon annan egenskap.

3. Om ordföranden i undersökningskommissionen inte har utsetts inom två månader från det att den andra experten har utsetts, skall exekutivsekreteraren i Ekonomiska kommissionen för Europa, på endera partens begäran, utse ordföranden inom ytterligare en tvåmånadersperiod.

4. Om någon av parterna i undersökningsförfarandet inte utser en expert inom en månad från mottagandet av underrättelsen från sekretariatet, kan den andra parten informera exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som då skall utse ordföranden i undersökningskommissionen inom två månader. Sedan ordföranden i undersökningskommissionen blivit utsedd, skall han anmoda den part som inte har utsett en expert att göra detta inom en månad. Om parten inte gör detta inom denna period skall ordföranden underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall göra denna utnämning inom ytterligare en tvåmånadersperiod.

5. The inquiry commission shall adopt its own rules of procedure.

6. The inquiry commission may take all appropriate measures in order to carry out its functions.

7. The parties to the inquiry procedure shall facilitate the work of the inquire commission and in particular shall, using all means at their disposal:

(a) Provide the inquiry commission with all relevant documents, facilities and information;

(b) Enable the inquiry commission, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

8. The parties and the experts shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the work of the inquiry commission.

9. If one of the parties to the inquire procedure does not appear before the inquiry commission or fails to present its case, the other party may request the inquiry commission to continue the proceedings and to complete its work. Absence of a party or failure of a party to present its case shall not constitute a bar to the continuation and completion of the work of the inquiry commission.

10. Unless the inquiry commission determines otherwise because of the particular circumstances of the matter, the expenses of the inquiry commission, including the

5. Undantagskommissionen skall anta sina egna procedurreglor.

6. Undersökningskommissionen får vidta alla lämpliga åtgärder för att genomföra sitt uppdrag.

7. Parterna i undersökningsförfarandet skall underlätta undersökningskommissionens arbete och skall särskilt, genom att använda alla tillgängliga medel,

a) förse undersökningskommissionen med all relevant dokumentation, utrustning och information, och

b) göra det möjligt för undersökningskommissionen att vid behov kalla vittnen eller experter för att få del av deras utsagor.

8. Parterna och experterna skall skydda alla konfidentiella uppgifter som de erhåller i förtroende under den tid som undersökningskommissionen arbetar.

9. Om någon av parterna i undersökningsförfarandet inte inställer sig hos undersökningskommissionen eller inte lägger fram sin sak, kan den andra parten begära att undersökningskommissionen fortsätter förfarandet och avslutar sitt arbete. En parts frånvaro eller en parts underlåtenhet att lägga fram sin sak skall inte utgöra ett hinder för att fortsätta och fullfölja undersökningskommissionens arbete.

10. Om inte undersökningskommissionen beslutar annat på grund av särskilda omständigheter, skall undersökningskommissionens utgifter, inklusive ersättning till

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

remuneration of its members, shall be borne equally by the parties to the inquiry procedure. The inquiry commission shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties.

11. Any Party which has an interest of a factual nature in the subject-matter of the inquiry procedure and which may be affected by an opinion in the matter may intervene in the proceedings with the consent of the inquiry commission.

12. The decisions of the inquiry commission on matters of the procedure shall be taken by majority vote of its members. The final opinion of the inquiry commission shall reflect the view of the majority of its members and shall include any dissenting view.

13. The inquiry commission shall present its final opinion within two months of the date on which it was established, unless it finds it necessary to extend this time-limit for a period which should not exceed two months.

14. The final opinion of the inquiry commission shall be based on accepted scientific principles. The final opinion shall be transmitted by the inquiry commission to the parties to the inquiry procedure and to the secretariat.

ledamöterna, bäras till lika delar av parterna i undersökningsförfarandet. Undersökningskommissionen skall bokföra alla sina utgifter och tillställa parterna slutredovisning över dessa.

11. Varje part som har ett sakligt intresse av den fråga som behandlas i undersökningsförfarandet och som kan påverkas av ett utlåtande i frågan kan intervensera i förfarandet med tillstånd av undersökningskommissionen.

12. Undersökningskommissionens beslut rörande procedurfrågor skall fattas med majoritetsbeslut. Undersökningskommissionens slutliga utlåtande skall redovisa majoritetens åsikt och innefatta varje avvikande åsikt.

13. Undersökningskommissionen skall presentera sitt slutliga utlåtande inom två månader från den dag då den bildades, om den inte finner det nödvändigt att förlänga tidsperioden som inte bör överskrida två månader.

14. Undersökningskommissionens slutliga utlåtande skall baseras på erkända vetenskapliga principer. Undersökningskommissionen skall vidarebefordra sitt slutliga utlåtande till parterna i undersökningsförfarandet och till sekretariatet.

PROCEDURES PURSUANT TO
ARTICLE 4FÖRFARANDE I ENLIGHET
MED ARTIKEL 4

1. A Party of origin may request consultations with another Party, in accordance with paragraph 2 to 5 of this Annex, in order to determine whether that party is an affected Party.

1. En upphovspart kan begära konsultationer med en annan part, i enlighet med punkterna 2 - 5 i denna bilaga, i syfte att fastställa huruvida denna part är en berörd part.

2. For a proposed or existing hazardous activity, the Party of origin shall, for the purposes of ensuring adequate and effective consultations, provide for the notification at appropriate levels of any Party that it considers may be an affected Party as early as possible and no later than when informing its own public about that proposed or existing activity. For existing hazardous activities such notification shall be provided no later than two years after the entry into force of this Convention for a Party of origin.

2. För en föreslagen eller befintlig farlig verksamhet skall upphovsparten för att säkerställa lämpliga och effektiva konsultationer se till att varje part som den anser vara en berörd part underrättas på lämpliga nivåer så tidigt som möjligt och senast när den informerar sin egen allmänhet om den föreslagna eller befintliga verksamheten. Vad avser befintlig farlig verksamhet skall en sådan underrättelse ske senast två år efter det att denna konvention har trätt i kraft för en upphovspart.

3. The notification shall contain, inter alia:

3. Underrättelsen skall bland annat innehålla

(a) Information on the hazardous activity, including any available information or report, such as information produced in accordance with Article 6, on its possible transboundary effects in the event of an industrial accident;

a) information om den farliga verksamheten, inklusive varje tillgänglig information eller rapport, såsom information framtagen i enlighet med artikel 6, om dess möjliga gränsöverskridande effekter i händelse av en industriolycka,

(b) An indication of a reasonable time within which a response under paragraph 4 of this Annex is required, taking into account the nature of the activity;

b) en uppgift om en rimlig tidsperiod, inom vilken ett svar enligt punkt 4 i denna bilaga krävs, med hänsyn till verksamhetens art, och kan även omfatta den information som anges i punkt 4 av denna bilaga,

and may include the information set out in paragraph 6 of this Annex.

4. The notified Parties shall respond to the Party of origin within the time specified in the notification, acknowledging receipt of the notification and indicating whether they intend to enter into consultation.

5. If a notified Party indicates that it does not intend to enter into consultation, or if it does not respond within the time specified in the notification, the provisions set down in the following paragraphs of this Annex shall not apply. In such circumstances, the right of a Party of origin to determine whether to carry out an assessment and analysis on the basis of its national law and practice is not prejudiced.

6. Upon receipt of a response from a notified Party indicating its desire to enter into consultation, the Party of origin shall, if it has not already done so, provide to the notified Party:

(a) Relevant information regarding the time schedule for analysis, including an indication of the time schedule for the transmittal of comments;

(b) Relevant information on the hazardous activity and its transboundary effects in the event of an industrial accident;

(c) The opportunity to participate in evaluations of the information or any report demonstrating possible transboundary effects.

7. An affected Party shall, at the request of the Party of origin, provide the latter with reasonably ob-

4. De parter som underrättats skall inom den tid som anges i underrättelsen svara upphovsparten och därvid erkänna mottagandet av underrättelsen samt ange om de avser inleda konsultationer.

5. Om en part som underrättats uppger att den inte avser att inleda konsultationer, eller om den inte svarar inom den tid som anges i underrättelsen, skall bestämmelserna i de följande punkterna i denna bilaga inte tillämpas. Under sådana omständigheter utgör detta inget hinder för upphovsparten att bestämma huruvida den skall genomföra en bedömning och en analys på grundval av sin nationella lagstiftning och rättspraxis.

6. Sedan upphovsparten mottagit ett svar från en part som underrättats, med uppgift om dess önskan att inleda konsultationer, skall upphovsparten, om så inte redan skett, lämna den underrättade parten

a) relevant information om tidsplanen för analys, inbegripet en uppgift om tidsplanen för överlämnande av kommentarer,

b) relevant information om den farliga verksamheten och dess gränsöverskridande effekter i händelse av en industriolycka,

c) tillfälle att delta i utvärderingar av information eller varje rapport om möjliga gränsöverskridande effekter.

7. En berörd part skall, på begäran av upphovsparten, förse denna med den information som rimligen

tainable information relating to the area under the jurisdiction of the affected Party capable of being affected, where such information is necessary for the preparation of the assessment and analysis and measures. The information shall be furnished promptly and, as appropriate, through a joint body where one exist.

8. The Party of origin shall furnish the affected Party directly, as appropriate, or, where one exists, through a joint body with the analysis and evaluation documentation as described in Annex V, paragraphs 1 and 2.

9. The Parties concerned shall inform the public in areas reasonably capable of being affected by the hazardous activity and shall arrange for the distribution of the analysis and evaluation documentation to it and to authorities in the relevant areas. The Parties shall ensure them an opportunity for making comments on, or objections to, the hazardous activity and shall arrange for their views to be submitted to the competent authority of the Party of origin, either directly to that authority or, where appropriate, through the Party of origin, within a reasonable time.

10. The Party of origin shall, after completion of the analysis and evaluation documentation, enter without undue delay into consultations with the affected Party concerning, inter alia, the transboundary effects of the hazardous activity in the event of an industrial accident, and measures to reduce or eliminate its effects. The consultation may relate to:

kan erhållas rörande det område under den berörda partens jurisdiktion som kan beröras, när sådan information är nödvändig för förberedandet av bedömning, analys och åtgärder. Informationen skall lämnas omedelbart och, om så är lämpligt, genom ett gemensamt organ, där ett sådant finns.

8. Upphovsparten skall direkt tillställa den berörda parten, om så är lämpligt, eller genom ett gemensamt organ, där ett sådant finns, dokumentation om analys och bedömning enligt bilaga V, punkterna 1 och 2.

9. De berörda parterna skall underrätta allmänheten i områden som rimligen kan tänkas bli påverkade av den farliga verksamheten samt ordna med distribution av dokumentationen om analys och bedömning till denna och till myndigheter inom de berörda områdena. Parterna skall se till att de får tillfälle att kommentera eller invända emot den farliga verksamheten samt att deras synpunkter inom rimlig tid underställs upphovspartens behöriga myndighet, antingen direkt till myndigheten eller, när så är lämpligt, genom upphovsparten.

10. Upphovsparten skall efter att ha färdigställt dokumentationen om analys och bedömning utan oskälig tidsåtgång inleda konsultationer med den berörda parten rörande bland annat den farliga verksamhetens gränsöverskridande effekter i händelse av en industriolycka och åtgärder för att minska eller eliminera dess effekter. Konsultationerna kan avse

(a) Possible alternatives to the hazardous activity, including the no-action alternative, and possible measures to mitigate transboundary effects at the expense of the Party of origin;

(b) Other form of possible mutual assistance for reducing any transboundary effects;

(c) Any other appropriate matters.

The Parties concerned shall, on the commencement of such consultations, agree on a responsible time-frame for the duration of the consultation period. Any such consultations may be conducted through an appropriate joint body, where one exists.

11. The Parties concerned shall ensure that due account is taken of the analysis and evaluation, as well as on the comments received pursuant to paragraph 9 of this Annex and of the outcome of the consultations referred to in paragraph 10 of this Annex.

12. The Party of origin shall notify the affected Parties of any decision on the activity, along with the reasons and considerations on which it was based.

13. If, after additional and relevant information concerning the transboundary effects of hazardous activity and which was not available at the time consultations were held with respect to that activity, becomes available to a Party concerned, that party shall immediately inform the other Party or Parties concerned. If one of the Parties

a) möjliga alternativ till den farliga verksamheten, inklusive alternativet inga åtgärder, samt eventuella åtgärder för att begränsa gränsöverskridande effekter på upphovspartens bekostnad,

b) andra former av möjligt ömsidigt bistånd för att minska gränsöverskridande effekter,

c) andra lämpliga frågor.

De berörda parterna skall, när sådana konsultationer inleds, komma överens om en rimlig tidsram för konsultationsperiodens längd. Sådana konsultationer skall ledas av ett lämpligt gemensamt organ, där det finns ett sådant.

11. De berörda parterna skall säkerställa att vederbörlig hänsyn tas till analysen och bedömningen samt till de kommentarer som erhållits i enlighet med punkt 9 i denna bilaga och till resultatet av de konsultationer som det hänvisas till i punkt 10 av denna bilaga.

12. Upphovsparten skall underrätta de berörda parterna om varje beslut om verksamheten samt om de skäl och beaktanden som låg till grund för detta.

13. Om ytterligare relevant information om de gränsöverskridande effekterna av en farlig verksamhet, som inte var tillgänglig vid tidpunkten för konsultationerna om verksamheten i fråga, blir tillgänglig för en berörd part, skall denna part omedelbart underrätta den andra berörda parten eller de andra berörda parterna. Om en av de be-

concerned so requests, renewed consultations shall be held.

rörda parterna begär detta, skall förnyade konsultationer äga rum.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

ANNEX IV

BILAGA IV

PREVENTIVE MEASURES PURSUANT TO ARTICLE 6

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER ENLIGT ARTIKEL 6

The following measures may be carried out, depending on national laws and practices, by Parties, competent authorities, operators, or by joint efforts:

Följande åtgärder får, med hänsyn till nationella lagar och sedvänjor, vidtas av parterna, behöriga myndigheter, företagsledningar eller med gemensamma ansträngningar:

1. The setting of general or specific safety objectives:

1. Uppsättande av allmänna eller särskilda mål rörande säkerheten.

2. The adoption of legislative provisions or guidelines concerning safety measures and safety standards;

2. Antagande av legislativa bestämmelser eller riktlinjer rörande säkerhetsåtgärder och säkerhetsnormer.

3. The identification of those hazardous activities which require special preventive measures, which may include a licensing or authorization system;

3. Identifiering av sådana farliga verksamheter som kräver speciella förebyggande åtgärder, som kan inkludera ett system för licensgivning eller auktorisation.

4. The evaluation of risk analyses or of safety studies for hazardous activities and an action plan for the implementation of necessary measures;

4. Utvärdering av riskanalyser eller säkerhetsstudier rörande farliga verksamheter samt en aktionsplan för genomförande av nödvändiga åtgärder.

5. The provision to the competent authorities of the information needed to assess risks;

5. Tillförande av erforderlig information för bedömning av risker till behöriga myndigheter.

6. The application of the most appropriate technology in order to prevent industrial accidents and protect human beings and the environment;

6. Användning av lämpligaste teknologi i syfte att förhindra industriolyckor och skydda människor och miljö.

7. The undertaking, in order to prevent industrial accidents, of the

7. Genomförande, i syfte att förhindra industriolyckor, av lämplig

appropriate education and training of all persons engaged in hazardous activities on-site under both normal and abnormal conditions;

8. The establishment of internal managerial structures and practices designed to implement and maintain safety regulations effectively;

9. The monitoring and auditing of hazardous activities and the carrying out of inspections.

ANNEX V

ANALYSIS AND EVALUATION

1. The analysis and evaluation of the hazardous activity should be performed with a scope and to a depth which vary depending on the purpose for which they are carried out.

2. The following table illustrates, for the purposes of the related Articles, matters which should be considered in the analysis and evaluation, for the purposes listed:

Purpose of analysis

Emergency planning under article 8

Matters to be considered:

(1) The quantities and properties of hazardous substances on the site;

(2) Brief descriptive scenarios of a representative sample of industrial accidents possibly arising from the hazardous activity, including an

utbildning och övning av alla de personer som på platsen är sysselsatta inom farliga verksamheter under såväl normala som onormala förhållanden.

8. Upprättande av interna ledningsstrukturer och sedvänjor, avsedda att effektivt tillämpa och upprätthålla säkerhetsbestämmelser.

9. Övervakning och granskning av farliga verksamheter samt genomförande av inspektioner.

BILAGA V

ANALYS OCH BEDÖMNING

1. Analysen och bedömningen av den farliga verksamheten bör utföras i en omfattning och med en grundlighet som kan variera beroende på syftet.

2. Följande uppställning belyser, vad avser de berörda artiklarna, de frågor som bör beaktas i analysen och bedömningen i angivna syften:

Analysens syfte

Räddningstjänstberedskap enligt artikel 8

Frågor att beakta:

1) Mängder av och egenskaper hos farliga ämnen inom anläggningen.

2) Korta beskrivande scenarier av representativa exempel på industriolyckor som kan bli en följd av den farliga verksamheten, in-

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

indication of the likelihood of each;

(3) For each scenario:

(a) The approximate quantity of a release;

(b) The extent and severity of the resulting consequences both for people and for the non-human environment in favourable and unfavourable conditions, including the extent of resulting hazard zones;

(c) The time-scale within which the industrial accident could develop from the initiating event;

(d) Any action which could be taken to minimize the likelihood of escalation.

(4) The size and distribution of the population in the vicinity, including any large concentrations of people potentially in the hazard zone;

(5) The age, mobility and susceptibility of that population.

Decision-making on siting under article 7.

In addition to items (1) to (5) above:

(6) The severity of the harm inflicted on people and the environment, depending on the nature and circumstances of the release;

(7) The distance from the location of the hazardous activity at which harmful effects on people and the environment may reaso-

klusive en uppgift om sannolikhet för var och en av dessa.

3) För varje scenario:

a) den ungefärliga mängden som kan omfattas av ett utsläpp,

b) omfattningen av och graden av allvar hos följderna av dessa för såväl människor som miljö under förmånliga och oförmånliga omständigheter, inbegripet utsträckningen av de riskzoner som uppstår som en följd av utsläppet,

c) den tid inom vilken industriolyckan skulle kunna utvecklas från den händelse som initierat den,

d) varje åtgärd som skulle kunna vidtas för att minimera en trolig upptrappning.

4) Storleken och fördelningen av befolkningen i omgivningen, inklusive alla större befolkningskoncentrationer, eventuellt i riskzonen.

5) Denna befolknings ålder, rörlighet och ömtålighet.

Beslutsfattande om lokalisering enligt artikel 7

Utöver punkterna 1) - 5) ovan:

6) Graden av allvar för den skada som åsamkats människor och miljö, beroende på utsläppets art och omständigheterna kring detta.

7) Avståndet från platsen för den farliga verksamheten, där skadliga effekter för människor och miljö rimligen skulle kunna inträffa i

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

nably occur in the event of an industrial accident;

(8) The same information not only for the present situation but also for planned or reasonably foreseeable future developments.

Information to the public under Article 9

In addition to items (1) to (4) above:

(9) The people who may be affected by an industrial accident.

Preventive measures under Article 6

In addition to items (4) to (9) above, more detailed versions of the descriptions and assessments set out in items (1) to (3) will be needed for preventive measures. In addition to those descriptions and assessments, the following matters should also be covered:

(10) The conditions and quantities in which hazardous materials are handled;

(11) A list of the scenarios for the types of industrial accidents with serious effects, to include examples covering the full range of incident size and the possibility of effects from adjacent activities;

(12) For each scenario, a description of the events which could initiate an industrial accident and the steps whereby it could escalate;

händelse av en industriolycka.

8) Samma information inte endast om den aktuella situationen utan också för planerad eller rimligen förutsägbar framtida utveckling.

Information till allmänheten enligt artikel 9

Utöver punkterna 1) - 4) ovan:

9) Människor som skulle kunna påverkas av en industriolycka.

Förebyggande åtgärder enligt artikel 6

Utöver punkterna 4 – 9 ovan kommer mera detaljerade versioner av beskrivningar och bedömningar enligt punkterna 1) - 3) att behövas för förebyggande åtgärder. Utöver dessa beskrivningar och bedömningar bör även följande frågor täckas:

10) På vilka villkor och i vilka mängder farligt material hanteras.

11) En förteckning över scenarierna för de typer av industriolyckor som har allvarliga effekter, inklusive exempel som täcker hela raden av storlekar på olyckor samt möjligheten av effekter från närliggande verksamheter.

12) För varje scenario en beskrivning av de händelser som skulle kunna ge upphov till en industriolycka och de steg genom vilka den skulle kunna trappas upp.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(13) An assessment, at least in general terms, of the likelihood of each step occurring, taking into account the arrangements in (14);

(14) A description of the preventive measures in terms of both equipment and procedures designed to minimize the likelihood of each step occurring;

(15) An assessment of the effects that deviations from normal operating conditions could have, and the consequent arrangements for safe shut-down of the hazardous activity or any part thereof in an emergency, and of the need for staff training to ensure that potentially serious deviations are recognized at an early stage and appropriate action taken;

(16) An assessment of the extent to which modifications, repair work and maintenance work on the hazardous activity could place the control measures at risk, and the consequent arrangements to ensure that control is maintained.

13) En bedömning, åtminstone i allmänna ordalag, av sannolikheten av varje steg som inträffar, med hänsyn till arrangemangen under 14).

14) En beskrivning av de förebyggande åtgärderna, såväl vad gäller utrustning som förfaranden som utformats för att minimera sannolikheten av att varje steg inträffar.

15) En bedömning av de effekter som avvikelser från normala driftsvillkor skulle kunna ha, samt de systematiska arrangemang för ett säkert driftsavbrott vid den farliga verksamheten eller en del av denna vid en olyckshändelse, samt behovet av att öva personalen för att säkerställa att avvikelser som skulle kunna vara allvarliga konstateras på ett tidigt stadium och att lämpliga åtgärder vidtas.

(16) En bedömning av den utsträckning i vilken förändringar, reparationsarbeten och underhållsarbeten inom den farliga verksamheten skulle kunna medföra att man riskerade att åsidosätta säkerhetsåtgärderna samt de systematiska arrangemangen för att säkerställa att kontrollen bibehålls.

ANNEX VI

DECISION-MAKING ON SITTING PURSUANT TO ARTICLE 7

The following illustrates the matters which should be considered pursuant to Article 7:

1. The results of risk analysis and evaluation, including an evalu-

BILAGA VI

BESLUTSFATTANDE OM LOKALISERING ENLIGT ARTIKEL 7

De frågor som bör beaktas enligt artikel 7 belyses av följande:

1. Resultaten av riskanalys och bedömning, inbegripet en bedöm-

ation pursuant to Annex V of the physical characteristics of the area in which the hazardous activity is being planned;

2. The results of consultations and public participation processes;

3. An analysis of the increase or decrease of the risk caused by any development in the territory of the affected Party in relation to an existing hazardous activity in the territory of the Party of origin;

4. The evaluation of the environmental risks, including any transboundary effects;

5. An evaluation of the new hazardous activities which could be a source of risk;

6. A consideration of the siting of new, and significant modifications to existing hazardous activities at a safe distance from existing centres of population, as well as the establishment of a safety area around hazardous activities; within such areas, developments which would increase the populations at risk, or otherwise increase the severity of the risk, should be closely examined.

ANNEX VII

EMERGENCY PREPAREDNESS MEASURES PURSUANT TO ARTICLE 8

1. All contingency plans, both on- and off site, should be coordinated to provide a comprehensive and effective response to industrial

ning enligt bilaga V av de fysiska särdragen i det område där den farliga verksamheten planeras.

2. Resultaten av samrådsförfaranden och av förfaranden för allmänhetens deltagande.

3. En analys av ökningen eller minskningen av den risk som förorsakas av en utveckling inom den utsatta partens territorium i förhållande till en befintlig farlig verksamhet inom upphovspartens territorium.

4. Bedömningen av miljöriskerna, inbegripet gränsöverskridande effekter.

5. En bedömning av de nya farliga verksamheter som skulle kunna skapa risker.

6. En uppskattning av lokaliseringen av nya och betydelsefulla ändringar av befintliga farliga verksamheter på säkert avstånd från befintliga befolkningscentra, samt upprättande av ett säkerhetsområde omkring farliga verksamheter; inom sådana områden bör sådan utveckling som skulle kunna öka den för risk utsatta befolkningen eller på annat sätt öka risken utredas noga.

BILAGA VII

ÅTGÄRDER FÖR RÄDDNINGSTJÄNSTBEREDSKAP ENLIGT ARTIKEL 8

1. Alla beredskapsplaner, såväl inom anläggningen och utanför denna, bör samordnas så att en omfattande och effektiv insats vid

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

accidents.

2. The contingency plans should include the actions necessary to localize emergencies and to prevent or minimize their transboundary effects. They should also include arrangements for warning people and, where appropriate, arrangements for their evacuation, other protective or rescue actions and health services.

3. Contingency plans should give on-site personnel, people who might be affected off site and rescue forces, details of technical and organizational procedures which are appropriate for response in the event of an industrial accident capable of having transboundary effects and to prevent and minimize effects on people and the environment, both on and off site.

4. Examples of matters which could be covered by on-site contingency plans include:

(a) Organizational roles and responsibilities on site for dealing with an emergency;

(b) A description of the action which should be taken in the event of an industrial accident, or an imminent threat thereof, in order to control the condition or event, or details of where such a description can be found;

(c) A description of the equipment and resources available;

industriolyckor uppnås.

2. Beredskapsplanerna bör innefatta nödvändiga åtgärder för lokalisering av olyckshändelser och förhindra eller minimera deras gränsöverskridande effekter. De bör även inbegripa arrangemang för att varna människor och, när så är lämpligt, evakueringsarrangemang, andra skydds- eller räddningsåtgärder samt hälso- och sjukvård.

3. Beredskapsplaner bör förse personal inom anläggningen, människor som kan påverkas utanför anläggningen och räddningsstyrkor med detaljerad information om de tekniska och organisatoriska förfaranden som är lämpliga vid insatser i händelse av en industriolycka som kan få gränsöverskridande effekter samt för att förhindra och minimera effekterna på människor och miljön såväl inom anläggningen som utanför denna.

4. Exempel på frågor som skulle kunna täckas av beredskapsplaner inom anläggningen innefattar

a) organisatoriska roller och ansvar på platsen för hantering av en olyckshändelse,

b) en beskrivning av de åtgärder som bör vidtas i händelse av en industriolycka eller ett överhängande hot om en sådan, i syfte att kontrollera omständigheten eller händelsen, eller detaljerad information om var en sådan beskrivning kan finnas,

c) en beskrivning av den utrustning och de resurser som står till förfogande,

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

(d) Arrangements for providing early warning of industrial accidents to the public authority responsible for the off-site emergency response, including the type of information which should be included in an initial warning and the arrangements for providing more detailed information as it becomes available;

(e) Arrangements for training personnel in the duties they will be expected to perform.

5. Examples of matters which could be covered by off site contingency plans include:

(a) Organizational roles and responsibilities off site for dealing with an emergency, including how integration with one-site plans is to be achieved;

(b) Methods and procedures to be followed by emergency and medical personnel;

(c) Methods for rapidly determining the affected area;

(d) Arrangements for ensuring that prompt industrial accident notification is made to affected or potentially affected Parties and that that liaison is maintained subsequently;

(e) Identification of resources necessary to implement the plan and the arrangements for coordination;

(f) Arrangements for providing information to the public including, where appropriate, the arran-

d) alarmeringssystem för snabbt alarm till den offentliga myndigheten, som är ansvarig för räddningstjänstinsatser utanför anläggningen, om industriolyckor, vari inbegrips den typ av information som bör inkluderas i ett första larm samt arrangemang för att tillhandahålla mer detaljerad information, när sådan blir tillgänglig,

e) arrangemang för att öva personal för de uppgifter som den förväntas fullgöra.

5. Exempel på frågor som skulle kunna täckas av beredskapsplaner för området utanför anläggningen innefattar

a) organisatoriska roller och ansvar utanför anläggningen för hantering av en olyckshändelse, inbegripet uppgifter om hur integrering av planerna inom anläggningen skall uppnås,

b) metoder och förfaranden som skall tillämpas av räddningstjänst- och sjukvårdspersonal,

c) metoder för att snabbt utpeka det utsatta området,

d) arrangemang för att säkerställa att omedelbar underrättelse om industriolycka sker till utsatta eller potentiellt utsatta parter och att denna förbindelse därefter uppehålls,

e) identifiering av resurser som är nödvändiga för att tillämpa planen och samordningsarrangemangen,

f) arrangemang för att tillhandahålla information till allmänheten inbegripet, när så är lämpligt, ar-

gements for reinforcing and repeating the information provided to the public pursuant to Article 9;

(g) Arrangements for training and exercises.

6. Contingency plans could include the measures for: treatment; collection; clean-up; storage; removal and safe disposal of hazardous substances and contaminated material; and restoration.

ANNEX VIII

INFORMATION TO THE PUBLIC PURSUANT TO ARTICLE 9

1. The name of the company, address of the hazardous activity and identification by position held of the person giving the information;

2. An explanation in simple terms of the hazardous activity, including the risks;

3. The common names or the generic names or the general danger classification of the substances and preparations which are involved in the hazardous activity, with an indication of their principal dangerous characteristics;

4. General information resulting from an environmental impact assessment, if available and relevant;

5. The general information relating to the nature of an industrial accident that could possibly occur in the hazardous activity, including

rangemang för att förstärka och repetera den information som allmänheten tillhandahålls i enlighet med artikel 9,

g) arrangemang för utbildning och övningar.

6. Beredskapsplaner kan innefatta åtgärder för hantering, uppsamling, sanering, lagring, undanskaffande och säker kvittblivning av farliga ämnen och förorenat material samt återställning.

BILAGA VIII

INFORMATION TILL ALLMÄNHETEN ENLIGT ARTIKEL 9

1. Namnet på företaget, adressen till den farliga verksamheten och identifiering genom angivande av den befattning som den person som lämnar informationen innehar.

2. En lättfattlig förklaring av den farliga verksamheten, inbegripet riskerna.

3. Allmänna benämningar eller artnamn eller den allmänna klassificeringen efter farlighetsgrad av de ämnen och preparat som är involverade i den farliga verksamheten, samt en uppgift om deras huvudsakliga farliga egenskaper.

4. Allmän information om resultatet av en miljökonsekvensbeskrivning, om en sådan finns tillgänglig och är relevant.

5. Allmän information avseende arten av en industriolycka, som möjligen skulle kunna inträffa i

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

its potential effects on the population and the environment;

6. Adequate information on how the affected population will be warned and kept informed in the event of an industrial accident;

7. Adequate information on the actions the affected population should take and on the behaviour they should adopt in the event of an industrial accident;

8. Adequate information on arrangements made regarding the hazardous activity, including liaison with the emergency services, to deal with industrial accidents, to reduce the severity of the industrial accidents and to mitigate their effects;

9. General information on the emergency services' off site contingency plan, drawn up to cope with any off site effects, including the transboundary effects of an industrial accident;

10. General information on special requirements and conditions to which the hazardous activity is subject according to the relevant national regulations and/or administrative provisions, including licensing or authorization systems;

11. Details of where further relevant information can be obtained.

samband med den farliga verksamheten, inbegripet dess potentiella effekter på befolkningen och miljön.

6. Lämplig information om hur den utsatta befolkningen kommer att varnas och hållas informerad i händelse av en industriolycka.

7. Lämplig information om de åtgärder som bör vidtas av den utsatta befolkningen och om det sätt den skall uppträda på i händelse av en industriolycka.

8. Lämplig information om de arrangemang som gjorts med avseende på den farliga verksamheten, inbegripet samordningen med räddningstjänsten, för insatser vid industriolyckor, i syfte att minska industriolyckornas omfattning och begränsa deras effekter.

9. Allmän information om den kommande räddningstjänstens beredskapsplaner för insatser utanför anläggningen, vilka utarbetats för att avhjälpa effekter utanför anläggningen, inbegripet de gränsöverskridande effekterna av en industriolycka.

10. Allmän information om speciella krav och villkor som den farliga verksamheten är underkastad i enlighet med relevanta nationella regler och/eller administrativa bestämmelser, inbegripet licensgivnings- eller auktorisationssystem.

11. Detaljerad information om var ytterligare relevant information kan erhållas.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

INDUSTRIAL ACCIDENT NOTIFICATION SYSTEMS
PURSUANT TO ARTICLE 10

1. The industrial accident notification systems shall enable the speediest possible transmission of data and forecast according to previously determined codes using compatible data-transmission and data-treatment systems for emergency warning and response, and for measures to minimize and contain the consequences of transboundary effects, taking account of different needs at different levels.

2. The industrial accident notification shall include the following:

(a) The type and magnitude of the industrial accident, the hazardous substances involved (if known), and the severity of its possible effects;

(b) The time of occurrence and exact location of the accident;

(c) Such other available information as necessary for an efficient response to the industrial accident.

3. The industrial accident notification shall be supplemented at appropriate intervals, or whenever required, by further relevant information on the development of the situation concerning transboundary effects.

4. Regular tests and reviews of the effectiveness of the industrial accident notification systems shall be undertaken, including the regu-

ALARMERINGSSYSTEM FÖR
INDUSTRIOLYCKOR ENLIGT
ARTIKEL 10

1. Alarmeringssystem för industriolyckor skall möjliggöra snabbast möjliga överföring av data och prognoser enligt tidigare fastställda koder med användning av kompatibla dataöverförings- och databehandlingssystem för varsel vid olyckor och räddningstjänstinsatser samt för åtgärder som syftar till att minimera och hindra följderna av gränsöverskridande effekter, varvid hänsyn skall tas till olika behov på olika nivåer.

2. Alarmeringen vid industriolyckor skall innefatta följande:

a) arten och omfattningen av industriolyckan, de farliga ämnen som är involverade (om dessa är kända) och svårighetsgraden av dess möjliga effekter,

b) tidpunkten och den exakta platsen för olyckan,

c) sådan annan tillgänglig information som behövs för en effektiv insats efter industriolyckan.

3. Alarmeringen vid industriolyckan skall med lämpliga intervaller eller, vid behov, kompletteras med ytterligare relevant information om utvecklingen av läget vad avser gränsöverskridande effekter.

4. Regelbundna prov och kontroller av effektiviteten hos alarmeringssystemen för industriolyckor skall företas, inbegripet regelbun-

lar training of the personnel involved. Where appropriate, such tests, reviews and training shall be performed jointly.

ANNEX X

MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 12

1. The overall direction, control, coordination and supervision of the assistance is the responsibility of the requesting Party. The personnel involved in the assisting operation shall act in accordance with the relevant laws of the requesting Party. The appropriate authorities of the requesting Party shall cooperate with the authority designated by the assisting party, pursuant to Article 17, as being in charge of the immediate operational supervision of the personnel and the equipment provided by the assisting Party.

2. The requesting Party shall, to the extent of its capabilities, provide local facilities and services for the proper and effective administration of the assistance, and shall ensure the protection of personnel, equipment and materials brought into its territory by, or on behalf of, the assisting Party for such a purpose.

3. Unless otherwise agreed by the Parties concerned, assistance shall be provided at the expense of the requesting Party. The assisting party may at any time waive wholly or partly the reimbursement of costs.

den övning av berörd personal. När så är lämpligt skall prov, kontroller och övning genomföras samordnat.

BILAGA X

ÖMSESIDIGT BISTÅND EN- LIGT ARTIKEL 12

1. Den begärande parten är ansvarig för den övergripande ledningen, kontrollen, samordningen och övervakningen av biståndet. Den personal som deltar i biståndsaktionen skall handla i enlighet med den begärande partens relevanta lagar. Den begärande partens behöriga myndigheter skall samarbeta med den myndighet som i enlighet med artikel 17 utsetts av den biståndsgivande parten, vilken är ansvarig för den omedelbara operationella ledningen av den personal och utrustning som tillhandahålls av den biståndsgivande parten.

2. Den begärande parten skall så långt möjligt tillhandahålla lokala resurser och tjänster för att biståndet skall kunna administreras på ett bra och effektivt sätt samt säkerställa skyddet av personal, utrustning och material som i detta syfte införts till dess territorium av den biståndsgivande parten eller på dennas vägnar.

3. Om inte annat överenskoms mellan de berörda parterna, skall bistånd tillhandahållas på den begärande partens bekostnad. Den biträdande parten får när som helst avstå från att helt eller delvis få ersättning för kostnaderna.

4. Den begärande parten skall på

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

4. The requesting Party shall use its best efforts to afford to the assisting Party and persons acting on its behalf the privileges, immunities or facilities necessary for the expeditious performance of their assistance functions. The requesting Party shall not be required to apply this provision to its own nationals or permanent residents or to afford them the privileges and immunities referred to above.

5. A Party shall, at the request of the requesting or assisting Party, endeavour to facilitate the transit through its territory of duly notified personnel, equipment and property involved in the assistance to and from the requesting Party.

6. The requesting Party shall facilitate the entry into, stay in and departure from its national territory of duly notified personnel and of equipment and property involved in the assistance.

7. With regard to acts resulting directly from the assistance provided, the requesting Party shall, in respect of the death of or injury to persons, damage to or loss of property, or damage to the environment caused within its territory in the course of the provision of the assistance requested, hold harmless and indemnify the assisting Party or persons acting on its behalf and compensate them for death or injury suffered by them and for loss of or damage to equipment or other property involved in the assistance. The requesting Party shall be responsible for dealing with claims brought by third parties against the

allt sätt anstränga sig för att ge den bistående parten samt personer som handlar på dennas vägnar de privilegier, den immunitet eller de resurser som behövs för ett snabbt genomförande av biståndsuppgifterna. Den begärande parten skall inte behöva tillämpa denna bestämmelse på sina egna medborgare eller fast bosatta personer eller ge dem de privilegier och den immunitet som avses ovan.

5. En part skall på begäran av den begärande eller den biträdande parten sträva efter att underlätta befordran genom dess territorium av vederbörligen anmäld biståndspersonal samt utrustning och egendom som skall användas i biståndssyfte till och från den begärande parten.

6. Den begärande parten skall underlätta för vederbörligen anmäld biståndspersonal samt utrustning och egendom som skall användas i biståndssyfte att komma in till, vistas i samt lämna dess nationella territorium.

7. Vad avser de handlingar som utgör en direkt följd av det givna biståndet, skall den begärande parten i fråga om dödsfall eller personskada, skada på eller förlust av egendom eller miljöskada som inträffat inom dess territorium under den tid det begärda biståndet givits, hålla den biståndsgivande parten eller de personer som handlar på dess vägnar skadeslösa samt kompensera dem för dödsfall eller skada som drabbat dem samt för förlust av eller skada på utrustning eller annan egendom som används för biståndet. Den begärande parten skall ansvara för handläggningen av yrkanden från

assisting Party or persons acting on its behalf.

8. The Parties concerned shall cooperate closely in order to facilitate the settlement of legal proceedings and claims which could result from assistance operations.

9. Any party may request assistance relating to the medical treatment or the temporary relocation in the territory of another Party of persons involved in an accident.

10. The affected or requesting Party may at any time, after appropriate consultations and by notification, request the termination of assistance received or provided under this Convention. Once such a request has been made, the Parties concerned shall consult one another with a view to making arrangements for the proper termination of the assistance.

ANNEX XI

EXCHANGE OF INFORMATION PURSUANT TO ARTICLE 15

Information shall include the following elements, which can also be the subject of multilateral and bilateral cooperation:

(a) Legislative and administrative measures, policies, objectives and priorities for prevention, preparedness and response, scientific activities and technical measures to reduce the risk of industrial accidents from hazardous activities,

tredje part mot den biträdande parten eller de personer som handlar på dennas vägnar.

8. De berörda parterna skall nära samarbeta i syfte att underlätta biläggande av rättsliga förfaranden och yrkanden som skulle kunna bli följden av biståndsverksamheten.

9. Varje part får begära bistånd vad gäller läkarvård eller tillfällig flyttning inom en annan parts territorium av personer som råkat ut för en olycka.

10. Den utsatta eller begärande parten får när som helst, efter lämpligt samråd och genom under rättelse, begära att det enligt denna konvention erhållna och lämnade biståndet upphör. Så snart en sådan begäran har gjorts, skall de berörda parterna samråda med varandra i syfte att vidta arrangemang för att biståndet skall upphöra på ett riktigt sätt.

BILAGA XI

INFORMATIONsutbyte enligt Artikel 15

Information skall innefatta följande punkter, vilka också kan bli föremål för multilateralt och bilateralt samarbete:

a) lagstiftnings- och administrativa åtgärder, riktlinjer, mål och prioriteringar för förebyggande, beredskap och insatser samt vetenskaplig verksamhet och tekniska åtgärder för att minska risken för industriolyckor till följd av farliga

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

including the mitigation of transboundary effects;

(b) Measures and contingency plans at the appropriate level affecting other Parties;

(c) Programmes for monitoring, planning, research and development, including their implementation and surveillance;

(d) Measures taken regarding prevention of, preparedness for and response to industrial accidents;

(e) Experience with industrial accidents and cooperation in response to industrial accidents with transboundary effects;

(f) The development and application of the best available technologies for improved environmental protection and safety;

(g) Emergency preparedness and response;

(h) Methods used for the prediction of risks, including criteria for the monitoring and assessment of transboundary effects.

verksamheter, inbegripet begränsning av gränsöverskridande effekter,

b) åtgärder och räddningstjänstplaner på lämplig nivå, vilka berör andra parter,

c) program för kontroll, planering, forskning och utveckling, inbegripet genomförande och uppföljning,

d) åtgärder som vidtagits i fråga om förhindrande av, beredskap för och räddningstjänstinsatser vid industriolyckor,

e) erfarenhet av industriolyckor samt samarbete om insatser vid industriolyckor med gränsöverskridande effekter,

f) Utvecklingen och tillämpningen av bästa tillgängliga teknologi för att förbättra miljöskydd och säkerhet,

g) räddningstjänstens beredskap och insatser,

h) metoder som används för att förutse risker, inbegripet kriterier för kontroll och bedömning av gränsöverskridande effekter.

ANNEX XII

TASKS FOR MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 18, PARAGRAPH 4

1. Information and data collection and dissemination

(a) Establishment and operation of an industrial accident notification system that can provide infor-

BILAGA XII

ÖMSESIDIGA BISTÅNDSUPPGIFTER ENLIGT ARTIKEL 18, PUNKT 4

1. Information och datainsamling samt spridning

a) upprättande och hantering av ett alarmeringssystem för industriolyckor, som kan ge information

mation on industrial accidents and on experts, in order to involve the experts as rapidly as possible in providing assistance;

(b) Establishment and operation of a data bank for the reception processing and distribution of necessary information on industrial accidents, including their effects, and also on measures applied and their effectiveness;

(c) Elaboration and maintenance of a list of hazardous substances, including their relevant characteristics, and of information on how to deal with those in the event of an industrial accident;

(d) Establishment and maintenance of a register of experts to provide consultative and other kinds of assistance regarding preventive, preparedness and response measures, including restoration measures;

(e) Maintenance of a list of hazardous activities;

(f) Production and maintenance of a list of hazardous substances covered by the provisions of Annex I, Part I.

2. Research, training and methodologies

(a) Development and provision of models based on experience from industrial accidents, and scenarios for preventive, preparedness and response measures;

(b) Promotion of education and training, organization of international symposia and promotion of cooperation in research and deve-

om industriolyckor och experter i syfte att snarast möjligt få hjälp av experter i samband med biståndsgivning,

b) upprättande och drift av en databank för mottagande, behandling och spridning av nödvändig information om industriolyckor, inbegripet effekterna av dessa, samt om vidtagna åtgärder och effekterna av dessa,

c) upprättande och fortsatt uppdatering av en lista över farliga ämnen, inklusive deras relevanta egenskaper, samt över information om hur dessa skall hanteras i händelse av en industriolycka,

d) upprättande och uppdatering av ett expertregister för att tillhandahålla rådgivning och andra slag av bistånd avseende förebyggandeberedskaps- och räddningstjänståtgärder, inklusive åtgärder för återställande,

e) uppdatering av en lista över farliga verksamheter,

f) upprättande och uppdatering av en lista över farliga ämnen enligt bilaga 1, del 1.

2. Forskning, utbildning och metodologi

a) utveckling och framtagning av modeller baserade på erfarenhet av industriolyckor, samt scenarier för förebyggande-, beredskaps- och räddningstjänståtgärder,

b) främjande av utbildning och övning, organiserande av internationella symposier samt främjande av forsknings- och utvecklings-

lopment.

3. Technical assistance

(a) Fulfillment of advisory functions aimed at strengthening the ability to apply preventive, preparedness and response measures;

(b) Undertaking, at the request of a Party, of inspections of its hazardous activities and the provision of assistance in organizing its national inspections according to the requirements of this Convention.

4. Assistance in the case of an emergency

Provision, at the request of a Party, of assistance by, inter alia, sending experts to the site of an industrial accident to provide consultative and other kinds of assistance in response to the industrial accident.

ANNEX XIII

ARBITRATION

1. The claimant Party or Parties shall notify the secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to Article 21, paragraph 2 of this Convention. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention, the interpretation or application of which is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

samarbete.

3. Tekniskt bistånd

a) fullföljande av rådgivande uppgifter syftande till att förstärka möjligheten att tillämpa förebyggande-, beredskaps- och räddningstjänståtgärder,

b) genomförande, på begäran av en part, av inspektion av dess farliga verksamheter samt tillhandahållande av bistånd vid organisering av dess nationella inspektioner i enlighet med kraven i denna konvention.

4. Bistånd i händelse av en olyckshändelse.

Tillhandahållande, på en parts begäran, av bistånd genom att bland annat sända experter till platsen för en industriolycka för att lämna rådgivande och andra former av bistånd för insatser vid en industriolycka.

BILAGA XIII

SKILJEDOM

1. Kärandeparten eller kärandeparterna skall underrätta sekretariatet om att parterna har kommit överens om att hänskjuta tvisten till skiljedom i enlighet med artikel 21 punkt 2 i denna konvention. I underrättelsen skall anges vilken fråga skiljedomen skall avse och de artiklar i denna konvention, vars tolkning eller tillämpning är omstridd skall särskilt inkluderas. Sekretariatet skall vidarebefordra den sålunda erhållna informationen till alla parter i denna konvention.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant Party or Parties and the other Party or Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further twomonth period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

2. Skiljedomstolen skall bestå av tre ledamöter. Kärandeparten eller kärandeparterna och den andra parten eller parterna i tvisten skall utnämna en skiljedomare och de två sålunda utnämnda skiljedomarna skall gemensamt utse den tredje, som skall vara skiljedomstolens ordförande. Den senare skall inte vara medborgare i något land som är part i tvisten och inte heller vara stadigvarande bosatt inom någon av dessa parters territorier, vara anställd av någon av dem eller ha befattat sig med målet i någon annan egenskap.

3. Om skiljedomstolens ordförande inte har utsetts inom två månader efter utnämmandet av den andre skiljedomaren, skall exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa på begäran av endera parten i tvisten utse ordföranden inom en tvåmånadersperiod.

4. Om en av parterna i tvisten inte utnämner en skiljedomare inom två månader efter mottagandet av anmodan kan den andra parten underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall utse skiljedomstolens ordförande inom ytterligare en tvåmånadersperiod. Efter utnämningen skall skiljedomstolens ordförande anmoda den part som inte utnämnt någon skiljedomare att göra detta inom två månader. Om parten underlåter att göra detta inom denna period skall ordföranden underrätta exekutivsekreteraren för Ekonomiska kommissionen för Europa, som skall göra denna utnämning inom en tvåmånadersperiod.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out herein shall draw up its rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular shall, using all means at their disposal:

(a) Provide the tribunal with all relevant documents, facilities and information;

(b) Enable the tribunal, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties to the dispute and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the

5. Skiljedomstolen skall meddela sitt beslut i enlighet med folkrätten och bestämmelserna i denna konvention.

6. En skiljedomstol tillsatt enligt dessa bestämmelser skall själv utarbeta sina procedurregler.

7. Skiljedomstolens beslut både vad gäller processordning och innehåll skall fattas med enkel majoritet bland ledamöterna.

8. Domstolen kan vidta alla lämpliga åtgärder för att fastställa fakta.

9. Parterna i tvisten skall underlätta skiljedomstolens arbete och skall i synnerhet genom att använda alla tillgängliga medel

a) förse domstolen med all relevant dokumentation, hjälpmedel och information, och

b) möjliggöra för domstolen att vid behov kalla vittnen eller experter för att få ta del av deras ut-sagor.

10. Parterna i tvisten och skiljedomarna skall skydda alla konfidentiella uppgifter som de får i förtroende under processen i skiljedomstolen.

11. Skiljedomstolen kan, på begäran av någon av parterna, rekommendera tillfälliga skyddsåtgärder.

12. Om en av parterna i tvisten inte inställer sig hos skiljedomsto-

arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne equally by the parties to the dispute. The tribunal shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.

15. Any Party to this Convention which has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal

len eller inte lyckas med att försvara sin sak, kan den andra parten begära att skiljedomstolen fortsätter förhandlingarna och avger sitt slutliga beslut. En parts frånvaro eller en parts misslyckande med att försvara sin sak skall inte utgöra något hinder för sitt fortsätta förhandlingarna.

13. Skiljedomstolen kan pröva och besluta om motyrkanden som direkt härrör från den sak som är föremål för tvist.

14. Såvida inte skiljedomstolen beslutar annat på grund av målets speciella omständigheter, skall kostnaderna för domstolen, inklusive ersättningen till dess ledamöter, till lika delar bäras av parterna i tvisten. Domstolen skall bokföra alla sina utgifter och tillstålla parterna slutredovisning över dessa.

15. Varje part i denna konvention som har ett rättsligt anspråk i den sak som är föremål för tvist och som kan påverkas av ett beslut i målet, kan med domstolens samtycke intervensera i förhandlingarna.

16. Skiljedomstolen skall meddela sitt utslag inom fem månader från det datum då den upprättas, såvida den inte finner det nödvändigt att utsträcka tiden vilket får ske med högst fem månader.

17. Skiljedomstolens utslag skall åtföljas av en redogörelse för skälen. Det skall vara slutligt och bindande för alla parter i tvisten. Utslaget skall av skiljedomstolen vidarebefordras till parterna i tvisten

to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

och till sekretariatet. Sekretariatet skall vidarebefordra den erhållna informationen till alla parter i denna konvention.

18. Varje tvist som uppstår mellan parterna beträffande tolkningen eller verkställandet av utslaget kan av någondera parten hänskjutas till den skiljedomstol som avkunnat utslaget eller, om denna inte kan uppta saken till behandling, till en annan domstol som tillsatts för detta.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 4

Förslag till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Syftet med lagen

1 § Syftet med denna lag är att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och att begränsa följderna av sådana olyckor för människors hälsa och miljön.

Med miljö avses i denna lag även egendom.

Definitioner

2 § I denna lag används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

Allvarlig kemikalieolycka: olycka med ett eller flera farliga ämnen inblandade, t.ex. utsläpp, brand eller explosion, som orsakas av ett okontrollerat händelseförlopp vid driften av en verksamhet som omfattas av denna lag, och som medför allvarlig och omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa, inom eller utanför verksamheten, eller för miljön.

Farliga ämnen: de ämnen, blandningar och beredningar som regeringen föreskriver och som förekommer som råvara eller som produkter, biprodukter, restprodukter och mellanprodukter, inbegripet sådana ämnen som rimligen kan bildas vid en olycka.

Verksamhet: hela det område som står under en verksamhetsutövares ledning eller flera verksamhetsutövares gemensamma ledning och där det finns farliga ämnen vid en eller flera anläggningar, inklusive infrastrukturer eller aktiviteter, som är gemensamma för eller hör till området.

Anläggning: en teknisk enhet inom en verksamhet där farliga ämnen tillverkas, används, hanteras eller förvaras. Detta inbegriper all utrustning, alla konstruktioner, ledningar, maskiner, verktyg, särskilda industrijärnvägsspår, lastkajer, bryggor, pirar, magasin eller liknande anordningar, flytande eller fasta som är nödvändiga för anläggningens drift.

Verksamhetsutövare: varje fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller anläggning eller som på annat sätt har rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut om verksamhetens eller anläggningens tekniska drift. Om flera verksamheter med en gemensam ägare är samlokaliserade, skall dessa anses som en enda verksamhet och den gemensamma ägaren som verksamhetsutövare.

Lager: förekomst av en viss mängd farliga ämnen för lagring, förvaring eller magasinering.

¹ Jfr rådets direktiv (96/82/EG) av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (EGT nr L 010, 14.1.1997, s. 13, Celex 396L0082).

Lagens tillämpningsområde

3 § Denna lag tillämpas på verksamheter där farliga ämnen förekommer i mängder som motsvarar eller överstiger de mängder som regeringen föreskriver.

Med förekomst av farliga ämnen avses den faktiska eller möjliga förekomsten av sådana ämnen i en verksamhet eller den förekomst av sådana ämnen som skulle kunna uppstå vid en okontrollerad industriell kemisk process.

4 § Lagen tillämpas inte på

1. faror som har samband med joniserande strålning,
2. sådan hantering av farliga ämnen som omfattas av lagen (1982:821) om transport av farligt gods,
3. transport av farliga ämnen i rörledningar utanför de verksamheter som omfattas av denna lag, eller
4. militär verksamhet.

5 § I fråga om verksamhet som kan ge upphov till allvarliga kemikalieolyckor tillämpas utöver denna lag även bestämmelser i annan lag.

När det gäller skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete samt i sådana hänseenden i övrigt som huvudsakligen avser arbetsmiljön tillämpas bestämmelserna i arbetsmiljölagen (1977:1160).

Verksamhetsutövarnas skyldigheter

6 § En verksamhetsutövare skall förebygga riskerna för allvarliga kemikalieolyckor. I de fall en allvarlig kemikalieolycka har inträffat är en verksamhetsutövare skyldig att begränsa följderna för människors hälsa och miljön.

Verksamhetsutövaren skall iaktta de allmänna hänsynsregler som anges i 2 kap. miljöbalken.

7 § Verksamhetsutövaren skall för sådan verksamhet som omfattas av denna lag göra en skriftlig anmälan till tillsynsmyndigheten innan byggnadsarbetena påbörjas eller verksamheten tas i drift.

En anmälan skall innehålla

1. uppgifter om de farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma inom en anläggning,
2. en redogörelse för driften vid anläggningen eller lagret, samt
3. en beskrivning av verksamhetens omgivning.

Om verksamheten omfattas av tillståndsplikt enligt miljöbalken får regeringen föreskriva begränsningar av anmälningsskyldigheten. Även i övrigt får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela närmare föreskrifter om vad anmälan skall innehålla.

Om väsentliga förändringar sker i verksamheten, skall verksamhetsutövaren anmäla detta till tillsynsmyndigheten.

8 § Verksamhetsutövaren skall utarbeta ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor skall förebyggas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad handlingsprogrammet skall innehålla.

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om att verksamheter som inte omfattas av tillståndsplikten enligt miljöbalken ändå skall tillståndsprövas enligt det förfarande som anges i 22 kap. miljöbalken, innan verksamheten anläggs eller ändras.

10 § Regeringen får meddela föreskrifter om att för vissa verksamheter skall en säkerhetsrapport upprättas.

En säkerhetsrapport skall innehålla

1. information om hur verksamhetens driftsystem och organisation har utformats för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor,

2. en beskrivning av verksamhetens omgivning,

3. en beskrivning av anläggningen och de farliga ämnen som förekommer eller kan förekomma där,

4. en identifiering och analys av olycksrisker, samt

5. uppgifter om förebyggande åtgärder för att förhindra och begränsa följderna av en allvarlig kemikalieolycka.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad säkerhetsrapporten skall innehålla samt föreskrifter om undantag från bestämmelserna i första stycket.

11 § Säkerhetsrapporten skall förnyas vart femte år eller tidigare, om det finns särskilda skäl. Säkerhetsrapporten skall lämnas till tillsynsmyndigheten.

Planer för interna räddningsinsatser

12 § Verksamhetsutövare vars verksamhet omfattas av kravet på säkerhetsrapport skall i samråd med kommunen och de anställda upprätta en intern plan för räddningsinsatser. Denna plan skall ingå i säkerhetsrapporten.

Den interna planen skall förnyas vart tredje år eller när det annars finns anledning till det. Planen skall lämnas till tillsynsmyndigheten som skall granska den.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om planens innehåll.

Samlokaliserad verksamhet

13 § I säkerhetsarbetet skall verksamhetsutövarna, utöver förhållandena vid den egna verksamheten, även ta hänsyn till andra faktorer i omgivningen som kan påverka säkerheten. Närheten till annan verksamhet som omfattas av lagen skall särskilt beaktas.

Vid utredningen av om det finns sådana faktorer som sägs i första stycket skall verksamhetsutövaren samråda med statliga och kommunala

myndigheter, organisationer och enskilda som kan ha intresse i saken. Om det behövs för utredningen, får verksamhetsutövaren begära hjälp från tillsynsmyndigheten enligt 21 §.

Förekomsten av nämnda faktorer samt åtgärder som av den anledningen vidtagits eller planerats skall redovisas i anmälan och i säkerhetsrapporten.

Information

14 § Kommunen skall se till att personer som löper risk att påverkas av en allvarlig kemikalieolycka vid en verksamhet som omfattas av kravet på säkerhetsrapport informeras om vilka säkerhetsåtgärder som skall vidtas och hur man skall förfara vid en olycka. Detta gäller även i förhållande till personer i en annan kommun eller utomlands.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad informationen skall innehålla.

Verksamhetsutövarna skall svara för kostnaderna för den information som skall lämnas enligt första stycket.

Tillsyn

Allmänt om tillsynen

15 § Statens räddningsverk, länsstyrelsen och kommunerna (tillsynsmyndigheterna) skall, i enlighet med vad regeringen bestämmer, ha tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs.

Länsstyrelsen och kommunerna skall ha tillsyn över verksamhet som omfattas av tillståndspflicht enligt miljöbalken i enlighet med den ansvarsfördelning för tillsynen av miljöfarlig verksamhet som följer av miljöbalken. Tillsynsmyndigheterna skall samordna tillsynen med den tillsyn som sker enligt miljöbalken.

För verksamhet som inte omfattas av andra stycket skall länsstyrelsen vara tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen får överlåta åt en kommun ha tillsynen om kommunen gjort framställning om det.

16 § Om en kommun gjort framställning om att tillsynen skall överlåtas enligt 15 § tredje stycket och länsstyrelsen finner att tillsynen inte bör överlåtas, skall länsstyrelsen med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande, om kommunen begär det.

Länsstyrelsen får återkalla överlåtelsen av tillsynen till en kommun. Om regeringen har beslutat om överlåtelse, skall regeringen besluta om återkallelse.

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att tillsynsmyndigheterna skall lämna sådana uppgifter som behövs för att en central tillsynsmyndighet skall kunna fullgöra sitt samordnande, kontrollerande och uppföljande ansvar.

18 § Tillsynsmyndigheterna skall utarbeta ett tillsynsprogram för varje verksamhet. För verksamheter som omfattas av kravet på säkerhetsrapport skall tillsynsprogrammet grunda sig på en analys och en planmässig bedömning av riskerna för allvarliga kemikalieolyckor i samband med verksamheten.

Tillträde för tillsyn

19 § För tillsynen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till en verksamhet. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få de upplysningar och tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att tillsynsmyndigheten skall få tillträde till en verksamhet.

Föreläggande och förbud

20 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att säkerställa att denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av lagen följs. Detsamma gäller för domar och beslut enligt miljöbalken.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ett ansökningsmål enligt miljöbalken som har rättskraft enligt 24 kap. 1 § miljöbalken.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

21 § Tillsynsmyndigheten får vid sådan utredning av effekter som sägs i 13 § förelägga en verksamhetsutövare eller någon annan att lämna de uppgifter som behövs för utredningen.

Vite

22 § Beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite. Frågor om att döma ut vite prövas av miljödomstol.

Verkställighet på den felandes bekostnad

23 § Om en verksamhetsutövare inte gör det som han eller hon är skyldig till enligt tillsynsmyndighetens föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans eller hennes bekostnad.

Övriga bestämmelser

24 § Om det finns särskilda skäl, får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut skall gälla även om det överklagas.

Överklagande

Prop. 1998/99:64

Bilaga 5

25 § Beslut av tillsynsmyndighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag får överklagas till miljödomstol.

Beslut om tillsynsprogram får inte överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.
 2. För befintlig verksamhet som omfattas av lagen skall anmälan ges in till tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2000 samt säkerhetsrapporten respektive den interna planen för räddningsinsatser senast den 1 januari 2001.

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 och 7 §§, 19 kap. 5 §, 22 kap. 1, 4, 6 och 25 §§ samt 26 kap. 3 § miljöbalken skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som en planerad verksamhet eller åtgärd kan medföra dels på människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap och kulturmiljö, dels på hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, dels på annan hushållning med material, råvaror och energi. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön.

Utöver vad som sägs i första stycket är syftet med miljökonsekvensbeskrivningen att identifiera och bedöma faktorer i en planerad verksamhets omgivning som kan ge upphov till en allvarlig kemikalieolycka eller förvärra följderna av en sådan olycka.

7 §

En miljökonsekvensbeskrivning för en verksamhet eller åtgärd som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan skall innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla syftet enligt 3 §, däribland

1. en beskrivning av verksamheten eller åtgärden med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning,
2. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att skadliga verkningar skall undvikas, minskas eller avhjälpas, t.ex. hur det skall undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. överträds,
3. de uppgifter som krävs för att påvisa och bedöma den huvudsakliga inverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med mark och vatten samt andra resurser som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra,
4. en redovisning av alternativa platser, om sådana är möjliga, samt alternativa utformningar tillsammans med dels en motivering varför ett visst alternativ har valts, dels en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten eller åtgärden inte kommer till stånd, och
5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

I ett beslut enligt 4 § tredje stycket om att betydande miljöpåverkan kan antas får länsstyrelsen ställa krav på att även andra jämförbara sätt att nå

samma syfte skall redovisas när alternativa utformningar som avses i första stycket 4 redovisas.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 5

För verksamheter eller åtgärder som inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan skall en miljökonsekvensbeskrivning innehålla vad som anges i första stycket, i den utsträckning det behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning.

Av 22 kap. 1 § första stycket 6 framgår att i ett ansökningsmål skall en säkerhetsrapport ingå i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:0000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

19 kap.

5 §

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder skall tillämpas bestämmelserna i

1. 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,

2. 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,

3. 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,

4. 22 kap. 6 § om talerätt,

5. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

6. 22 kap. 12 § om sakkunniga,

7. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

8. 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–10 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

9. 22 kap. 26 § om särskild dom,

10. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

11. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

12. 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder skall tillämpas bestämmelserna i

1. 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,

2. 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,

3. 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,

4. 22 kap. 6 § om talerätt,

5. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

6. 22 kap. 12 § om sakkunniga,

7. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

8. 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

9. 22 kap. 26 § om särskild dom,

10. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

11. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

12. 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

22 kap.

1 §

En ansökan i ett ansökningsmål skall vara skriftlig. Den skall innehålla

1. de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning,

2. en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. och uppgift om det samråd som skett enligt 6 kap. 4–6 §§,

3. de uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. iakttas,

4. förslag till de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten, *och*

5. förslag till hur verksamheten skall kontrolleras.

En ansökan i ett ansökningsmål skall vara skriftlig. Den skall innehålla

1. de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning,

2. en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. och uppgift om det samråd som skett enligt 6 kap. 4–6 §§,

3. de uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. iakttas,

4. förslag till de skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga eller avhjälpa olägenheter från verksamheten,

5. förslag till hur verksamheten skall kontrolleras, *och*

6. *en säkerhetsrapport i de fall verksamheten omfattas av lagen (1999:0000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.*

I mål om vattenverksamhet skall ansökan dessutom innehålla följande

1. uppgift om det finns fastigheter som berörs av vattenverksamheten eller ej och i förekommande fall namn och adress på ägarna och berörda innehavare av särskild rätt till fastigheterna, och

2. uppgifter om de ersättningsbelopp som sökanden erbjuder varje sakägare, om det inte på grund av verksamhetens omfattning bör anstå med sådana uppgifter.

Ytterligare bestämmelser om vad en ansökan i vissa fall skall innehålla i mål om vattenverksamhet finns i 7 kap. 4 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

4 §

Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten, behöver ansök-

Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Statens räddningsverk* och Fiskeriverket. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verk-

ningshandlingarna dock inte sändas över.

Kungörelsen skall även sändas till berörda kommuner och den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt till länsstyrelsen och andra statliga myndigheter vars verksamhet kan beröras av ansökan.

samheten, behöver dock inte handlingarna sändas över.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 5

6 §

Naturvårdsverket, Kammarkollegiet och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

Naturvårdsverket, Kammarkollegiet, *Statens räddningsverk* och länsstyrelsen skall, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

En kommun får föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen.

Fiskeriverket skall, om handlingar sänds till verket enligt 4 §, yttra sig om vattenanläggningens eller verksamhetens inverkan på det allmänna fiskeintresset samt föreslå de bestämmelser som behövs till skydd för fisket. Om verket anser att ett yttrande kräver undersökning på platsen, skall verket anmäla detta till miljödomstolen, som skall förordna om sakkunnigutredning enligt 12 §.

25 §

En dom som innebär att tillstånd lämnas till en verksamhet skall i förekommande fall innehålla bestämmelser om

1. den tid som tillståndet skall gälla,

2. verksamhetens ändamål, läge, omfattning, säkerhet och tekniska utformning i övrigt,

3. tillsyn, besiktning och kontroll,

4. skyldighet att betala ersättning eller att utföra skadeförebyggande åtgärder samt hur betalningen skall ske,

5. skyldighet att betala avgifter,

6. de villkor som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan eller andra olägenheter,

7. de villkor som behövs avseende hanteringen i verksamheten av kemiska produkter om hanteringen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,

En dom som innebär att tillstånd lämnas till en verksamhet skall i förekommande fall innehålla bestämmelser om

1. den tid som tillståndet skall gälla,

2. verksamhetens ändamål, läge, omfattning, säkerhet och tekniska utformning i övrigt,

3. tillsyn, besiktning och kontroll,

4. skyldighet att betala ersättning eller att utföra skadeförebyggande åtgärder samt hur betalningen skall ske,

5. skyldighet att betala avgifter,

6. de villkor som behövs för att hindra eller begränsa skadlig påverkan eller andra olägenheter,

7. de villkor som behövs avseende hanteringen i verksamheten av kemiska produkter om hanteringen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,

8. de villkor som behövs om avfallshantering och återvinning och återanvändning om hanteringen, återvinningen eller återanvändningen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,

9. de villkor som behövs med avseende på hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser,

10. de villkor som behövs med avseende på efterbehandling och ställande av säkerhet,

11. den tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får framställas,

12. den förlust av vatten eller annat som tillståndshavare enligt 31 kap. 22 och 23 §§ är skyldig att underkasta sig utan ersättning, och

13. rättegångskostnader.

8. de villkor som behövs om avfallshantering och återvinning och återanvändning om hanteringen, återvinningen eller återanvändningen kan medföra olägenheter för den yttre miljön,

9. de villkor som behövs med avseende på hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser,

10. de villkor som behövs med avseende på efterbehandling och ställande av säkerhet,

11. de villkor som behövs för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem för människors hälsa och miljön,

12. den tid inom vilken anspråk i anledning av oförutsedda skador får framställas,

13. den förlust av vatten eller annat som tillståndshavare enligt 31 kap. 22 och 23 §§ är skyldig att underkasta sig utan ersättning, och

14. rättegångskostnader.

Avser tillståndet arbeten för vattenverksamhet, skall i domen anges den tid inom vilken arbetena skall vara utförda. Tiden får sättas till högst tio år. Den tid inom vilken igångsättandet av miljöfarlig verksamhet skall ha skett skall anges.

Miljödömsstolen får överlåta åt tillsynsmyndighet att fastställa villkor av mindre betydelse.

Ytterligare bestämmelser om vad en dom i mål om vattenverksamhet och vattenanläggningar skall innehålla finns i 7 kap. 6 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

26 kap.

3 §

Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, generalläkaren, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter), i enlighet med vad regeringen bestämmer.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1999:0000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd,

över hanteringen av kemiska produkter enligt 14 kap. och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 5

Regeringen får föreskriva att den tillsynsmyndighet regeringen bestämmer får överlåta åt en kommun att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet, om kommunen har gjort framställning om det. Detta gäller inte verksamhet som utövas av Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

2. Denna lag är inte tillämplig på mål eller ärenden som är under handläggning enligt miljöbalkens bestämmelser, eller motsvarande äldre bestämmelser i lag som upphävts genom miljöbalken enligt 2 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken, vid denna lags ikraftträdande.

Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall² skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För personal som ställts till förfogande av en biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt *konventionen* den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionen*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionen*.

Föreslagen lydelse

6 §

För personal som ställs till förfogande av biståndsgivande part samt för utrustning och egendom som införs i Sverige enligt *konventionen* den 26 september 1986 om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *och konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor* åtnjutes immunitet och privilegier i den utsträckning som anges i *konventionerna*, dock med de inskränkningar som följer av förklaringar som Sverige har avgett i anslutning till *konventionerna*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

² Lagen omtryckt 1994:717.

Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 18 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

18 §

Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19–21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretess gäller för sådan uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden som har lämnats enligt 19–21 §§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller i ärende om underrättelse och information eller bistånd enligt konventionerna den 26 september 1986 om tidig information vid en kärnenergiolycka och om bistånd i händelse av en kärnteknisk olycka eller ett nödläge med radioaktiva ämnen *samt konventionen den 17 mars 1992 om gränsöverskridande effekter av industriolyckor*, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

Förslag till lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102)

Härigenom föreskrivs att 30 § räddningstjänstlagen (1986:1102)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för räddningstjänst skall se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen.

När ett räddningsorgan gör en räddningsinsats, skall polismyndigheten underrättas om insatsen.

Om effekterna av en olyckshändelse kan kräva särskilda åtgärder till skydd för befolkningen eller miljön i ett annat land än Sverige, skall det räddningsorgan som gör räddningsinsatsen omedelbart underrätta berörd myndighet i det andra landet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999.

¹ Lagen omtryckt 1992:948.

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 4 februari 1999 (Försvarsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor,
2. lag om ändring i miljöbalken,
3. lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall,
4. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
5. lag om ändring i räddningstjänstlagen (1986:1102).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Jan Nyrén.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Samtliga verksamheter som lagen omfattar synes utgöra miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Denna balk har nyligen antagits i syfte bl.a. att där sammansmälta bestämmelserna i centrala miljölagar. Det synes inte ha funnits några svåra hinder för att inordna de verksamheter som den föreslagna lagen omfattar under miljöbalkens bestämmelser. Såvitt framgått synes det främsta problemet ha sammanhängt med svårigheter att inordna vissa sådana verksamheter under indelningen i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, alltså inte ens en lagfråga. Även om vissa ingrepp skulle ha krävts i själva balken hade det varit väl värt besväret eftersom man då hade fått en mer enhetlig lagstiftning. De bestämmelser som direkt införlivar Seveso II-direktivet har, som föreslås i lagrådsremissen, sin plats i en särskild lag, men regler om tillstånd och tillsyn hade mycket väl kunna sökas i miljöbalken. Statens räddningsverk hade därvid kunnat inordnas som en central tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. När nu lagstiftningsärendet avancerat så långt och inför krav på ett snabbt införlivande av direktivet med svensk rätt anser sig Lagrådet inte böra avstyrka förslaget i dess nuvarande utformning men finner dubblen med miljöbalkens bestämmelser beklaglig.

1 §

Enligt andra stycket avses i denna lag med miljö även egendom. Att så är fallet överensstämmer med miljöbalken. Även om räddningstjänstlagen bygger på andra begrepp är miljöbalken en senare och mer central lag.

Den föreslagna lagen bör utgå från miljöbalkens systematik. Lagrådet hemställer att andra stycket får utgå.

Prop. 1998/99:64
Bilaga 6

2 §

Den föreslagna definitionen av begreppet "verksamhet" ger ingen klarhet i frågan, vilken innebörd begreppet skall tilläggas. Begreppet används senare i lagen i olika betydelser. Exempelvis förekommer det i 5 § med sin normalsvenska innebörd, dvs. en viss typ av arbete som fortlöpande utförs ("verksamhet som kan ge upphov till allvarliga kemikalieolyckor"), medan det i 19 § används i en rent geografisk bemärkelse ("tillträde till en verksamhet"). Av direktivets franska text (rådets direktiv 96/82/EG, artikel 2) framgår emellertid, att definitionen just är tänkt att avse såväl det geografiska område där verksamheten bedrivs som de aktiviteter vilka ingår i verksamheten. Lagens definition bör därför förtydligas så att det nu sagda framgår, särskilt som den innebär begreppet ges, såsom antytts ovan, avviker från vanligt svenskt språkbruk. Bland annat bör uttrycket "under en verksamhetsutövers ledning" kompletteras med "eller kontroll", för att det även skall kunna omfatta ett geografiskt område, och helst också "inklusive" bytas ut mot konstruktionen "inbegripet såväl --- som". Definitionen skulle då kunna lyda: "hela det område som står under en verksamhetsutövers ledning eller kontroll eller flera verksamhetsutövers gemensamma ledning eller kontroll och där det finns farliga ämnen vid en eller flera anläggningar, inbegripet såväl det geografiska området som gemensamma eller därtill hörande infrastrukturer eller aktiviteter".

Ändras definitionen på föreslaget sätt krävs inga följdändringar i lagen i övrigt.

6 §

Enligt andra stycket skall verksamhetsutövaren iaktta de allmänna hänsynsregler som anges i 2 kap. miljöbalken. Denna balk är, som för övrigt framgår också av 5 § första stycket, tillämplig och dess bestämmelser behöver inte upprepas. Av pedagogiska skäl kan det inte desto mindre vara lämpligt att erinra om just de centrala hänsynsreglerna, men detta bör i så fall ske just i form av en erinran, inte som ett nytt påbud. Lagrådet förordar därför att stycket ges följande lydelse: "Allmänna hänsynsregler, som gäller för verksamhetsutövaren, finns i 2 kap. miljöbalken."

9 §

I paragrafen bör lämpligen kravet på tillstånd regleras för sig och förfarandet för prövning av tillståndsfrågan för sig. Lagrådet förordar att paragrafen delas i två stycken och ges förslagsvis följande lydelse:

"Regeringen får föreskriva att det skall vara förbjudet att utan tillstånd anlägga eller ändra en verksamhet som omfattas av denna lag, även om tillstånd inte krävs enligt miljöbalken.

Ansökan om tillstånd enligt första stycket prövas av miljödomstol. Ett mål om sådant tillstånd är ansökningsmål enligt miljöbalken. Regeringen får föreskriva att ansökan om tillstånd för vissa slag av verksamheter skall prövas av länsstyrelsen."

12 §

Säkerhetsrapporten skall enligt 11 § förnyas senast vart femte år, medan planen för interna räddningsinsatser - planen bör i överensstämmelse med paragrafrubriken ges denna beteckning även i lagtexten - skall förnyas senast vart tredje år. Ändå skall planen "ingå" i säkerhetsrapporten, vilket synes få till följd att även rapporten måste ges in till tillsynsmyndigheten vart tredje år. Om i stället anges att planen skall "fogas till" säkerhetsrapporten kan den ges in separat.

Rubriken före 13 §

Paragrafen handlar inte om samlokalisering utan om det ömsesidiga förhållandet mellan en verksamhet och omgivningen. Lagrådet förordar att rubriken får lyda: "Omgivningspåverkan"

25 §

Beslut av kommunala tillsynsmyndigheter torde, som är fallet enligt både miljöbalken och räddningstjänstlagen, böra överklagas hos länsstyrelsen. Lagrådet föreslår att första stycket ges följande lydelse: "En kommunal nämnds beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen. Länsstyrelsens och Statens räddningsverks beslut får överklagas hos miljödomstol enligt 20 kap. 2 § andra stycket miljöbalken."

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

6 kap. 3 §

Lagrådet förordar att andra stycket i förtydligande syfte ges följande lydelse: "Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning som berör en verksamhet som avses i lagen (1999:0000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor är också att identifiera och bedöma faktorer i verksamhetens omgivning som kan påverka säkerheten hos denna."

20 kap. 2 §

Lagrådet ifrågasätter om inte också denna paragraf bör ändras så att i första stycket tas in hänvisningar till 9 och 22 § i den föreslagna lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och i andra stycket hänvisning till 25 § samma lag.

Övriga lagförslag

Prop. 1998/99:64

Bilaga 6

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 4 mars 1999

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Freivalds, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Östros, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lejon, Lövdén

Föredragande: statsrådet von Sydow

Regeringen beslutar proposition 1998/99:64 Säkrare kemikaliehantering.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
---------------------------	---	--

Lagen (1999:000) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

2, 3, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15 och 17 §§

Celex 396L0082